

T.C.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ÇEVRE ENVANTERİ VE BİLGİ YÖNETİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ DEĞERLENDİRME RAPORU

ANKARA-2014

**T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Düzenleyen

**ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN ve DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı
Veri Değerlendirme Şube Müdürlüğü**

Kaynak

**İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince hazırlanan İl Çevre Durum Raporlarının
İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formları**

Yayın No: 23

ANKARA-2014

Diğer Yayınlar:

- Yayın No 1:** Ankara İli Çevre Durum Raporu, 1994
Yayın No 2: İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri-96, 1996
Yayın No 3: Çevreyi Öncelikle Etkileyen Bazı Sanayiler ve Temel Sektör Faaliyetleri, 1996
Yayın No 4: Türkiye Çevre Atlası 96, 1997
Yayın No 5: Türkiye Çevre Durum Raporu, 2007
Yayın No 6: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporu (2005- 2006), 2008
Yayın No 7: Çevresel Göstergeler Kitapçığı 2008, 2009
Yayın No 7: Environmental Indicators 2008, 2009
Yayın No 8: Çevresel Göstergeler Kitapçığı 2009, 2010
Yayın No 8: Environmental Indicators 2009, 2010
Yayın No 9: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporu (2007-2008), 2010
Yayın No 10: Çevresel Göstergeler Kitapçığı 2010, 2011
Yayın No 10: Environmental Indicators 2010, 2011
Yayın No 11: Türkiye Çevre Durum Raporu, 2011
Yayın No 12: Çevresel Göstergeler Kitapçığı 2011, 2012
Yayın No 12: Environmental Indicators 2011, 2012
Yayın No 13-1: 2011 Çevre Denetimi Raporu, 2012
Yayın No 13-2: Environmental Inspection Report of Türkiye in 2011, 2012
Yayın No 14: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporu, 2012
Yayın No 15: Çevre Durum Raporu – 2012 Yılı Özeti – İller
Yayın No 16: Çevre Denetim Raporu 2012, 2013
Yayın No 16-2: Environmental Inspection Report 2012, 2013
Yayın No 17: Çevresel Göstergeler Kitapçığı 2012, 2013
Yayın No 17: Environmental Indicators 2012, 2013
Yayın No 18: Çevresel Etki Değerlendirmesi Etkiler- Önlemler, 2013
Yayın No 19: Çevre İzin ve Lisansları, 2013
Yayın No 20: Çevre Denetiminin Temelleri ve Türkiye’de Çevre Denetimi, 2013
Yayın No 21: Uluslararası ÇED Kongresi Bildiri Kitabı 08-10 Kasım 2013
Yayın No 22-1: Çevre Denetim Raporu 2013, 2014
Yayın No 22-2: Environmental Inspection Report 2013, 2014

ISBN: 978-605-5294-26-7

Ankara - 2014

Yapım: Çağhan Ofset Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti. •Tel: 0312 397 71 83• caghanajans@gmail.com

Görüş ve Önerileriniz için;
cebyd@csb.gov.tr

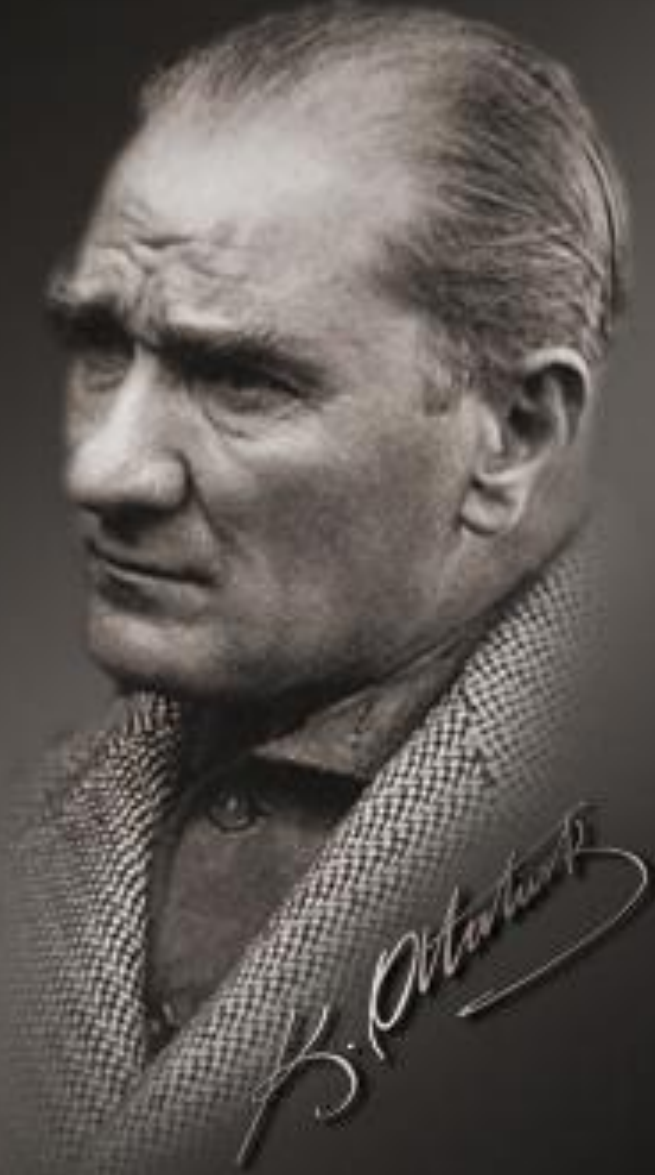

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü
Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı
Vekaletler Cad. No:1 Bakanlıklar-Ankara
www.csb.gov.tr/gm/ced

Bu değerlendirme raporuna temel oluşturan tüm bilgileri sağlayan İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerimize ve bilgileri ile destek olan kamu kurum ve kuruluşlarına katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Bu kitabın tümünün çoğaltılması ve dağıtılması hakkı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na aittir. Kaynak gösterilmesi şartıyla kısmen alıntılar yapılabilir.

Eđer vatan denilen Őey kuykuru dağlardan taŐlardan ekilmemiŐ sahalardan ęiplak ovalardan Őehirlerden ve köylerden ibaret olsaydı, onun zindandan hiçbir farkı olmazdı.

ÖNSÖZ

Sanayi ve ekonominin kalkınması sağlanırken ülkemizin sahip olduğu biyolojik tür zenginliği ve diğer çevresel değerlerimizin korunması ve gelecek nesillere sürdürülebilir şekilde aktarılması büyük önem taşımaktadır. Bunu sağlamada toplumumuzda çevresel hassasiyetin artırılması, bilinçli tüketim alışkanlıklarının kazandırılması, geri dönüşüm uygulamalarının yaygınlaşması büyük önem taşımaktadır.

Güncel çevresel veri ve bilgiler, çevrenin korunması ve iyileştirilmesi noktasında müdahale ve karar mekanizmalarının oluşturulmasında son derece önem taşımaktadır.

Çevre sorunlarımızın çözümünde temel hareket noktası; sorunun doğru tespit edilmesi ve önceliğin belirlenmesidir. Bu noktada, “Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu” nun çevre sorunlarımızı tespit etme ve önceliğini belirleme noktasında büyük katkısı olacaktır. Bu çalışmada, illerimize ait çeşitli konulardaki sorunlar bir arada ele alınmakta, bunlar harita, şekil ve grafikler ile anlamlı hale getirilmektedir. Böylece karar verme sürecini desteklemekte ve vatandaşlarımızın çevre ile ilgili konularda bilincini artırmaktadır.

Uzun ve titiz bir çalışma neticesinde hazırlanan ve değerlendirilen “Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu” nun toplumun çevresel veri ve bilgi ihtiyacının karşılanması yanında, yaşanabilir bir çevrenin devamlılığı için öncelikli çevre sorunlarımızın bilinmesi ve çözümü noktasında yararlı olmasını temenni ederim.

İdris GÜLLÜCE
Çevre ve Şehircilik Bakanı

Fotoğraf: Ersin BİLTEKİN

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖNSÖZ	1
İÇİNDEKİLER	3
TABLolar DİZİNİ	3
GRAFİKLER DİZİNİ	4
HARİTALAR DİZİNİ	5
YÖNETİCİ ÖZETİ	7
GİRİŞ-METODOJİ	11
I. BÖLÜM: ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	13
I.1. 2012 YILI İTİBARIYLA İLLERİN ÇEVRE SORUNLARININ ÖNCELİK SIRASI	13
I.2. 2012 YILINDA İLLERİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARI	15
I.3. HAVA KİRLİLİĞİ	17
I.3.1. HAVA KİRLİLİĞİ ÖNCELİKLENDİRMESİ	17
I.3.2. HAVA KALİTESİ İNDEKSİNE GÖRE SINIFLANDIRMA	19
I.4. SU KİRLİLİĞİ	29
I.5. ATIKLAR	31
I.6. GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ	35
I.7. EROZYON	36
I.8. BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARIN DÖNEMLER İTİBARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI	37
II. BÖLÜM: ÇEVRE SORUNLARININ NEDENLERİ, ÇÖZÜMÜNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER VE ÖNLENMESİ İÇİN ALINAN TEDBİRLER	39
II.1. HAVA KİRLİLİĞİ	39
II.2. SU KİRLİLİĞİ	56
II.3. TOPRAK KİRLİLİĞİ	115

	TABLolar DİZİNİ	Sayfa No
	I. BÖLÜM	
I.1.	İllerin Çevre Sorunlarının Öncelik Sırası	13
I.2.	İllerin Birinci Öncelikli Sorunları	15
I.3.	Hava Kirliliği	17
I.4.	2012 Yılı İçindeki Aylık Ortalama Ölçüm Değerlerinin Hava Kalitesi İndeksine* Göre Sınıflandırılması	20
I.5.	Kış Sezonu Ortalama (2011 Yılı Ekim- 2012 Mart Arası 6 Aylık Ortalama) ve Yaz Sezonu Ortalama (2012 Yılı Nisan-Eylül Arası 6 Aylık Ortalama) Ölçüm Değerlerinin Hava Kalitesi İndeksine Göre Sınıflandırılması	23
I.6.	Su Kirliliği	29
I.7.	Atıklar	31
I.8.	Atıkların Öncelikli Sorun Olduğu İller ve Sorunun Nedenleri	32
I.9.	Gürültü Kirliliği	35
I.10.	Erozyon	36
	II. BÖLÜM	
II.1.	Hava Kirliliğine Neden Olan Kaynaklar (Önem Sırasına Göre)	39
II.2.	Hava Kirliliğinin Giderilmesinde Karşılaşılan Güçlükler (Önem Sırasına Göre)	43
II.3.	Hava Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Yıl İçinde İl/ İlçelerde Alınan Tedbirler	47

II.4.	İl Sınırlarında Bulunan Yüzey Sularının “Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği” Hükümleri Çerçevesinde Kalite Sınıfları ve Muhtemel Kirlenme Nedenleri	56
II.5.	İl Sınırlarında Bulunan Yeraltı Sularının “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” Çerçevesinde Kalite Sınıfları ve Muhtemel Kirlenme Nedenleri	66
II.6.	İl Sınırlarında Bulunan Yüzme Sularının Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği Çerçevesinde Kalite Sınıfları ve Muhtemel Kirlenme Nedenleri	72
II.7.	İl Sınırları İçindeki İl Merkezi/İlçelerde Atıksuların Yol Açtığı Kirlenmenin Nedenleri	86
II.8.	Su Kirliliğinin Giderilmesinde/Önlenmesinde İl Sınırları İçerisinde Karşılaşılan Güçlükler	94
II.9.	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alıcı Ortamlarda Alınan Tedbirler	97
II.10.	Toprak Kirliliğine Neden Olan Kaynaklar	115
II.11.	Toprak Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla İl Sınırları İçerisinde Alınan Tedbirler	118

GRAFİKLER DİZİNİ		Sayfa No
I. BÖLÜM		
I.1.	2012 Yılında İllerin Birinci Öncelikli Sorunları	15
I.2.	Birinci Öncelikli Sorunların Dönemler İtibariyle Karşılaştırılması	38
II. BÖLÜM		
II.1.	İllerde Hava Kirliliğine Neden Olan En Önemli Kaynaklar	41
II.2.	Hava Kirliliğinin Giderilmesinde Karşılaşılan En Önemli Güçlükler	45
II.3.	İl Merkezlerinde Hava Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	55
II.4.	İlçelerde Hava Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	55
II.5.	İl Sınırlarında Bulunan Yüzey Sularının “Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği” Hükümleri Çerçevesinde Kalite Sınıfları	64
II.6.	İl Sınırlarında Bulunan Yüzey Sularının Muhtemel Kirlenme Nedenleri	65
II.7.	İl Sınırları İçerisinde Yer Alan Yeraltı Sularının “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” Çerçevesinde Kalite Sınıfları	70
II.8.	İl Sınırlarında Bulunan Yeraltı Sularının Muhtemel Kirlenme Nedenleri	71
II.9.	İl Sınırlarında Bulunan Yüzme Sularının Mavi Bayrak Durumu	79
II.10.	İl Sınırlarında Bulunan Yüzme Sularının Denizlere Göre Mavi Bayrak Durumu	79
II.11.	İl Sınırlarında Bulunan Yüzme Sularının “Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği” Çerçevesinde Kalite Sınıfları	80
II.12.	Akdeniz İçin Antalya Sınırlarında Bulunan “Yüzme Sularının Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği” Çerçevesinde Kalite Sınıfları	80
II.13.	Ege Deniz’inde Yüzme Sularının “Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği” Çerçevesinde Kalite Sınıfları	81
II.14.	Karadeniz’de Yüzme Sularının “Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği” Çerçevesinde Kalite Sınıfları	81
II.15.	Marmara Denizi’nde Yüzme Sularının “Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği” Çerçevesinde Kalite Sınıfları	82
II.16.	Bazı Göllerde (Salda Gölü, Hazar Gölü, Eğirdir Gölü, Beyşehir Gölü) Bulunan “Yüzme Sularının Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği” Çerçevesinde Kalite Sınıfları	82
II.17.	İl Sınırlarında Bulunan Yüzme Sularının Muhtemel Kirlenme Nedenleri	83
II.18.	Akdeniz’de Yüzme Sularının Muhtemel Kirlenme Nedenleri	83
II.19.	Ege Denizi’nde Yüzme Sularının Muhtemel Kirlenme Nedenleri	84
II.20.	Karadeniz’ de Yüzme Sularının Muhtemel Kirlenme Nedenleri	84
II.21.	Marmara Denizi’nde Yüzme Sularının Muhtemel Kirlenme Nedenleri	85
II.22.	Bazı Göllerdeki Yüzme Sularının Muhtemel Kirlenme Nedenleri	85
II.23.	İl Merkezlerinde Atıksuların Yol Açtığı Kirlenmenin Nedenleri	93
II.24.	İlçelerde Atıksuların Yol Açtığı Kirlenmenin Nedenleri	93

II.25.	Su Kirliliğinin Giderilmesinde/Önlenmesinde İl Sınırları İçerisinde Karşılaşılan En Önemli Güçlükler	95
II.26.	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alıcı Su Ortamı Olarak Denizler İçin Alınan Tedbirler	111
II.27.	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alıcı Su Ortamı Olarak Göller İçin Alınan Tedbirler	111
II.28.	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alıcı Su Ortamı Olarak Akarsular İçin Alınan Tedbirler	112
II.29.	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alıcı Su Ortamı Olarak Havzalar İçin Alınan Tedbirler	112
II.30.	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alıcı Su Ortamı Olarak Yeraltı Suları İçin Alınan Tedbirler	113
II.31.	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alıcı Su Ortamı Olarak Jeotermal Kaynaklar İçin Alınan Tedbirler	113
II.32.	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alıcı Su Ortamı Olarak Tablo:II.9.'da Diğer Olarak Belirtilen Alıcı Su Ortamları İçin Alınan Tedbirler	114
II.33.	İl Sınırları İçerisinde Toprak Kirliliğine Neden Olan En Önemli Kaynaklar	116
II.34.	Toprak Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla İl Sınırları İçerisinde Alınan En Önemli Tedbirler	120

HARİTALAR DİZİNİ		Sayfa No
I. BÖLÜM		
I.1.	İllerin Birinci Öncelikli Çevre Sorunları Haritası	16
I.2.	Hava Kirliliği Öncelikleri Haritası	18
I.3.	Kış Sezonu Ortalama (2011 Yılı Ekim- 2012 Mart Arası 6 Aylık Ortalama) SO ₂ Ölçüm Değerlerinin Hava Kalitesi İndeksine Göre Sınıflandırılması	25
I.4.	Kış Sezonu Ortalama (2011 yılı Ekim- 2012 Mart arası 6 aylık ortalama) PM ₁₀ Ölçüm Değerlerinin Hava Kalitesi İndeksine Göre Sınıflandırılması	26
I.5.	Yaz Sezonu Ortalama (2012 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) SO ₂ Ölçüm Değerlerinin Hava Kalitesi İndeksine Göre Sınıflandırılması	27
I.6.	Yaz Sezonu Ortalama (2012 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) PM ₁₀ Ölçüm Değerlerinin Hava Kalitesi İndeksine Göre Sınıflandırılması	27
I.7.	Su Kirliliği Öncelikleri Haritası	30
I.8.	Atık Öncelikleri Haritası	34
I.9.	Gürültü Kirliliği Öncelikleri Haritası	35
I.10.	Erozyon Öncelikleri Haritası	36
II. BÖLÜM		
II.1.	İllerde Hava Kirliliğine Neden Olan En Önemli Kaynaklar	42
II.2.	Hava Kirliliğinin Giderilmesinde Karşılaşılan En Önemli Güçlükler	46
II.3.	Su Kirliliğinin Giderilmesinde/Önlenmesinde İl Sınırları İçerisinde Karşılaşılan En Önemli Güçlükler	96
II.4.	İl Sınırları İçerisinde Toprak Kirliliğine Neden Olan En Önemli Kaynaklar	115
II.5.	Toprak Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla İl Sınırları İçerisinde Alınan En Önemli Tedbirler	117

Fotoğraf: Zeki GÜVEN

YÖNETİCİ ÖZETİ

Çevre sorunlarına öncelikli yaklaşım

Ülkemizde farklı konularda uzun yıllardır yapılan münferit çalışmalar olmakla birlikte, bu konuların birlikte ele alınarak ülke genelinde çevresel durumu ortaya koyacak ve karar vericilerin çalışmalarına altlık teşkil edecek bir rapora ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaçla 2002 yılından bu yana hazırlanmakta olan Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerimizin katkıları ile hazırlanmaktadır.

Rapor ile karar vericilerle birlikte özellikle halkın bilinç düzeylerinin artırılmasını da amaçlanmaktadır. Bütüncül bir yaklaşımdan ziyade yerel çevre sorunlarına halkın gösterdiği tepkiler kamuoyunu oluşturmaktadır.

Çevre konusunda politika üreten ve çalışan kurum olarak, hazırlanan bu çalışma ile çevresel sorunların önceliklerin belirlenmesine yönelik olarak yerel düzeyde bilgilerin alındığı bir anket çalışması yapılmış ve başta karar vericiler olmak üzere, bu konuda çalışan bilimsel kuruluşlar ile halkın bilgisine sunulmuştur.

Bu göstergeler, hem yerel hem ulusal düzeyde izlenmekte ve çevre sorunlarının yapısı takip edilmektedir. Bu takip çalışmaları ile sorunlara tepki niteliğinde olan yeni hedefler ve bu hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik eylem planlarının geliştirilmesine, girdi sağlaması açısından sorunların önceliklerinin bilinmesi de bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çevre sorunlarının önceliklendirilmesi

Çevre sorunlarının tespiti ve değerlendirilmesini takiben bu sorunların çözümünü için bir öncelik sırası belirlenmesi çalışmaları Bakanlığımızca devam ettirilmekte ve periyodik olarak kamuoyuna bu değerlendirmeler aktarılmaktadır.

Türkiye’de son olarak 2012 yılına ait, Bakanlığımız taşra teşkilatından elde edilen bilgilere göre, çevre sorunlarının neler olduğuna genel olarak baktığımızda, 32 ilde su kirliliğinin, 27 ilde hava kirliliğinin, 19 ilde atıkların, 2 ilde gürültü kirliliğinin, 1 ilde

erozyonun öncelikli çevre sorunları olduğu görülmektedir.

2012 yılında önceki döneme göre hava kirliliği ve atıkların birinci öncelikli sorun olduğu illerin sayısının azaldığı görülmektedir. Bunda, doğalgaz kullanımı ve atık bertaraf/geri dönüşümü konusundaki gelişmelerin etkisi olduğu düşünülmektedir. Buna karşın su kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu illerin sayısında artış olmuştur.

Çevre sorunlarında sebep-sonuç-önlem analizi

2012 yılı verileriyle ülkemizin birinci öncelikli sorunu olan su kirliliği için önce mevcut duruma bakılacak olursa;

1. Yüzey Suları;

Raporda, 38 adet İlde kendi İl sınırları içerisindeki, toplamda 162 adet yüzey suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiş olup bunların %16,7’si yüksek kaliteli su, %16’sı az kirlenmiş su, %28,4’ü kirlenmiş su, %38,9’u çok kirlenmiş su sınıfına dahildir. Yüzeysel sularımızın muhtemel kirlenme nedenlerinin başında evsel atıksular gelmektedir. Bunu sırasıyla zirai ilaç ve gübre kullanımı ile evsel katı atıklar takip etmektedir.

2. Yeraltı Suları;

Raporda, 15 adet İlde kendi il sınırları içerisindeki, toplamda 61 adet yeraltı suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiş olup bunların %69’unun iyi kalitede, %31’inin ise zayıf kalitede olduğu belirlenmiştir. Yeraltı sularının muhtemel kirlenme nedeni olarak en çok zirai ilaç ve gübre kullanımı belirtilmiş olup, bunu evsel atık sular, sanayi kaynaklı atıksular ve hayvan yetiştiriciliğinden kaynaklı atıklar takip etmiştir.

3. Yüzme Suları;

Raporda, 20 il müdürlüğümüzce toplam 198 yüzme suyu bölgesi/ plaj veya izleme noktası için kalite sınıfı belirtilmiştir. %34,8’i A (çok iyi), %61’i B (iyi), %2,5’u C (kötü), %1,5’u D (çok kötü) sınıfıdır. Yüzme sularında başlıca ve en büyük kirlenme nedeni evsel atıksulardır. Evsel katı atıklar ile deniz/göl taşımacılığı bunu takip etmekte olan diğer faktörlerdir.

Denizlere göre değerlendirme yapılırsa, Akdeniz'de (Antalya İli verilerine göre) yüzme sularının çoğunlukla "çok iyi", Ege Denizi ve Karadeniz'de "iyi", Marmara Denizi'nde (Bursa ve Tekirdağ illeri verilerine göre) "çok iyi" sınıflarında olduğu görülmektedir. Her ne kadar Marmara Denizi'nde "çok iyi" sınıfta yer alan yüzme suları çoğunlukta olsa da, diğer denizlerde görülmeyen "kötü" ve "çok kötü" sınıf yüzme sularının bu Deniz'de mevcut olması dikkat çekicidir.

Diğer denizlerde en çok evsel atık sular muhtemel kirlilik nedeni olurken Ege Denizi'nde deniz taşımacılığının başlıca neden olması dikkat çekicidir. Karadeniz'de evsel katı atıkların kirlilik oluşturma oranının diğer denizlerden yüksek olması durumu söz konusudur.

Göllerdeki yüzme sularından, Konya Beyşehir Gölü-İskender Mevkiinin "çok kötü" sınıfta yer alması dikkat çekicidir. Konya Beyşehir Gölü'ndeki kirlilik evsel atıksular, evsel katı atıklar, sanayi kaynaklı atıksular, sanayi atıkları, zirai ilaç-gübre kullanımı ve göl taşımacılığından kaynaklanmaktadır.

Su kirliliğinde ön planda olan evsel atıksulardan kaynaklanan kirliliğin başlıca nedeni; yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması olurken bunu kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması takip etmektedir. Ancak, ilçelerde sorun il merkezlerine göre daha büyüktür. Su kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan en önemli güçlük ise; 45 ilde mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması, 21 ilde toplumda bilinç eksikliği olarak belirlenmiştir.

4. Hava Kirliliği;

Ülkemizde hava kirliliğinin başlıca kaynağı 81 ilimizden 67 ilde evsel ısınma, 5 ilde imalat sanayi işletmeleri, 5 ilde karayolu trafik, 2 ilde diğer sanayi faaliyetleri, 1 ilde termik santraller ve 1 ilde de diğer kaynaklar olarak sıralanmaktadır.

Hava kirliliğinin birincil kaynağının imalat sanayi olduğu illerin (İstanbul, Kocaeli, Bursa, Bilecik ve Hatay) çoğunun Marmara Bölgesinde olması dikkat çekicidir. Batı Karadeniz illerinden Düzce ve Karabük'te ise diğer sanayi dalları ön plana çıkmaktadır. Çanakkale'de termik santraller birincil hava kirliliği kaynakları olmuştur. Karayolu trafiği,

Aydın, Sakarya, Eskişehir, Kayseri ve Malatya illerinde hava kirliliğinin 1. öncelikli kaynağı olmuştur. Anız yangınları, kış mevsiminde hayvan dışkılarının yakacak olarak kullanılması, lastiklerin yakılması özellikle Batman'da başlıca hava kirliliği kaynakları olarak listelenmektedir.

Hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan en önemli güçlükler; 25 ilde halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması, 15 ilde topografik faktörler, 14 ilde toplumda bilinç eksikliği, 6'şar ilde yeterli denetim yapılamaması, ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması ile meteorolojik faktörler olmuştur.

Kış sezonu ortalama (2011 yılı Ekim- 2012 Mart arası 6 aylık ortalama) PM₁₀ değerlerinin hava kalitesi indeksine göre "5 (kötü)" olduğu iller: Antalya, Kayseri, Tekirdağ ve Şırnak olmuştur. Bu illerden Antalya ve Şırnak' da hava kirliliği birinci öncelikli sorun, Tekirdağ'da ikinci öncelikli sorundur. Tekirdağ'da ve Kayseri'de hava kirliliği belirgin düzeyde olmasına karşın Tekirdağ'da su kirliliğinin, Kayseri'de ise atıkların birinci öncelikli sorun olması, bu sorunların daha acil çözülmesi gerektiği şeklinde yorumlanabilir.

5. Atıklar;

Atık sorununun başlıca kaynağı, evsel atıkların vahşi (düzensiz) depolanmasıdır. Bazı illerimizde düzenli depolama tesisi bulunmamaktadır. Bazılarında ise düzenli depolama tesisi olmakla birlikte uzaklık vb. sebeplerle ilçelerde düzenli depolama yapılamamaktadır. Atıkların en önemli sorun olduğu illerden İzmir, Sakarya, Uşak'ta sanayi kaynaklı atıklar, Burdur ve Bilecik' de mermer ocakları, Afyonkarahisar, Bolu ve Düzce'de kanatlı hayvan atıkları sorun oluşturmaktadır. İzmir, İstanbul, Kocaeli illerinde, tehlikeli atıklar için mevcut bertaraf/geri kazanım tesisleri yetersiz kalmaktadır.

Ülkemizde atıklarla ilgili, mali yetersizliklere bağlı yerel yönetim uygulama eksiklikleri ve toplumsal bilinç sorunları da söz konusudur. Ağrı ve Muş'ta evsel atıklarla ilgili yerel yönetim uygulama eksiklikleri ile toplumda bilinç eksikliği, Hakkari ve Siirt'te evsel atıkların şehirden toplanması ile ilgili sorunlar, Kars'ta yaşam alanlarında çöp dökme konusunda toplumsal bilinç eksikliği, Tokat'ta köylerde çöp toplanmaması sorunları da söz konusudur.

Toprak kirliliğinin başlıca kaynağı; 81 ilimizden 38'inde vahşi depolanan evsel katı atıklar, 12'sinde ise sanayi kaynaklı atık boşaltımıdır. Mersin ilinde ise vahşi depolanan tehlikeli atıkların toprak kirliliğinin oluşumunda en etkili kaynak olması dikkat çekicidir.

Ülkemizde atık sorununun çözümünde çok önemli yer tutan geri dönüşüm ve yeniden kullanım uygulamalarının çok yaygın olmadığı görülmektedir.

6. Gürültü Kirliliği;

Gürültü kirliliğinin 1. öncelikli sorun olduğu Adana İlinde; özellikle eğlence yerlerinden kaynaklanan canlı müzik gürültüsü, yerleşim yerleri içerisinde küçük ölçekli imalathanelerin bulunması, TEM Otoyolunun şehir merkezinden geçmesi ve otobana çok yakın yerleşim yerlerinin bulunması, gürültü konusunda şikayetlere neden olmaktadır. Eskişehir'de ise şehrin merkezinde kalan eğlence yerleri nedeniyle sorun yaşanmaktadır.

7. Erozyon;

Erozyon, ülkemiz genelinde sorun olmakla birlikte kentsel alanlardaki diğer çevresel sorunların gölgesinde kalmaktadır. Bununla birlikte erozyon, Sivas'ta birinci, Iğdır'da ikinci, Kayseri ve Kırşehir'de üçüncü öncelikli çevre sorunudur.

Genel değerlendirme

Önceki yıllarda olduğu üzere 2012 yılında da hava kirliliği, su kirliliği ve atıkların öncelikli sorunlar sıralamasında başta olduğu görülmektedir. Çevre sorunlarının önceliklendirilmesi çalışmaları yıllara göre karşılaştırıldığında; önceki raporlarda da bahsedildiği üzere, 1999-2008 yılları arasında hava kirliliğinin azalan bir eğilim göstermesine karşın, 2009-2010 döneminde tekrar en çok karşılaşılan öncelikli sorun olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. 2012 yılında ise hava kirliliğinin öncelikli çevre sorunu olduğu il sayısı tekrar azalma eğilimi göstermeye başlamıştır. Su kirliliği ile ilgili önceliğe baktığımızda, 1999-2008 yılları arasında artan bir eğilim göstermesine karşın, 2009-2010 döneminde azaldığı, 2012 yılında ise tekrar arttığı görülmektedir. Atıklarla ilgili önceliğe baktığımızda ise 1999-2008 yılları arasında artan bir eğilim göstermesine karşın,

2009-2012 döneminde azaldığı görülmektedir. Bu durumda, doğalgaz kullanımı ve atık bertaraf/geri dönüşümü konusundaki gelişmelerin etkisi olduğu düşünülmektedir.

Bölgelere Göre Çevre Sorunları

2012 yılında, ülkemizdeki çevre sorunlarını coğrafi bölgeler açısından değerlendirip, önceki dönem (2009-2010 dönemi) ile en fazla rastlanan sorunları karşılaştırdığımızda;

- ✓ Akdeniz Bölgesinde toplam 8 il bulunmakta olup, bunlardan 6'sında (Antalya, Hatay, Isparta, Mersin, Kahramanmaraş, Osmaniye) hava kirliliği birinci öncelikli çevre sorunudur. Burdur'da atıklar, Adana'da ise gürültü kirliliği birinci öncelikli sorundur. Önceki dönemde olduğu gibi 2012 yılında da hava kirliliği bölgede en fazla görülen birinci öncelikli sorun olmuştur.
- ✓ Doğu Anadolu Bölgesinde 14 il bulunmakta olup bunlardan 6'sında (Bingöl, Erzincan, Hakkari, Malatya, Tunceli, Van) su kirliliği birinci öncelikli çevre sorunudur. 4 ilde hava kirliliği (Ardahan, Bitlis, Iğdır, Kars), 4 ilde ise atıklar (Ağrı, Elazığ, Erzurum, Muş) birinci öncelikli çevre sorunudur. Bölgede önceki dönemde baskın olan sorun atıklar olurken bu kez su kirliliği ön plana çıkmıştır.
- ✓ Ege Bölgesinde 8 il bulunmakta olup bunlardan 4'ünde (Aydın, Kütahya, Manisa, Muğla) su kirliliği birinci öncelikli çevre sorunudur. 3 ilde (Afyonkarahisar, İzmir ve Uşak) atıklar, Denizli'de ise hava kirliliği birinci öncelikli çevre sorunudur. Bölgede önceki dönemde baskın olan sorun hava kirliliği iken bu kez su kirliliği ön plana çıkmıştır.
- ✓ Güneydoğu Anadolu Bölgesinde toplam 9 il bulunmakta olup bunlardan 8'inde (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şırnak) hava kirliliği, Şanlıurfa'da ise su kirliliği birinci öncelikli çevre sorunudur. Bölgede önceki dönemde baskın olan sorunlar hava kirliliği ve atıklar olurken 2012 yılında atıklar öncelikli çevre sorunu olarak hiçbir ilde bildirilmemiştir.

- ✓ İç Anadolu Bölgesinde toplam 13 il bulunmakta olup bunlardan 6'sında (Aksaray, Çankırı, Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Yozgat) su kirliliği birinci öncelikli çevre sorunudur. Ankara, Kırıkkale ve Konya'da hava kirliliği, Karaman ve Kayseri'de atıklar, Eskişehir'de gürültü kirliliği, Sivas'ta erozyon birinci öncelikli çevre sorunudur. Bölgede önceki dönemde baskın olan sorun hava kirliliği iken bu kez su kirliliği ön plana çıkmıştır.
- ✓ Karadeniz Bölgesinde 18 il bulunmakta olup bunlardan 8'inde (Amasya, Artvin, Bartın, Bayburt, Rize, Samsun, Sinop, Trabzon) su kirliliği birinci öncelikli çevre sorunudur. 6 ilde (Bolu, Düzce, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Tokat) atıklar, 4 ilde ise (Çorum, Karabük, Kastamonu, Zonguldak) hava kirliliği birinci öncelikli çevre sorunu olmuştur. Bölgede, önceki dönemde hava kirliliği ve atıklar baskın sorunlar iken bu kez su kirliliği ön plana çıkmıştır.
- ✓ Marmara Bölgesinde toplam 11 il bulunmakta olup bunlardan 7'sinde (Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Edirne, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ) su kirliliği birinci öncelikli çevre sorunudur. Bilecik, Sakarya ve Yalova'da atıklar, Kocaeli'nde ise hava kirliliği birinci öncelikli çevre sorunudur. Önceki dönemde olduğu gibi 2012 yılında da su kirliliği bölgede en fazla görülen birinci öncelikli sorun olmuştur.

geçilmelidir. Zirai faaliyetlerde kullanılan ilaç ve gübrelerin doğru zaman ve miktarda kullanılması sağlanmalı, kullanılmış tarımsal ilaç ambalajlarının uygun bertarafı sağlanarak doğaya yayılması önlenmeli, tarımda uygun sulama teknikleri kullanılarak ilaç ve gübrelerin drenaj sularıyla su kaynaklarımıza bulaşma riskinin önüne geçilmelidir. Evsel katı atıkların düzenli depolanması sağlanarak deniz ve diğer yüzey sularımıza karışması önlenmelidir. Ülkemizde hayvancılık faaliyetlerinin yoğun olarak yapıldığı yerlerde hayvan dışkılarının biriktirildiği yerlerin zeminin sızdırmazlığının sağlanması ve aslında değerli olan bu ürünün kısa zamanda ekonomiyeye kazandırılması gerekmektedir.

Hava kirliliği ile ilgili olarak en başta kalitesiz yakıt kullanımının önüne geçilmesi, bu konuda toplumun bilinç düzeyinin artırılması, çevre dostu yakıtların ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının özendirilmesi gibi tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Atıklarla ilgili olarak, mali kaynaklar sağlanarak, düzenli depolama alanlarının artırılması, geri dönüşüm ve yeniden kullanım uygulamalarının artırılması gerekmektedir. Aynı zamanda belediyelerin farkındalığının artırılması ve bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Bütün bunlara ilave olarak çevre ile ilgili hususlarda halkı bilinçlendirmesi amacıyla eğitim çalışmalarına önem verilmesi gerekmektedir.

Değerlendirme raporu sonucu

Çevresel sorunların önceliklerinin bilinmesi; ulusal politikaların oluşturulmasında, illerin geleceğe yönelik kalkınma hedeflerini planlanmasında, doğal kaynaklarımızın optimum kullanımının sağlanmasında, diğer paydaş kurumların uygulama planlarını hazırlamalarında ve çevre kirliliği ile mücadelede önem arz etmektedir.

2012 Raporu sonucuna göre ülkenin en öncelikli sorunu olarak nitelendirebileceğimiz su kirliliğinin önüne geçmek için en başta; arıtılmadan alıcı ortamlara deşarj edilen evsel ve sanayi kaynaklı atıksular entegre çözümlerle kontrol altına alınmalı ve uygun arıtma teknolojileri kullanılarak çevreye zararsız hale getirilmelidir. İlçe belediyelerinde daha yaygın olan atıksu altyapısı sorunlarının önüne

GİRİŞ

“İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formu”, İl Müdürlüklerimizce her yıl hazırlanan “Çevre Durum Raporları”nın son kısmında yer alan, illerimizin çevre sorunlarının ve önceliklerinin neler olduğunu ortaya koyan, aynı zamanda bu sorunların çözümü için ne tür tedbirler alındığı ya da alınması gerektiğini belirten önemli bir anket çalışmasıdır.

İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formu, çevre konusunda karar vericilere ve halka çevresel bilgi sağlamakta, böylece karar verme sürecini desteklemekte ve halkın çevresel konularda bilincini artırmaktadır. Söz konusu çalışma Hava Kirliliği, Su Kirliliği, Toprak Kirliliği ve Öncelikli Çevre Sorunları ana konu başlıklarından oluşmaktadır.

METODOLOJİ

Bakanlığımız merkez ve taşra birimlerinin görüş ve önerileri ile oluşturulan “İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formu” İl Çevre Durum Raporlarının bir kısmını teşkil etmekte olup her yıl Bakanlığımız İl Müdürlüklerince doldurulmaktadır. Form esas olarak anket niteliğinde bir çalışma olup, İl Müdürlüklerimizin deneyimleri yanı sıra İl genelindeki diğer kurum-kuruluşlarla yapılan yazışmalar doğrultusunda doldurulmaktadır.

2012 yılında, çevre sorunları (hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, atıklar, gürültü kirliliği, erozyon, doğal çevrenin tahribatı) dikkate alınarak, İl Müdürlüklerimizce, il sınırları içerisinde görülen bu sorunların önem ve önceliklerine göre, en önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,5.... şeklinde numaralandırılması istenmiştir. Bu yapılırken, tüm sorunların numaralandırılmasının zorunlu olmadığı belirtilmiş olup, il için geçerli olan sorunlar dikkate alınmak suretiyle bu sorunların öncelik sırasına göre numaralandırılması istenmiştir. Ayrıca, ankette bu sorunların neden ve sonuçlarına dair maddelerinde önceliklendirilmesi veya işaretlenmesi istenmiştir.

2012 yılı veri ve bilgilerini içeren söz konusu çalışma İl Müdürlüklerimiz tarafından tamamlanarak Genel Müdürlüğümüz Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığına gönderilmiştir. Genel Müdürlüğümüzce gerçekleştirilen inceleme ve değerlendirme çalışmasını takiben “Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu” oluşturulmuştur.

Raporun birinci bölümünde illerimizin çevre sorunlarının öncelik sıralaması değerlendirilmiş olup, bu sorunlar tablo, grafik ve harita ile anlamlandırılmıştır.

Raporun ikinci bölümünde ise hava, su kirliliği ve toprak kirliliklerinin nedenleri, giderilmesinde karşılaşılan problemler ve alınan tedbirler konu başlıkları tablo ve grafiklerle anlamlandırılmıştır.

Fotoğraf: Ersin BİLTEKİN

I. BÖLÜM

ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu bölümünde illerimizin çevre sorunlarının öncelik sıralaması değerlendirilmiş olup, bu sorunlar tablo ve harita ile anlamlandırılmıştır.

I.1. 2012 YILI İTİBARIYLA İLLERİN ÇEVRE SORUNLARININ ÖNCELİK SIRASI

Tablo: I.1.'de 2012 yılında, çevre sorunları (hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, atıklar, gürültü kirliliği, erozyon, doğal çevrenin tahribatı) dikkate alınarak, İl Müdürlüklerimizce, il sınırları içerisinde görülen bu sorunların önem ve önceliklerine göre, en önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,5,6,7 rakamları kullanılarak numaralandırılması istenmiştir. Bu yapılırken, tüm sorunların numaralandırılmasının zorunlu olmadığı belirtilmiş olup, il için geçerli olan sorunlar dikkate alınmak suretiyle bu sorunların öncelik sırasına göre numaralandırılması istenmiştir.

TABLO:I.1. 2012 YILI İLLERİN ÇEVRE SORUNLARININ ÖNCELİK SIRASI

Sıra No	İLLER	Hava Kirliliği	Su Kirliliği	Toprak Kirliliği	Atıklar	Gürültü Kirliliği	Erozyon	Doğal Çevrenin Tahribatı (*)
1	ADANA	2	3		4	1		
2	ADİYAMAN	1	2		3	4		
3	AFYONKARAHİSAR	2	3	4	1			
4	AĞRI	3	2	4	1			
5	AMASYA	2	1	3	4	5	6	7
6	ANKARA	1	5	4	2	3	6	7
7	ANTALYA	1				2		
8	ARTVIN	3	1	7	2	5	4	6
9	AYDIN	2	1	4	3	5		
10	BALIKESİR	2	1	5	3	4	7	6
11	BİLECİK	5	2	3	1	6	7	4
12	BİNGÖL		1		2	3		
13	BİTLİS	1	2		3			
14	BOLU	3	2		1			
15	BURDUR	4	2	3	1	6		5
16	BURSA	2	1	4	3	5		
17	ÇANAKKALE	2	1	6	3	5		4
18	ÇANKIRI	3	1	2	4	6		5
19	ÇORUM	1	2	3	5	4	7	6
20	DENİZLİ	1	2	3	6	4	7	5
21	DİYARBAKIR	1	2	3	4			
22	EDİRNE	2	1					
23	ELAZIĞ	3	2	4	1			
24	ERZİNCAN	3	1	6	2	7	5	4
25	ERZURUM	3	2	5	1		4	
26	ESKİŞEHİR				2	1		
27	GAZİANTEP	1	2		3	4		
28	GİRESUN	3	2		1	4		
29	GÜMÜŞHANE	3	2	4	1	6	5	7
30	HAKKARİ	3	1		2	4		
31	HATAY	1	2	4	3	5		6
32	ISPARTA	1	2	4	3	6		5
33	MERSİN	1	2	3	4	5	6	7
34	İSTANBUL	3	1	6	2	4	7	5
35	İZMİR	3	2		1			

TABLO:I.I.1. 2012 YILI İLLERİN ÇEVRE SORUNLARININ ÖNCELİK SIRASI (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Hava Kirliliği	Su Kirliliği	Toprak Kirliliği	Atıklar	Gürültü Kirliliği	Erozyon	Doğal Çevrenin Tahribatı (*)
36	KARS	1	2		3			
37	KASTAMONU	1	2					
38	KAYSERİ	4	2	5	1	6	3	7
39	KIRKLARELİ	4	1	3	2	5	7	6
40	KIRŞEHİR	4	1	5	2		3	
41	KOCAELİ	1	2	5	3	4		
42	KONYA	1	3	4	2	5	6	7
43	KÜTAHYA	2	1	5	3	4	6	
44	MALATYA	3	1		2			
45	MANİSA	2	1		3			
46	KAHRAMANMARAŞ	1	2	3	4	5	7	6
47	MARDİN	1	3	6	2	4	7	5
48	MUĞLA	3	1	4	2	6	7	5
49	MUŞ	3	2	4	1			
50	NEVŞEHİR	3	1		2			
51	NİĞDE		1					
52	ORDU	3	2		1			
53	RİZE	3	1		2		4	5
54	SAKARYA		2		1	3		
55	SAMSUN	2	1	4	3	5	7	6
56	SİİRT	1	3	4	2	5	6	7
57	SİNOP	2	1	5	4	3	7	6
58	SİVAS				3	2	1	
59	TEKİRDAĞ	2	1	5	3	4	7	6
60	TOKAT	2	3		1			
61	TRABZON	2	1	4	3	6	5	7
62	TUNCELİ	6	1	5	2	3	7	4
63	ŞANLIURFA		1	2				
64	UŞAK	2	3	4	1	5	6	7
65	VAN	4	1	3	2			
66	YOZGAT	2	1	6	3	4	7	5
67	ZONGULDAK	1	2	4	3	5	7	6
68	AKSARAY		1					
69	BAYBURT	2	1					
70	KARAMAN	4	5	2	1	3	6	7
71	KIRIKKALE	1	2	5	3	4		
72	BATMAN	1	2	3	5	4		
73	ŞIRNAK	1	2		3			
74	BARTIN	2	1		3	4		
75	ARDAHAN	1	3		2			
76	İĞDIR	1	4		3		2	5
77	YALOVA		2		1			
78	KARABÜK	1	2		3			
79	KİLİS	1	2	7	3	4	5	6
80	OSMANIYE	1	3		2			
81	DÜZCE	3	2	4	1	5		

* Orman, mera, sulak alan, kıyı, biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

I.2. 2012 YILINDA İLLERİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARI

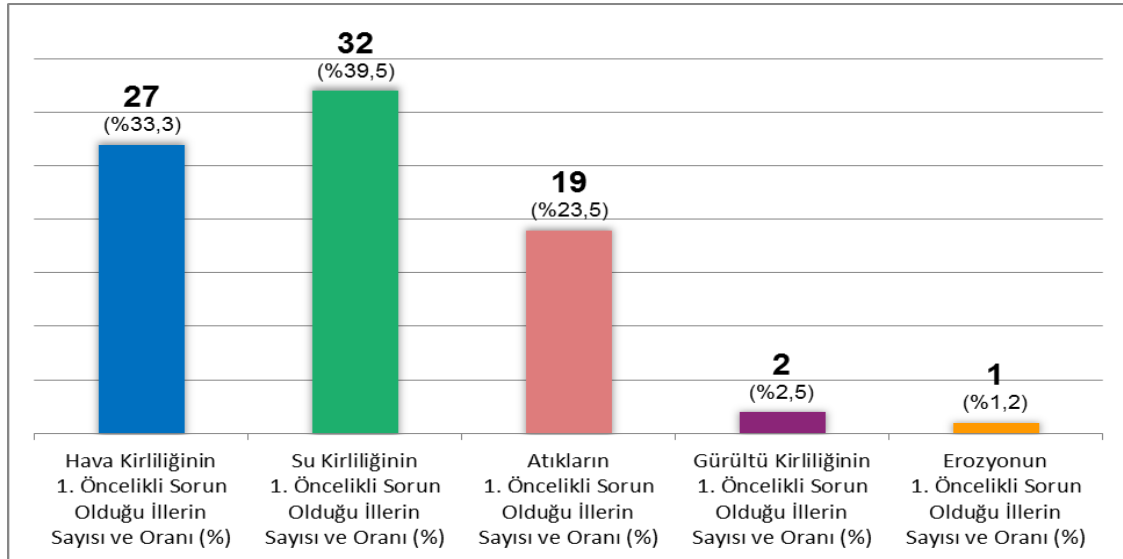
Tablo:I.1.'in değerlendirilmesi doğrultusunda, illerin birinci öncelikli çevre sorunları (hava kirliliği, su kirliliği, atıklar, gürültü kirliliği, erozyon) **Tablo:I.2**, **Grafik:I.1** ve **Harita:I.1.**'de gösterilmiştir. Konu ile ilgili daha detaylı bilgilere İl Çevre Durum Raporlarının "İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formları" bölümlerinden ulaşılabilmektedir.

TABLO:I.2. 2012 YILINDA İLLERİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARI

Hava Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Su Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Atıkların 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Gürültü Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Erozyonun 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller
ADİYAMAN ANKARA ANTALYA ARDAHAN BATMAN BİTLİS ÇORUM DENİZLİ DİYARBAKIR GAZİANTEP HATAY İĞDIR ISPARTA KAHRAMANMARAŞ KARABÜK KARS KASTAMONU KIRIKKALE KİLİS KOCAELİ KONYA MARDİN MERSİN OSMANIYE SİİRT ŞIRNAK ZONGULDAK	AKSARAY AMASYA ARTVİN AYDIN BALIKESİR BARTIN BAYBURT BİNGÖL BURSA ÇANAKKALE ÇANKIRI EDİRNE ERZİNCAN HAKKARİ İSTANBUL KIRKLARELİ KIRŞEHİR KÜTAHYA MALATYA MANİSA MUĞLA NEVŞEHİR NİĞDE RİZE SAMSUN SINOP ŞANLIURFA TEKİRDAĞ TRABZON TUNCELİ VAN YOZGAT	AFYONKARAHİSAR AĞRI BİLECİK BOLU BURDUR DÜZCE ELAZIĞ ERZURUM GİRESUN GÜMÜŞHANE İZMİR KARAMAN KAYSERİ MUŞ ORDU SAKARYA TOKAT UŞAK YALOVA	ADANA ESKİŞEHİR	SİVAS
27	32	19	2	1
%33,3	%39,5	%23,5	%2,5	%1,2

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

GRAFİK:I.1. 2012 YILINDA İLLERİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARI

Tablo:I.2. ve **Harita:I.1'**de de görüldüğü üzere, 2012 yılında hava kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu iller; Adıyaman, Ankara, Antalya, Ardahan, Batman, Bitlis, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Iğdır, Isparta, Kahramanmaraş, Karabük, Kars, Kastamonu, Kırıkkale, Kilis, Kocaeli, Konya, Mardin, Mersin, Osmaniye, Siirt, Şırnak, Zonguldak olmak üzere toplam 27 adet il, su kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu iller; Aksaray, Amasya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bayburt, Bingöl, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Edirne, Erzincan, Hakkari, İstanbul, Kırklareli, Kırşehir, Kütahya, Malatya, Manisa, Muğla, Nevşehir, Niğde, Rize, Samsun, Sinop, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Tunceli, Van, Yozgat olmak üzere toplam 32 adet il, atıkların birinci öncelikli sorun olduğu iller; Afyonkarahisar, Ağrı, Bilecik, Bolu, Burdur, Düzce, Elazığ, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, İzmir, Karaman, Kayseri, Muş, Ordu, Sakarya, Tokat, Uşak, Yalova olmak üzere 19 adet ildir. Gürültü kirliliğinin Adana ve Eskişehir'de, erozyonun ise Sivas' da birinci öncelikli sorun olduğu görülmektedir.

Tablo:I.1.'de toprak kirliliği ve doğal çevrenin tahribatının hiçbir ilimizde birinci öncelikli sorun olmadığı görülmektedir. Ancak toprak kirliliğinin Çankırı, Karaman, Şanlıurfa'da ikinci öncelikli sorun olması dikkat çekicidir.

I.3. HAVA KİRLİLİĞİ

I.3.1. HAVA KİRLİLİĞİ ÖNCELİKLENDİRMESİ

Tablo:I.3.'de hava kirliliğinin 1., 2. ve 3. öncelikli sorun olduğu iller gösterilmiştir. Tabloda hava kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 27 (illerin %33,3'ü), ikinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 19 (illerin %23,5'u), üçüncü öncelikli sorun olduğu il sayısı da 19 (illerin %23,5'u) olarak görülmektedir. Yani, toplam 65 ilimizde hava kirliliği birinci, ikinci ya da üçüncü öncelikli sorun olarak kendini göstermektedir. Hava kirliliği öncelikleri haritası ise **Harita I.2.**'de gösterilmektedir.

TABLO:I.3. HAVA KİRLİLİĞİ

Hava Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Hava Kirliliğinin 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Hava Kirliliğinin 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller
ADİYAMAN ANKARA ANTALYA ARDAHAN BATMAN BİTLİS ÇORUM DENİZLİ DIYARBAKIR GAZİANTEP HATAY IĞDIR ISPARTA KAHRAMANMARAŞ KARABÜK KARS KASTAMONU KIRIKKALE KİLİS KOCAELİ KONYA MARDİN MERSİN OSMANİYE SİİRT ŞIRNAK ZONGULDAK	ADANA AFYONKARAHİSAR AMASYA AYDIN BALIKESİR BARTIN BAYBURT BURSA ÇANAKKALE EDİRNE KÜTAHYA MANİSA SAMSUN SİNOP TEKİRDAĞ TOKAT TRABZON UŞAK YOZGAT	AĞRI ARTVİN BOLU ÇANKIRI DÜZCE ELAZIĞ ERZİNCAN ERZURUM GİRESUN GÜMÜŞHANE HAKKARİ İSTANBUL İZMİR MALATYA MUĞLA MUŞ NEVŞEHİR ORDU RİZE
27	19	19
(%33,3)	(%23,5)	(%23,5)

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

I.3.2. HAVA KALİTESİ İNDEKSİNE GÖRE SINIFLANDIRMA

İl Müdürlüklerimizce, anket doğrultusunda belirlenen hava kirliliği öncelikleri ile hava kirliliği ölçüm değerlerinin karşılaştırmasını yapabilmek amacıyla **Tablo:I.4.** ve **Tablo:I.5.** oluşturulmuştur. **Tablo:I.4.**, illere ait 2012 yılı içindeki aylık ortalama ölçüm değerlerinin “Hava Kalitesi İndeksine” göre sınıflarının İl Müdürlüklerimizce işaretlenmesi ile oluşturulmuştur.

Öncelikle “Hava Kalitesi İndeksi” nin ne olduğuna bakılacak olursa;

Hava kalitesi indeksinin temeli; bilgilerin halka kolay ve anlaşılır olarak ulaştırılmasıdır. Hava Kalitesi indeksi (HKİ), hava kalitesinin günlük olarak rapor edilmesi için kullanılmakta ve yaşadığımız bölgenin havasının ne kadar temiz veya kirli olduğu ve ne tür sağlık etkilerinin oluşabileceği konusunda bilgiler içermektedir. Hava kalitesi indeksi, farklı hava kalitesi ile birlikte genel halk sağlığı üzerine etkisini, hava kirliliği seviyesini, sağlıksız seviyeye yükseldiğinde alınması gereken önlemleri de belirler.

5 temel kirlenici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava Kalitesi İndeksi, 6 kategoriden oluşmaktadır.

- 1 (çok iyi) - 6 (çok kötü) arasında sınıflandırılır ve aşağıdaki tablodaki renklerle sembolize edilir.
- Matematiksel hesaplama yoktur, yalnızca sınıflandırmadır.
- En yüksek kirlenici için belirlenen değer indeks değeridir. En yüksek 2 kirlenici sorumlu kirleniciler olarak raporlanır.

Hava Kalitesi İndeksi	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM ₁₀
	1 saatlik ortalama [µg/m ³]	24 saatlik ortalama [µg/m ³]	24 saatlik ortalama [µg/m ³]	1 saatlik ortalama [µg/m ³]	24 saatlik ortalama [µg/m ³]
1 (Çok İyi)	0 -50	0 - 45	0 – 1,9	0 - 35	0 - 25
2 (İyi)	51-199	46 - 89	2,0 – 7,9	36 - 89	26-69
3 (Yeterli)	200-399	90 - 179	8,0 – 10,9	90 - 179	70-109
4 (Orta)	400-899	180 - 299	11 – 13,9	180 - 239	110-139
5 (Kötü)	900-1499	300- 699	14,0 - 39,9	240 - 359	140-599
6 (Çok Kötü)	>1500	> 700	> 40,0	> 360	> 600

Kirlenici parametrelerin ana kaynağı ve sağlığa etkileri aşağıdaki gibi özetlenebilir;

Kirlenici	Ana Kaynağı	Sağlık Etkisi
Kükürtdioksit	Fosil yakıt yanması	Solunum yolu hastalıkları
Azotoksitler	Taşıt emisyonları, Yüksek sıcaklıkta yakma prosesleri	Göz ve solunum yolu hastalıkları, asit yağmurları
Partikül Madde	Sanayi, yakıt yanması, tarım ve ikincil kimyasal reaksiyonlar	Kanser, kalp problemleri, solunum yolu hastalıkları, bebek ölüm oranlarında artış
Karbonmonoksit	Eksik yanma ürünü, taşıt emisyonları	Kandaki hemoglobin ile birleşerek oksijen taşınma kapasitesinde azalma, ölüm
Ozon	Trafikten kaynaklanan azot oksitler ve uçucu organik bileşiklerin (VOC) güneş ışığıyla değişimi	Solunum sistemi problemleri, göz ve burunda iritasyon, astım, vücut direncinde azalma

Kaynak: <http://www.havaizleme.gov.tr/hava.html>

Tablo:1.5., illere ait kış sezonu ortalama (2011 yılı Ekim- 2012 Mart arası 6 aylık ortalama) ve yaz sezonu ortalama (2012 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) ölçüm değerlerinin hava kalitesi indeksine göre sınıflandırılması ile oluşturulmuştur.

TABLO:1.5. KIŞ SEZONU ORTALAMA (2011 yılı Ekim- 2012 Mart arası 6 aylık ortalama) ve YAZ SEZONU ORTALAMA (2012 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) ÖLÇÜM DEĞERLERİNİN HAVA KALİTESİ İNDEKSİNE GÖRE SINIFLANDIRILMASI

Sıra No	İLLER	Kış Sezonu (2011 Ekim-2012 Mart) 6 Aylık Ortalama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine ⁽¹⁾ Göre Sınıflandırma					Yaz Sezonu (2012 Nisan- Eylül) 6 Aylık Ortalama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine ⁽¹⁾ Göre Sınıflandırma				
		SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM ₁₀	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM ₁₀
1	ADANA	1	2	1	2	2	1	1	1	3	2
2	ADİYAMAN	1				3	1				2
3	AFYONKARAHİSAR	1				4	1				3
4	AĞRI	1				2	1				2
5	AMASYA	1				2	1				2
6	ANKARA	1	3	6	1	4	1	1	6	2	4
7	ANTALYA	1				5	1				3
8	ARTVİN	1				2	1				2
9	AYDIN	2				2	2				2
10	BALIKESİR	1				2	1				2
11	BİLECİK	1				2	1				2
12	BİNGÖL	1				2	1				2
13	BİTLİS	2				3	1				3
14	BOLU	2				3	1				2
15	BURDUR	1				2	1				1
16	BURSA	2		6		2	2	1	6		2
17	ÇANAKKALE	2				1	1				1
18	ÇANKIRI	1				2	1				3
19	ÇORUM	1				3	1				2
20	DENİZLİ	1				2	1				2
21	DIYARBAKIR	1				2	1				2
22	EDİRNE	2				3	1				2
23	ELAZIĞ	2				2	1				2
24	ERZİNCAN	1				2	1				2
25	ERZURUM	1				3	1				1
26	ESKİŞEHİR	1				2	1				2
27	GAZİANTEP	1				4	1				3
28	GİRESUN	1				1	1				1
29	GÜMÜŞHANE	1				3	1				2
30	HAKKARİ	3				4	1				4
31	HATAY 1 (Antakya)	1				2	1				2
	HATAY 2 (İskenderun)	1	1		1	2	1	1		1	2
32	ISPARTA	1				3	1				2
33	MERSİN	1				2	1				2
34	İSTANBUL	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2
35	İZMİR	1				2	1				2
36	KARS	1				2	1				2
37	KASTAMONU	1				2	1				2
38	KAYSERİ	2				5	1				3
39	KIRKLARELİ	1				2	1				2
40	KİRŞEHİR	1				2	1				2
41	KOCAELİ	1				2	1				2
42	KONYA	1				3	1				2
43	KÜTAHYA	1				3	1				3
44	MALATYA	1				1	1				1
45	MANİSA*** (Merkez)	1				3	1				2
46	KAHRAMANMARAŞ	1				3	1				2
47	MARDİN	1				2	1				2
48	MUĞLA	2				3	1				1
49	MUŞ***	1				2	1				3

TABLO:I.5'İN DEVAMI

Sıra No	İLLER	Kış Sezonu (2011 Ekim-2012 Mart) 6 Aylık Ortalama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine ^(*) Göre Sınıflandırma					Yaz Sezonu (2012 Nisan- Eylül) 6 Aylık Ortalama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine ^(*) Göre Sınıflandırma				
		SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM ₁₀	SO ₂	NO ₂	CO	O ₃	PM ₁₀
50	NEVŞEHİR	1				2	1				2
51	NIĞDE	1				3	1				3
52	ORDU	1				2	1				2
53	RİZE	1				2	1				1
54	SAKARYA	2				4	1				2
55	SAMSUN 1	1				2	1				2
	SAMSUN 2	1		1		2	1		1		1
56	SIİRT	1				4	1				3
57	SINOP	1				1	1				2
58	SIVAS**	1				1	1				1
59	TEKİRDAĞ	2				5	1				5
60	TOKAT	1				2	1				1
61	TRABZON	1				3	1				3
62	TUNCELİ	1				2	1				2
63	ŞANLIURFA	1				3	1				3
64	UŞAK	1				3	1				2
65	VAN	1				1	1				1
66	YOZGAT	2				2	1				2
67	ZONGULDAK	1			1	2	1			1	2
68	AKSARAY	1				3	1				3
69	BAYBURT	1				3	1				2
70	KARAMAN	1				3					3
71	KIRIKKALE	1				3					
72	BATMAN	1				3	1				3
73	ŞIRNAK	3				5	1				2
74	BARTIN	1				3	1				2
75	ARDAHAN	1				3	1				2
76	İĞDIR	1				4	1				2
77	YALOVA	1				1	1				1
78	KARABÜK	1				2	1				2
79	KİLİS	1				3	1				2
80	OSMANIYE	1				3	1				2
81	DÜZCE	1				3	1				2

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (çok iyi) , 2 (iyi) , 3 (yeterli), 4 (orta), 5 (kötü), 6 (çok kötü)

**Sivas' ta Hava kalitesi ölçüm istasyonundaki arıza nedeniyle 2011 yılı Ekim – Aralık aylarında veri alınmamıştır.

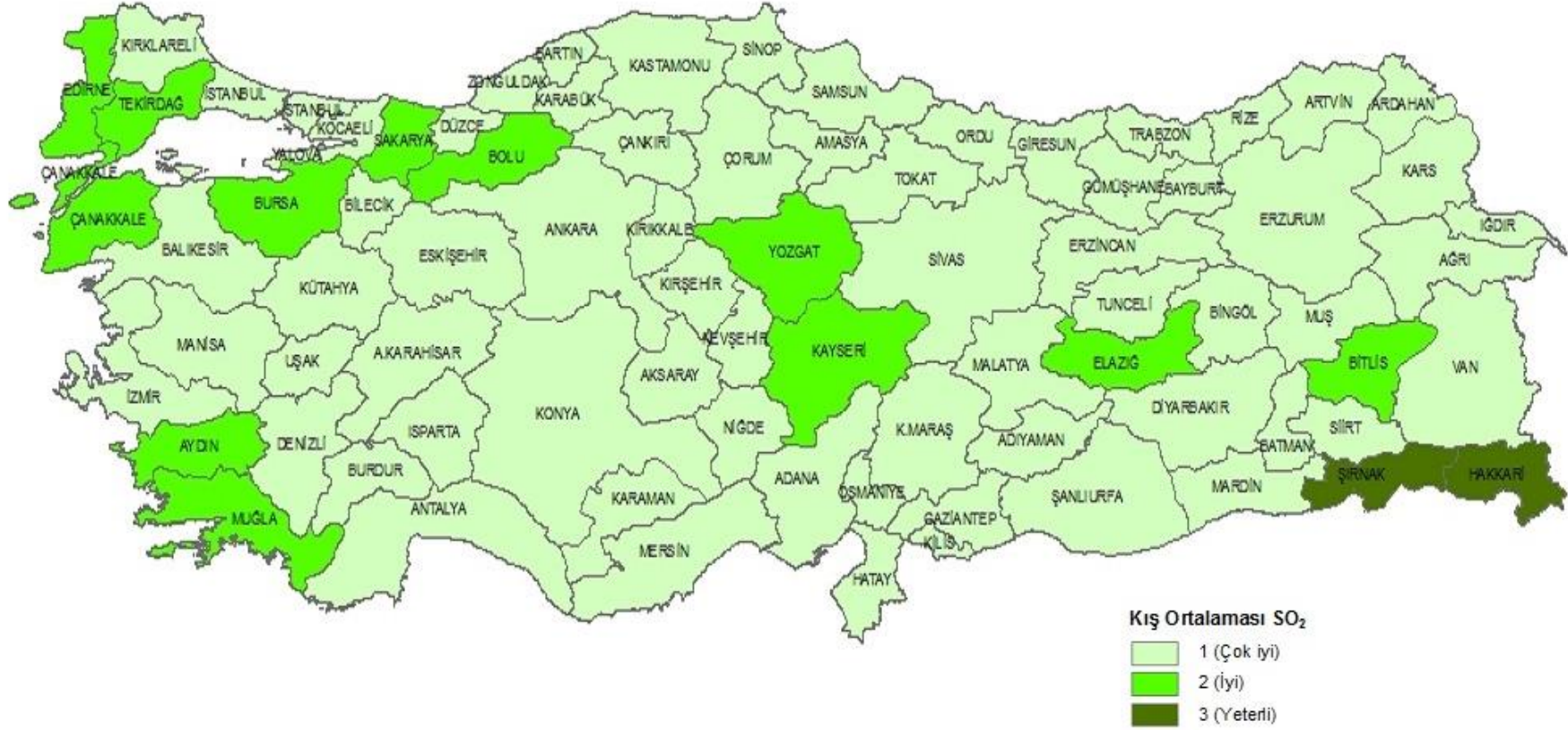
***Manisa, Muş ve Karabük Kış ortalama rakamları 3 aylık (2012 yılı Ocak-Şubat-Mart) ortalamaya göre belirlenmiştir.

Tablo:I.5. ve **Harita:I.3.**'ün incelenmesinden, SO₂ rakamları açısından, kış sezonu ortalama (2011 yılı Ekim- 2012 Mart arası 6 aylık ortalama) ve yaz sezonu ortalama (2012 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) ölçüm değerlerinin hava kalitesi indeksine göre sınıflandırılması sonucu "3 (yeterli)" yi aşan değer bulunmamaktadır.

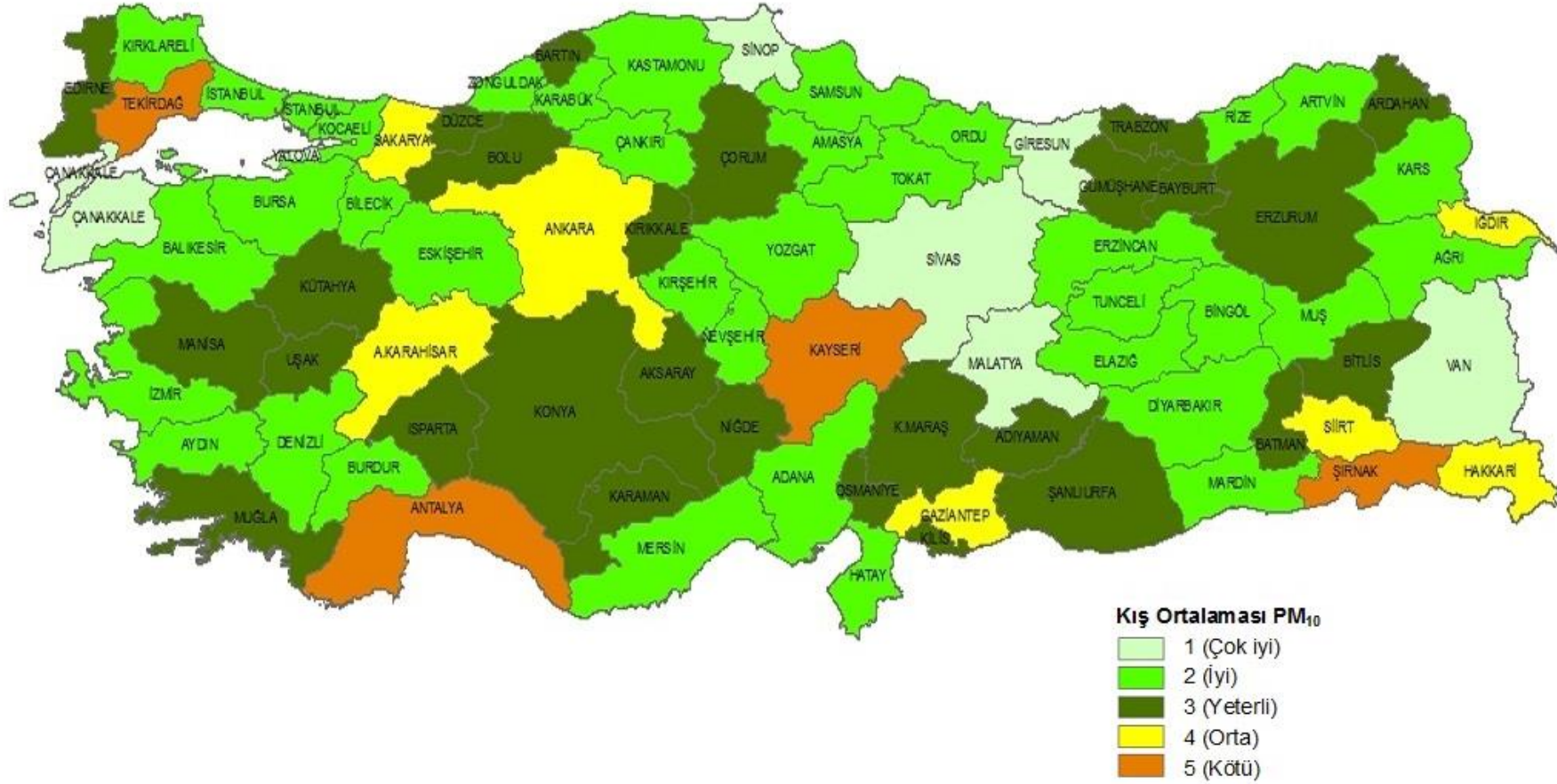
Tablo:I.5. ve **Harita:I.4.**' de, Kış sezonu ortalama (2011 yılı Ekim- 2012 Mart arası 6 aylık ortalama) PM₁₀ değerlerinin hava kalitesi indeksine göre "5 (kötü)" olduğu iller, Antalya, Kayseri, Tekirdağ ve Şırnak olmuştur. **Tablo:I.3.**' e göre; bu illerden Antalya ve Şırnak' da hava kirliliği birinci öncelikli sorun, Tekirdağ'da ikinci öncelikli sorundur. Tekirdağ'da ve Kayseri'de hava kirliliğinin belirgin düzeyde olmasına karşın Tekirdağ'da su kirliliğinin, Kayseri'de ise atıkların birinci öncelikli sorun olması bu sorunların daha acil çözülmesi gerektiği şeklinde yorumlanabilir. **Tablo: I.5.** ve **Harita:I.4.**' de, kış sezonu ortalama PM₁₀ değerlerinin "4 (orta)" olduğu iller Afyonkarahisar, Ankara, Gaziantep, Hakkari, Sakarya, Siirt ve Iğdır olmuştur.

Tablo:I.5. ve **Harita:I.6.**'da, Tekirdağ'da yaz sezonu ortalama (2012 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) PM₁₀ değerlerinin hava kalitesi indeksine göre "5 (kötü)" olması dikkat çekicidir. Ankara ve Hakkari' de ise yaz sezonu ortalama PM₁₀ değerlerinin "4 (orta)" olduğu görülmektedir.

HARİTA:I.3. KIŞ SEZONU ORTALAMA (2011 yılı Ekim- 2012 Mart arası 6 aylık ortalama) SO₂ ÖLÇÜM DEĞERLERİNİN HAVA KALİTESİ İNDEKSİNE GÖRE SINIFLANDIRILMASI

HARİTA:1.4. KIŞ SEZONU ORTALAMA (2011 yılı Ekim- 2012 Mart arası 6 aylık ortalama) PM₁₀ ÖLÇÜM DEĞERLERİNİN HAVA KALİTESİ İNDEKSİNE GÖRE SINIFLANDIRILMASI

HARİTA:1.5. YAZ SEZONU ORTALAMA (2012 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) SO₂ ÖLÇÜM DEĞERLERİNİN HAVA KALİTESİ İNDEKSİNE GÖRE SINIFLANDIRILMASI

HARİTA:1.6. YAZ SEZONU ORTALAMA (2012 yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) PM₁₀ ÖLÇÜM DEĞERLERİNİN HAVA KALİTESİ İNDEKSİNE GÖRE SINIFLANDIRILMASI

I.4. SU KİRLİLİĞİ

Tablo:I.6.'da su kirliliğinin 1., 2. ve 3. öncelikli sorun olduğu iller gösterilmiştir. Tabloda su kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 32 (illerin %39,5'i), ikinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 34 (illerin %42'si), üçüncü öncelikli sorun olduğu il sayısı ise 9 (illerin %11,1'i) olarak görülmektedir. Yani, toplam 75 ilimizde su kirliliği birinci, ikinci ya da üçüncü öncelikli sorun olarak kendini göstermektedir. Su kirliliği öncelikleri haritası **Harita I.7.**'de gösterilmektedir.

TABLO:I.6. SU KİRLİLİĞİ

Su Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Su Kirliliğinin 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Su Kirliliğinin 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller
AKSARAY AMASYA ARTVİN AYDIN BALIKESİR BARTIN BAYBURT BİNGÖL BURSA ÇANAKKALE ÇANKIRI EDİRNE ERZİNCAN HAKKARİ İSTANBUL KIRKLARELİ KIRŞEHİR KÜTAHYA MALATYA MANİSA MUĞLA NEVŞEHİR NİĞDE RİZE SAMSUN SİNOP ŞANLIURFA TEKİRDAĞ TRABZON TUNCELİ VAN YOZGAT	ADIYAMAN AĞRI BATMAN BİLECİK BİTLİS BOLU BURDUR ÇORUM DENİZLİ DİYARBAKIR DÜZCE ELAZIĞ ERZURUM GAZİANTEP GİRESUN GÜMÜŞHANE HATAY ISPARTA İZMİR KAHRAMANMARAŞ KARABÜK KARS KASTAMONU KAYSERİ KIRIKKALE KİLİS KOCAELİ MERSİN MUŞ ORDU SAKARYA ŞIRNAK YALOVA ZONGULDAK	ADANA AFYONKARAHİSAR ARDAHAN KONYA MARDİN OSMANIYE SİİRT TOKAT UŞAK
32	34	9
(%39,5)	(%42)	(%11,1)

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

I.5. ATIKLAR

Tablo:I.7.'de atıkların 1., 2. ve 3. öncelikli sorun olduğu iller gösterilmiştir. Tabloda atıkların birinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 19 (illerin %23,5'i), ikinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 20 (illerin %24,7'si), üçüncü öncelikli sorun olduğu illerin sayısı ise 25 (illerin %30,9'u) olarak görülmektedir. Tablo incelendiğinde toplam 64 ilimizde atıkların birinci, ikinci ya da üçüncü öncelikli sorun olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Tablo ile ilgili bilgiler **Harita:I.8.**'de gösterilmektedir. **Tablo:I.8.**'de ise sorunun nedenleri özet olarak verilmiştir. Konu ile ilgili daha detaylı bilgilere İl Çevre Durum Raporlarının ilgili kısımlarından ve raporun "İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formları" bölümlerinden ulaşılabilmektedir.

TABLO:I.7. ATIKLAR

Atıkların 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Atıkların 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Atıkların 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller
AFYONKARAHİSAR AĞRI BİLECİK BOLU BURDUR DÜZCE ELAZIĞ ERZURUM GİRESUN GÜMÜŞHANE İZMİR KARAMAN KAYSERİ MUŞ ORDU SAKARYA TOKAT UŞAK YALOVA	ANKARA ARDAHAN ARTVİN BİNGÖL ERZİNCAN ESKİŞEHİR HAKKARİ İSTANBUL KIRKLARELİ KIRŞEHİR KONYA MALATYA MARDİN MUĞLA NEVŞEHİR OSMANİYE RİZE SİİRT TUNCELİ VAN	ADIYAMAN AYDIN BALIKESİR BARTIN BİTLİS BURSA ÇANAKKALE GAZİANTEP HATAY İĞDIR ISPARTA KARABÜK KARS KIRIKKALE KİLİS KOCAELİ KÜTAHYA MANİSA SAMSUN SIVAS ŞIRNAK TEKİRDAĞ TRABZON YOZGAT ZONGULDAK
19	20	25
(%23,5)	(%24,7)	(%30,9)

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

TABLO:1.8. ATIKLARIN ÖNCELİKLİ SORUN OLDUĞU İLLER VE SORUNUN NEDENLERİ

Atıkların 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller ve Nedenleri		Atıkların 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller ve Nedenleri		Atıkların 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller ve Nedenleri	
A.KARAHİSAR	Kanatlı hayvan atıkları, mezbahalardan kaynaklı atıklar ve mermer çamurları-atıkları	ANKARA	Düzensiz çöp depolama alanlarının rehabilite edilmemiş olması	ADİYAMAN	Düzensiz depolama
AĞRI	Düzensiz depolama, yerel yönetimlerin uygulama eksiklikleri, toplumda bilinç eksikliği, personel eksikliği	ARDAHAN	Düzensiz depolama yapılması ve hayvansal atıklarla ilgili sorunlar	AYDIN	Bazı ilçelerde düzensiz depolanan evsel atıklar
BİLECİK	Madencilik (mermer) faaliyetlerinden kaynaklanan atıkların bertarafı	ARTVİN	Düzensiz depolama	BALIKESİR	Evsel atıklar, hayvan gübreleri, sanayi atıkları, maden atıkları (kurşun-çinko maden atıkları rüzgarların etkisiyle civardaki araziye çökeltmektedir)
BOLU	Kanatlı hayvan dışkı (gübre) atıkları, İlçe belediyelerinin hiçbirinin düzenli katı atık depolama alanının bulunmaması ve atıkların ayrıştırma işleminin düzenli olarak yapılmaması	BİNGÖL	Düzensiz depolama	BARTIN	Düzensiz depolama
BURDUR	Mermer ocaklarından kaynaklanan pasalar, İşletmeciler tarafından bu atıkların gelişi güzel bir biçimde doğaya bırakılması	ERZİNCAN	İl Merkezinde düzenli çöp depolama sahası bulunmaktadır. Ancak, bu tesiste dolan lotlar mevcut olup yeni lotların açılmamış olması	BİTLİS	Düzensiz depolama
DÜZCE	Çöp döküm alanları rehabilite edilmemiş olup katı atıklar düzensiz depolanmaktadır. Kanatlı hayvan atıklarının bertarafında sorunlar yaşanmaktadır.	ESKİŞEHİR	Yoğun sanayileşme ve mevzuata uygun tedbirleri almakta gecikmeler, hafriyat atıkları	BURSA	İlçe ve Beldelerde düzensiz depolama, mermer maden atıkları, hayvancılık tesisleri atıkları
ELAZIĞ	Düzensiz depolama	HAKKARİ	Düzensiz depolama, toplama, taşıma, geri kazanımla ilgili sorunlar	ÇANAKKALE	Birliklerin tamamının faaliyete geçmemesi
ERZURUM	İlçe ve belde belediyelerinde oluşan katı atıkların düzensiz depolanması ile ilgili sorun bulunmaktadır	İSTANBUL	Geri dönüşümdeki yetersizlik	GAZİANTEP	
GİRESUN	Düzensiz depolama yapılması, evsel katı atıkların denize ve akarsulara dökülmesi	KIRKLARELİ	Hayvansal tesisten kaynaklı sıvı atıklar	HATAY	Bazı ilçelerde evsel atıkların düzensiz depolanması
GÜMÜŞHANE	Evsel katı atıklar ve tehlikeli atıkların düzensiz depolanması	KIRŞEHİR	İlçelerde uzaklık nedeniyle düzensiz depolama yapılması	İĞDIR	Düzensiz depolanması ve geri dönüşüm olmaması
İZMİR	İlde çok sayıda ve değişik sektör gruplarında faaliyet gösteren sanayi tesislerinin bulunması nedeniyle tehlikeli atıkların bertarafında kapasite yetersiz kalmaktadır.	KONYA	Bazı ilçelerde düzensiz depolama yapılması	ISPARTA	Transfer istasyonu eksikliği, bazı ilçelerde düzensiz depolama
KARAMAN	Bir kısım evsel atıkların bertarafı ile ilgili sorunlar, hayvansal atıkların bertarafıyla ilgili sorunlar, hafriyat atıklarının düzensiz depolanması sorunu	MALATYA	Düzensiz depolama	KARABÜK	Düzensiz depolama
KAYSERİ	Düzensiz depolama	MARDİN	İlçelerde uzaklık nedeniyle düzensiz depolama yapılması, geri kazanım yapılmaması	KARS	Düzensiz depolanma yapılması, toplumun bilinç eksikliği
MUŞ	Düzensiz depolama, yerel yönetimlerin uygulama eksiklikleri, toplumda bilinç eksikliği, personel eksikliği	MUĞLA	Geri dönüşüm ve yeniden kullanma uygulamalarının (kompost vb) yetersizliği, Bölge İçin Katı Atık Bertaraf Sistemi Planı uygulanmaması.	KIRIKKALE	Bazı ilçelerde evsel atıkların düzensiz depolanması, hafriyat, inşaat ve yıkıntı atıkları
ORDU	Düzensiz depolama	NEVŞEHİR	Düzensiz depolama, hayvan gübreleri bertarafıyla ilgili sorunlar	KİLİS	Geri dönüşüm konusunda toplumun bilinç eksikliği

TABLO:1.8. ATIKLARIN ÖNCELİKLİ SORUN OLDUĞU İLLER VE SORUNUN NEDENLERİ (DEVAMI)

Atıkların 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller ve Nedenleri		Atıkların 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller ve Nedenleri		Atıkların 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller ve Nedenleri	
SAKARYA	Zaman zaman yerleşim yerleri dışında, boş arazilere atılmış atıklar bulunmaktadır. Fiziksel inceleme, analiz sonucu vb. değerlendirmeler sonuçlanıncaya kadar sızmaların önlenmesinin sağlanması ve atık sahibine ulaşılmadığı durumlarda bertaraf edilmesinde sorunlar yaşanmaktadır.	OSMANİYE	Düzensiz depolama	KOCAELİ	Tehlikeli atıklar için mevcut bertaraf/geri kazanım tesislerinin yetersiz kalmakta ayrıca ruhsatsız faaliyet gösteren hurda alanlarının oluşan atıkları toplaması da çevre açısından önemli sorunlar oluşturmaktadır.
TOKAT	Düzensiz depolama, köylerde atık toplanmama sorunu, bilinç eksikliği	RİZE	Bazı ilçelerde düzensiz depolama yapılması	KÜTAHYA	
UŞAK	Evsel atıkların düzensiz depolanması, Ayrıca, ildeki organize sanayilerden kaynaklanan atıklar (özellikle deri ve tekstil sektöründen kaynaklanan atıklar) ve şehir merkezindeki sanayilerden kaynaklanan atıklar düzensiz depolanmaktadır.	SİİRT	Düzensiz depolama, atıkların düzenli olarak toplanmasıyla ilgili aksaklıklar	MANİSA	Düzensiz depolama
YALOVA	Hafriyat toprağı depolanma sahası yetersizdir. İnşaat yıkıntı atıkları için depolama alanı bulunmamaktadır.	TUNCELI	Düzensiz depolama yapılması ve depo yerinin uygun olmaması.	SAMSUN	Geri dönüşüm konusunda eksiklikler
		VAN	Sanayiden kaynaklanan atıklar ve bu atıkların geri dönüşümünü ya da bertarafını sağlayacak tesislerin olmaması, Düzensiz depolama	SİVAS	Düzensiz depolama, tıbbi atıkların bertarafıyla ilgili sorunlar, tehlikeli atıklar için ayrı toplama yapılmaması
				ŞIRNAK	Düzensiz depolama
				TEKİRDAĞ	Atıklar ile ilgili hizmet veren tesislerin sayısının yeterli olmaması
				TRABZON	Mevcut düzenli depolama yeri ömrü bittikten sonra faaliyete geçmek üzere, ikinci düzenli depolama tesisi altyapı çalışmalarına hız verilmesi gerekliliği
				YOZGAT	İlçelerde ve beldelerde düzensiz depolama
				ZONGULDAK	Kömür madeni atıkları, inşaat hafriyat atıkları

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

I.6. GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ

Tablo:I.9.'da gürültü kirliliğinin 1., 2. ve 3. öncelikli sorun olduğu iller gösterilmiştir. Gürültü kirliliği Adana ve Eskişehir için birinci öncelikli sorun, Antalya ve Sivas için ikinci öncelikli sorun, Ankara, Bingöl, Karaman, Sakarya, Sinop ve Tunceli için üçüncü öncelikli sorun olarak belirtilmiştir. Tablo incelendiğinde toplam 10 ilimizde gürültü kirliliğinin birinci, ikinci ya da üçüncü öncelikli sorun olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Tablo ile ilgili gürültü öncelikleri haritası **Harita:I.9.**'da verilmektedir.

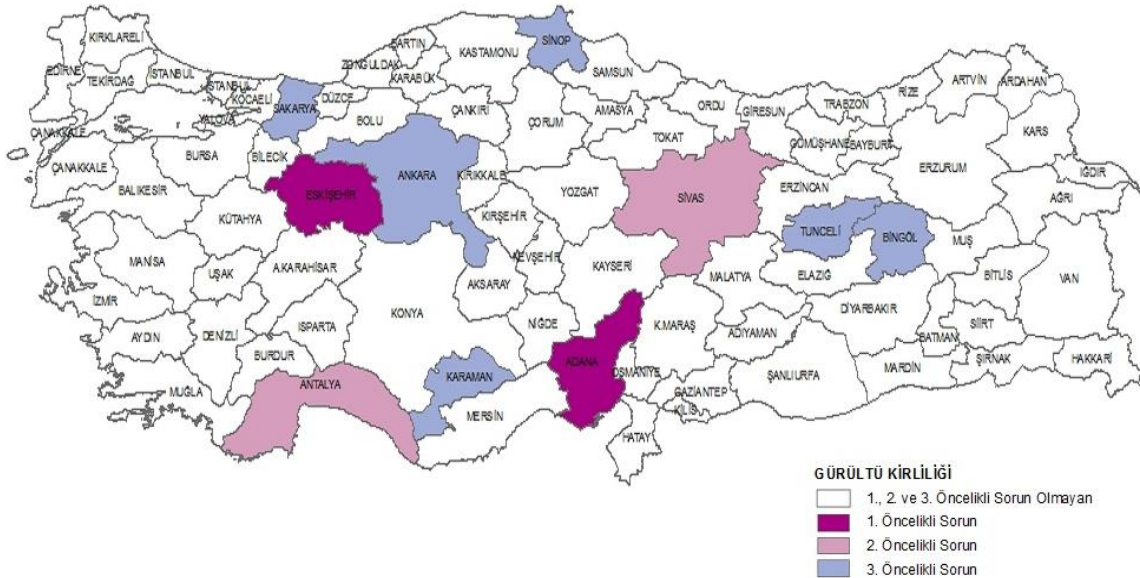
TABLO:I.9. GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ

Gürültü Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Gürültü Kirliliğinin 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Gürültü Kirliliğinin 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller
ADANA ESKİŞEHİR	ANTALYA SİVAS	ANKARA BİNGÖL KARAMAN SAKARYA SİNOP TUNCELİ
2	2	6
(%2,5)	(%2,5)	(%7,4)

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

Gürültü kirliliğinin 1. öncelikli sorun olduğu Adana ilinde; özellikle eğlence yerlerinden kaynaklanan canlı müzik gürültüsü, yerleşim yerleri içerisinde küçük ölçekli imalathanelerin bulunması, TEM Otoyolunun şehir merkezinden geçmesi ve otobana çok yakınında yerleşim yerlerinin bulunması, gürültü konusunda şikayetlere neden olmaktadır. Eskişehir'de ise şehrin merkezinde kalan eğlence yerleri nedeniyle sorun yaşanmaktadır. Gürültü kirliliğinin 2. öncelikli sorun olduğu Antalya'da, turizm işletmelerinden, otellerden ve kulüplerden kaynaklanan gürültü kirliliği ile mücadele edilmektedir. Sivas'ta gürültü düzeyi yüksek makinelerinin kullanıldığı işyerlerinin apartmanların alt katlarında veya yakınlarında faaliyet göstermesi ve canlı veya elektronik cihazlarla müzik yayını yapılan eğlence yerleri nedeniyle sorun yaşanmaktadır.

HARİTA:I.9. GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ ÖNCELİKLERİ HARİTASI

I.7. EROZYON

Tablo:I.10.'da erozyonun 1., 2. ve 3. öncelikli sorun olduğu iller gösterilmiştir. Erozyon, Sivas'ta birinci öncelikli sorun, Iğdır'da 2. öncelikli sorun, Kayseri ve Kırşehir'de 3. öncelikli sorun olarak belirtilmiştir. Tabloyla ilgili erozyon öncelikleri haritası **Harita:I.10.**'da verilmektedir.

TABLO:I.10. EROZYON

Erozyonun 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Erozyonun 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Erozyonun 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller
SİVAS	İĞDIR	KAYSERİ KIRŞEHİR
1	1	2
(%1,2)	(%1,2)	(%2,5)

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

HARİTA:I.10. EROZYON ÖNCELİKLERİ HARİTASI

Erozyon, ülkemiz genelinde sorun olmakla birlikte kentsel alanlardaki diğer çevresel sorunların gölgesinde kalmaktadır. Bununla birlikte erozyon, Sivas'ta birinci, Iğdır'da ikinci, Kayseri ve Kırşehir'de üçüncü öncelikli çevre sorunudur.

I.8. BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARIN DÖNEMLER İTİBARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI

ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığınca son altı döneme ait Öncelikli Çevre Sorunları **Grafik I.2.**'de verilmektedir. Söz konusu birinci çalışma 1999-2001 dönemine, ikinci çalışma 2002-2004 dönemine, üçüncü çalışma 2005-2006 dönemine, dördüncü çalışma 2007-2008 dönemine, beşinci çalışma 2009-2010 dönemine, altıncı çalışma ise 2012 yılına ait bulunmaktadır.

1999-2001 dönemine ait değerlendirme incelendiğinde 27 ilde hava kirliliğinin, 24 ilde su kirliliğinin, 19 ilde atıkların, 6 ilde erozyonun, 3 ilde plansız kentleşmenin, birer ilde de toprak kirliliği ve gürültü kirliliğinin birinci öncelikli sorun olarak kendini gösterdiği görülmektedir.

2002-2004 dönemine ait değerlendirme incelendiğinde 27 ilde hava kirliliği, 25 ilde su kirliliği, 21 ilde atıklar, 6 ilde plansız kentleşme, 2 ilde ise erozyon birinci öncelikli sorun olarak görülmektedir.

2005-2006 dönemine bakıldığında 27 ilde su kirliliğinin, 24 ilde hava kirliliğinin, 23 ilde atıkların, 4 ilde plansız kentleşmenin, birer ilde de gürültü kirliliği, görsel kirlilik ve erozyonun birinci öncelikli sorun olarak yer aldığı görülmektedir.

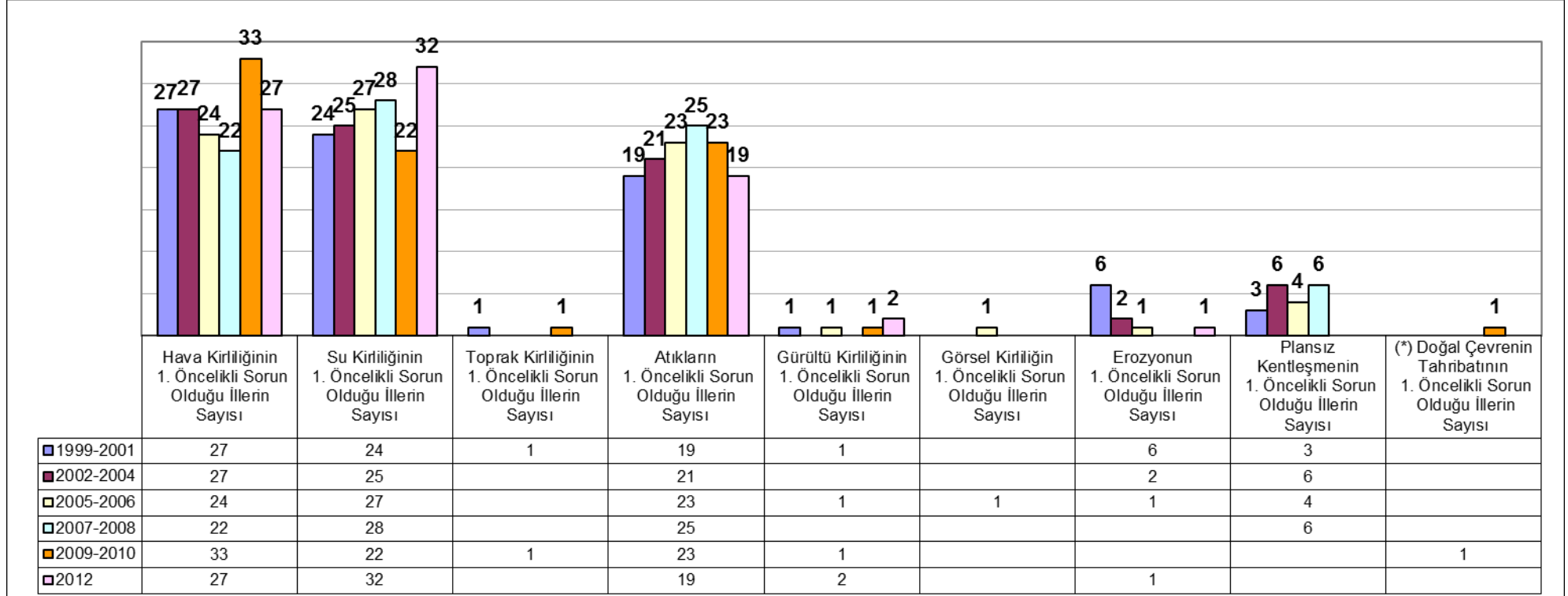
2007-2008 döneminde 28 ilde su kirliliğinin, 25 ilde atıkların, 22 ilde hava kirliliğinin, 6 ilde de plansız kentleşmenin birinci öncelikli sorun olduğu görülmektedir.

2009-2010 döneminde 33 ilde hava kirliliğinin, 23 ilde atıkların, 22 ilde su kirliliğinin, birer ilde toprak kirliliği, gürültü kirliliği ve doğal çevrenin tahribatının birinci öncelikli sorun olduğu görülmektedir.

2012 yılında ise 32 ilde su kirliliğinin, 27 ilde hava kirliliğinin, 19 ilde atıkların, 2 ilde gürültü kirliliğinin ve 1 ilde erozyonun birinci öncelikli çevre sorunu olduğu görülmektedir.

2009-2010 döneminde ve 2012 yılında, İl Müdürlüklerinden sıralanması istenen öncelikli sorun maddeleri arasından "Görsel kirlilik", "Orman tahribatı", "Asit yağmurları", "Plansız kentleşme", "Kıyı tahribatı", "Mera tahribatı", "Koku problemi", "Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı", "Sulak alan kayıpları" ve "Diğer" maddeleri çıkarılarak yerine "Doğal çevrenin tahribatı" maddesi konmuştur. Bu bakımdan değerlendirmede önceki dönemlere göre bir miktar değişiklik olmuştur. Buna rağmen, genel bir değerlendirme yapılacak olursa; hava kirliliği, su kirliliği ve atıkların 6 çalışmada da öncelikli sorunlar sıralamasında başta olduğu görülmektedir. Çevre sorunlarının önceliklendirilmesi çalışmaları yıllara göre karşılaştırıldığında; önceki raporlarda da bahsedildiği üzere, 1999-2008 yılları arasında hava kirliliğinin azalan bir eğilim göstermesine karşın, 2009-2010 döneminde tekrar en çok karşılaşılan öncelikli sorun olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. 2012 yılında ise hava kirliliğinin öncelikli çevre sorunu olduğu il sayısı tekrar azalma eğilimi göstermeye başlamıştır. Su kirliliği ile ilgili önceliğe baktığımızda, 1999-2008 yılları arasında artan bir eğilim göstermesine karşın, 2009-2010 döneminde azaldığı, 2012 yılında ise tekrar arttığı görülmektedir. Atıklarla ilgili önceliğe baktığımızda ise 1999-2008 yılları arasında artan bir eğilim göstermesine karşın, 2009-2012 döneminde azaldığı görülmektedir. Bu durumda, doğalgaz kullanımı ve atık bertaraf/geri dönüşümü konusundaki gelişmelerin etkisi olduğu düşünülmektedir.

GRAFİK:1.2. BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARIN DÖNEMLER İTİBARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI

(*) 2009-2010 Dönemi ve 2012 yılında, İl Müdürlüklerinden sıralanması istenen öncelikli sorun maddeleri arasında "Görsel kirlilik", "Orman tahribatı", "Asit yağmurları", "Plansız kentleşme", "Kıyı tahribatı", "Mera tahribatı", "Koku problemi", "Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı", "Sulak alan kayıpları" ve "Diğer" maddeleri çıkarılarak yerine "Doğal çevrenin tahribatı" maddesi konmuştur.

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

II. BÖLÜM

ÇEVRE SORUNLARININ NEDENLERİ, ÇÖZÜMÜNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER VE ÖNLENMESİ İÇİN ALINAN TEDBİRLER

Bu bölümde, hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği nedenleri, giderilmesinde karşılaşılan problemler, alınan tedbirler konuları tablo ve grafik ile anlamlandırılmıştır.

II.1. HAVA KİRLİLİĞİ

Tablo:II.1.'de hava kirliliğine neden olan kaynaklar önem sırasına göre (en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 şeklinde) numaralandırılmıştır. Hava kirliliği kaynakları; evsel ısınma, imalat sanayi işletmeleri, maden işletmeleri, termik santraller, diğer sanayi faaliyetleri, karayolu trafik ve diğer kaynaklar olarak tabloda yer almıştır. Numaralandırma yapılırken bütün kaynakların numaralandırılması zorunlu tutulmuş, sadece o il için uygun kaynakların numaralandırılması istenmiştir.

TABLO:II.1. HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN KAYNAKLAR (Önem Sırasına Göre)

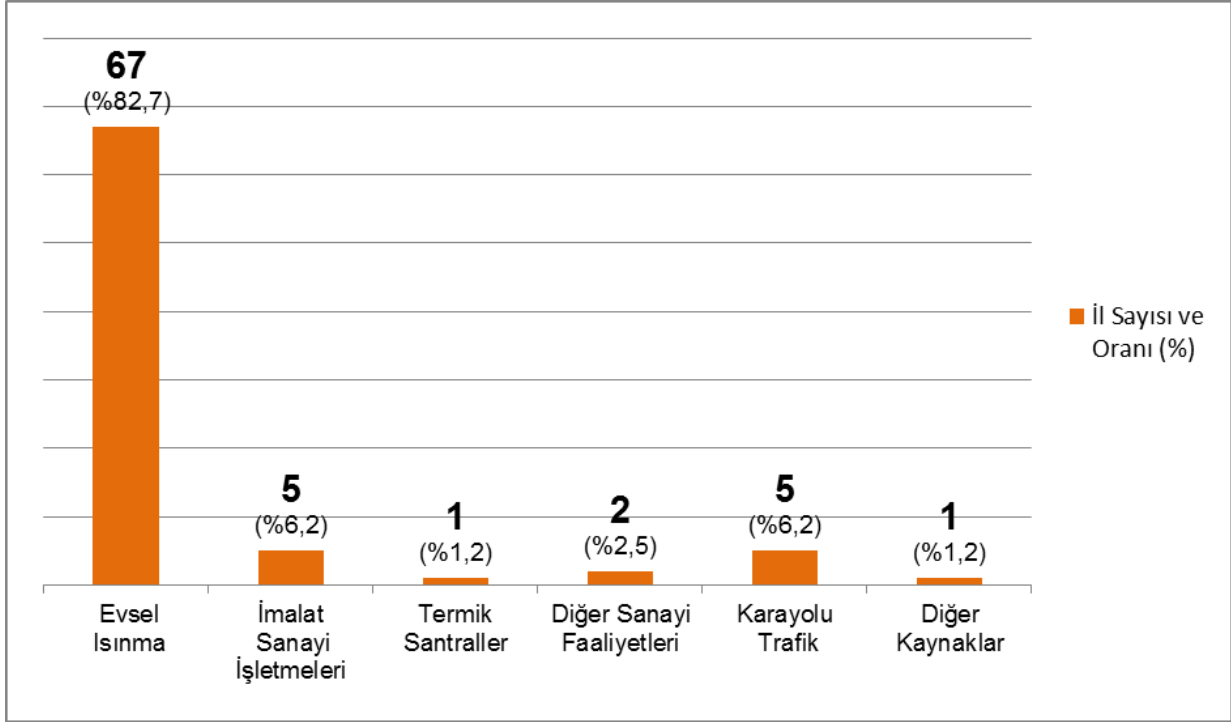
Sıra No	İLLER	Evsel Isınma	İmalat Sanayi İşletmeleri	Maden İşletmeleri	Termik Santraller	Diğer Sanayi Faaliyetleri	Karayolu Trafik	Diğer Kaynaklar
1	ADANA	1	3				2	4 (Dönemsel olarak tarımda yapılan anız yangınları)
2	ADIYAMAN	1	2	4			3	
3	A.KARAHİSAR	1	5	4		3	2	
4	AĞRI	1				2	3	
5	AMASYA	1	3	5		4 (Gıda Sanayi)	2	
6	ANKARA	1	3	4	5		2	
7	ANTALYA	1	4	3			2	
8	ARTVİN	1	3				2	
9	AYDIN	2	3	4			1	
10	BALIKESİR	1	3	4			2	
11	BİLECİK	4	1	3		2 (Seramik vs.)	5	6
12	BİNGÖL	1		3			2	
13	BİTLİS	1		2			3	
14	BOLU	1	3				2	
15	BURDUR	1	4	2		5	3	6
16	BURSA	3	1	5	4		2	
17	ÇANAKKALE	2	5	3	1	6	4	
18	ÇANKIRI	1	3			2 (Asfalt plant tesisleri, Hazır beton tesisleri, Beton parke ve hazır harç tesisleri)	4	
19	ÇORUM	1	2	3		4	5	
20	DENİZLİ	1	2	3		5 (Küçük sanayi tesisleri)	6	4 (Yol, köprü, altyapı çalışmaları)
21	DIYARBAKIR	1	4	5		3	2	6
22	EDİRNE	1		3			2	
23	ELAZIĞ	1	3	4			2	
24	ERZİNCAN	1	4	2			3	
25	ERZURUM	1				3	2	
26	ESKİŞEHİR	3	2	4			1	
27	GAZİANTEP	1	3	4			2	
28	GİRESUN	1	3	4			2	
29	GÜMÜŞHANE	1					2	
30	HAKKARİ	1		4		5	2	3 (Yolların tozlanması)
31	HATAY	2	1				3	
32	ISPARTA	1	2	4			3	
33	MERSİN	1	5	2		3	4	
34	İSTANBUL	3	1	4			2	
35	İZMİR	1	2				3	

TABLO:II.1. HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN KAYNAKLAR (Önem Sırasına Göre) (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Evsel Isınma	İmalat Sanayi İşletmeleri	Maden İşletmeleri	Termik Santraller	Diğer Sanayi Faaliyetleri	Karayolu Trafik	Diğer Kaynaklar
36	KARS	1						
37	KASTAMONU	1	2				3	
38	KAYSERİ	2	3				1	
39	KIRKLARELİ	1	2			3	4	
40	KIRŞEHİR	1		2			3	
41	KOCAELİ	2	1	5	4		3	
42	KONYA	1	2	4		5	3	
43	KÜTAHYA	1	4	5	2		3	
44	MALATYA	2	3			4	1	
45	MANİSA	1	3				2	
46	K.MARAŞ	1	2		3		4	5 (Topografik Durum, Nüfus ve Şehir Merkezinin Yapılanma Durumu)
47	MARDİN	1	6	5		3	4	2 (Meteorolojik)
48	MUĞLA	1			2		3	
49	MUŞ	1	6	4		2	3	5
50	NEVŞEHİR	1	4	2 (Öncelikle Pomza Ocakların da tozuma olmakta)			3	
51	NİĞDE	1	4	3			2	
52	ORDU	1	2				3	
53	RİZE	1	2				3	
54	SAKARYA	3	2	4			1	
55	SAMSUN	1	2				3	
56	SİİRT	1	4				2	3 (Anız ve Çöp Yakılması)
57	SİNOP	1	3	4		5	2	
58	SİVAS	1	3				2	
59	TEKİRDAĞ	1	2	4		5	3	
60	TOKAT	1	3	4		5	2	
61	TRABZON	1	3	4		5	2	
62	TUNCELİ	1		2			3	
63	ŞANLIURFA	1						
64	UŞAK	1	2	5		3	4	6
65	VAN	1					2	
66	YOZGAT	1	2	3			4	
67	ZONGULDAK	1	5	4	3		2	
68	AKSARAY	1	2	3			4	
69	BAYBURT	1	3				2	4 (İldeki Yol yapım çalışmaları)
70	KARAMAN	1	3	5		4	2	
71	KIRIKKALE	1	2				3	
72	BATMAN	4				2	3	1 (Anız Yangınları, Kış mevsiminde hayvan dışkılarının yakacak olarak kullanılması, Lastiklerin Yakılması)
73	ŞIRNAK	1		2	3	4	5	
74	BARTIN	1	2	5		3	4	6
75	ARDAHAN	1	3	4			2	
76	İĞDIR	1						
77	YALOVA	1	3				2	
78	KARABÜK	2				1	3	
79	KİLİS	1	3				2	
80	OSMANİYE	1	3			2	4	
81	DÜZCE	2				1 (Madencilik, Orman Ürünleri Sanayi)	3	

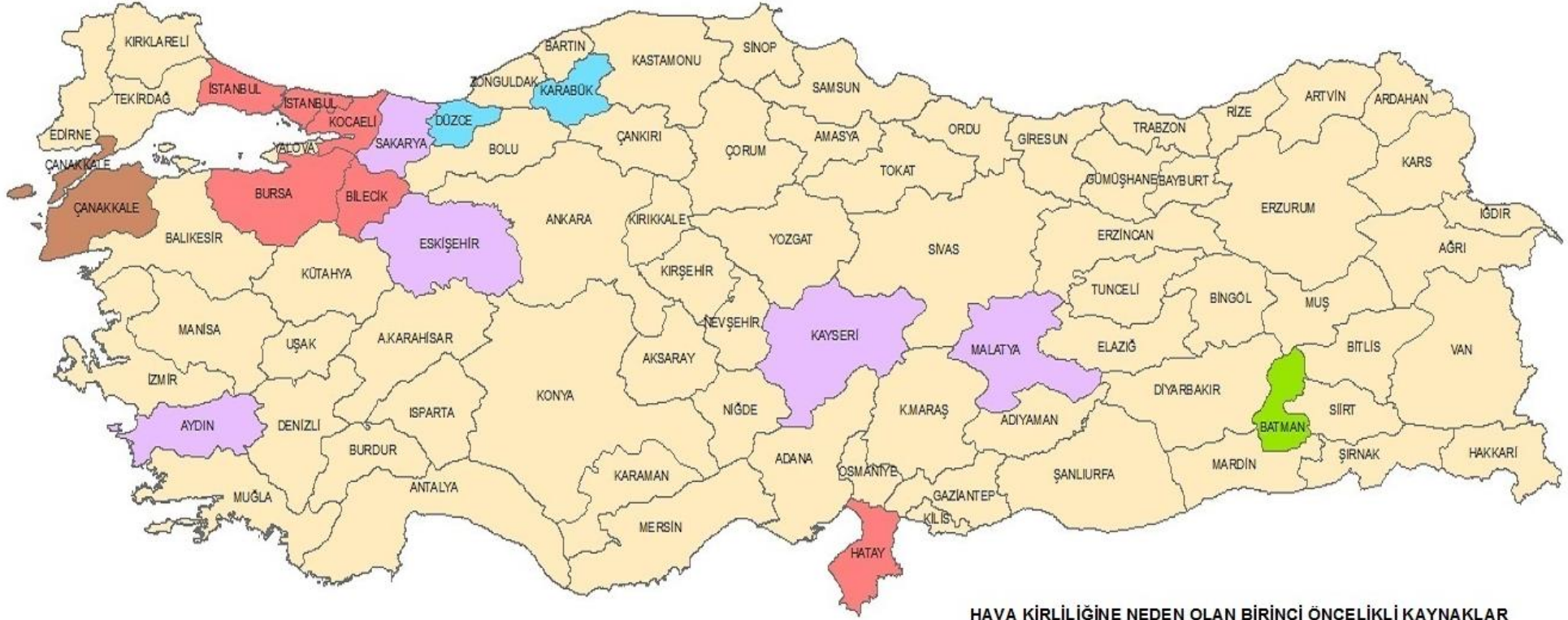
Grafik:II.1.'de illerde hava kirliliğine neden olan en önemli kaynaklar (Tablo:II.1'de 1 ile numaralandırılan) gösterilmektedir. Grafikten ülkemizde, hava kirliliğine neden olan en önemli kaynağın; 67 ilde evsel ısınma, 5 ilde imalat sanayi işletmeleri, 5 ilde karayolu trafik, 2 ilde diğer sanayi faaliyetleri, 1 ilde termik santraller, 1 ilde diğer kaynaklar olduğu anlaşılmaktadır.

GRAFİK:II.1. İLLERDE HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN EN ÖNEMLİ KAYNAKLAR

Harita:II.1.'de illerde hava kirliliğine neden olan en önemli kaynağın dağılımı gösterilmektedir. Haritadan görüldüğü gibi, 81 ilimizden 67'sinde evsel ısınma hava kirliliğinin 1. öncelikli kaynağıdır. Haritada, hava kirliliğinin birincil kaynağının imalat sanayi olduğu illerin (İstanbul, Kocaeli, Bursa, Bilecik ve Hatay) çoğunun Marmara Bölgesinde olması dikkat çekicidir. Batı Karadeniz illerinden Düzce ve Karabük'te ise diğer sanayi ön plana çıkmaktadır. Çanakkale'de termik santraller birincil hava kirliliği kaynakları olmuştur. Karayolu trafiği, Aydın, Sakarya, Eskişehir, Kayseri ve Malatya illerinde hava kirliliğinin 1. öncelikli kaynağı olmuştur. Batman' da ise, anız yangınları, kış mevsiminde hayvan dışkılarının yakacak olarak kullanılması, lastiklerin yakılması başlıca hava kirliliği kaynaklarıdır.

HARİTA:II.1. İLLERDE HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN EN ÖNEMLİ KAYNAKLAR

HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ KAYNAKLAR

- Eysel ısıtma
- İmalat Sanayi işletmeleri
- Termik Santraller
- Diğer Sanayi Faaliyetleri
- Karayolu Trafik
- Diğer Kaynaklar

Tablo:II.2.'de hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan güçlükler önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4.... şeklinde numaralandırılmıştır. Numaralandırma yapılırken bütün maddelerin numaralandırılması zorunlu tutulmayıp, sadece o il için geçerli olan güçlüklerin numaralandırılması istenmiştir.

TABLO:II.2. YIL İÇERİSİNDE HAVA KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER (Önem Sırasına Göre)

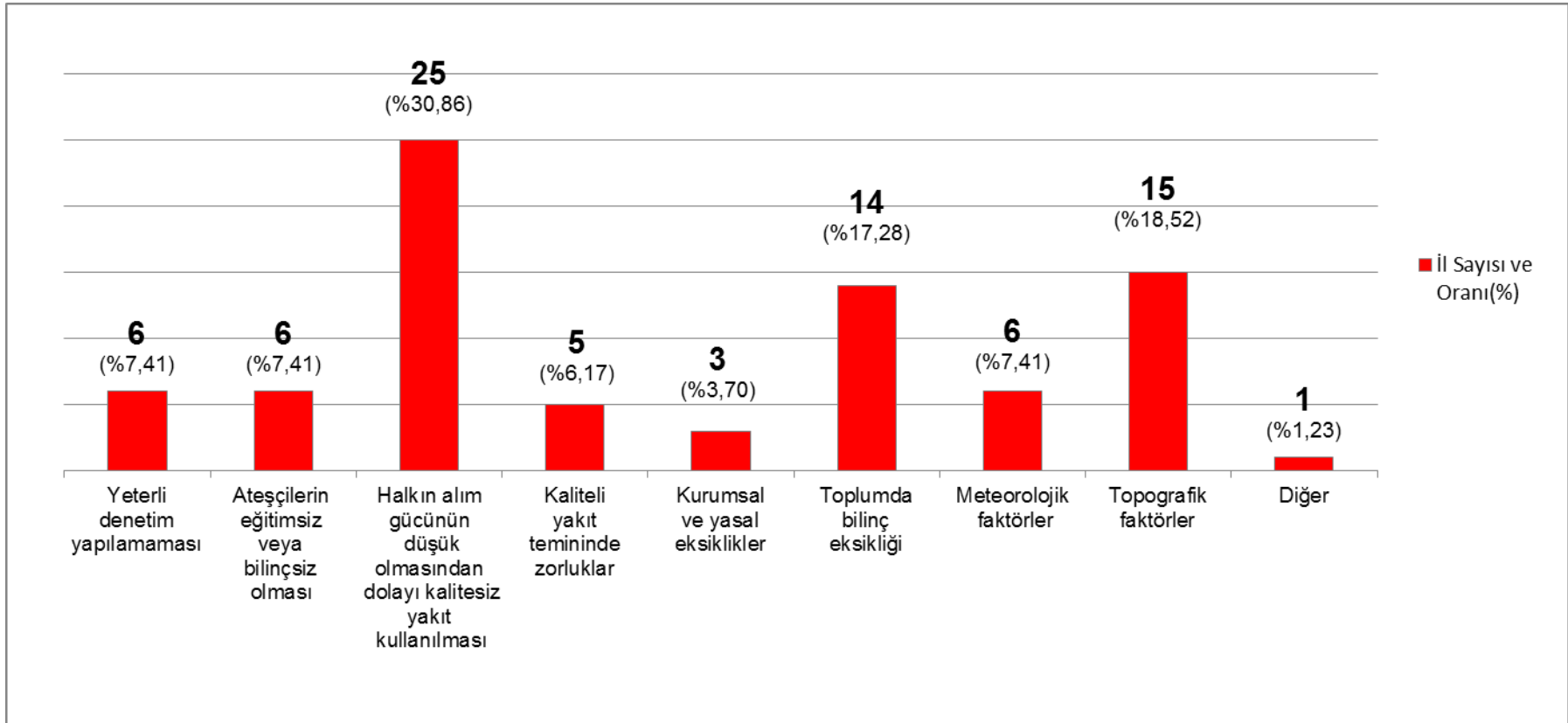
Sıra No	İLLER	Yeterli denetim yapılamaması	Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	Kaliteli yakıt temininde zorluklar	Kurumsal ve yasal eksiklikler	Toplumda bilinç eksikliği	Meteorolojik faktörler	Topografik faktörler	Diğer
1	ADANA			1	2		3		4	
2	ADİYAMAN	5	8	1	7	6	2	4	3	
3	A.KARAHISAR	5	4	3			1	2		
4	AĞRI	4		1			2		3	
5	AMASYA	6	7	1	2	8	3	5	4	
6	ANKARA	8	7	6	4	5	3	1	2	
7	ANTALYA			1	2					
8	ARTVİN	2	1	5	4	6	3			
9	AYDIN	6	2	4	3	5	1	7		
10	BALIKESİR	4	6	1			5	2	3	
11	BİLECİK	4	2	3	5		1	6	7	
12	BİNGÖL	4	1	2	7	6	8	5	3	
13	BİTLİS	7	4	2	5		6	1	3	
14	BOLU			2	3		1			
15	BURDUR	3	1	5	4	8	2	6	7	
16	BURSA	3		1	7	8	4	5	6	2 (Motorlu taşıtlardan kaynaklanan kirlilik)
17	ÇANAĞKALE	4	3	1	2		6	5		
18	ÇANKIRI	1	4	6	5	3	2			
19	ÇORUM	8	4	3	7	6	5	2	1	9
20	DENİZLİ	4	7	1	2	3	5	8	6	
21	DİYARBAKIR		3	1		4	2			
22	EDİRNE			2	1			4	3	
23	ELAZIĞ		2				3		1	
24	ERZİNCAN	1	5	4	8	7	6	2	3	
25	ERZURUM	7	4	1		5	6	2	3	
26	ESKİŞEHİR	3		2		1	4			
27	GAZİANTEP	6	7	5	4	3	1	2	8	
28	GİRESUN		4					2	1	3 (Çarpık yapılaşma, çok katlı binalar)
29	GÜMÜŞHANE		1				2	4	3	
30	HAKKARI	7	6	1	3	8	5	4	2	
31	HATAY		3	2	5	7	1	4	6	
32	ISPARTA	7	3	5	8	6	2	1	4	
33	MERSİN	4	5	6	7	2	8	3	1	9
34	İSTANBUL	1	2	3	6	5	4			
35	İZMİR	3	2	5	4		1			
36	KARS					1	2			
37	KASTAMONU	6	3	1	7	8	2	4	5	
38	KAYSERİ	6	7	4	8	9	3	2	1	5 (Trafik)
39	KIRKLARELİ	3	2	4	1	6	5			

TABLO:II.2. YIL İÇERİSİNDE HAVA KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER (Önem Sırasına Göre) (DEVAMI)

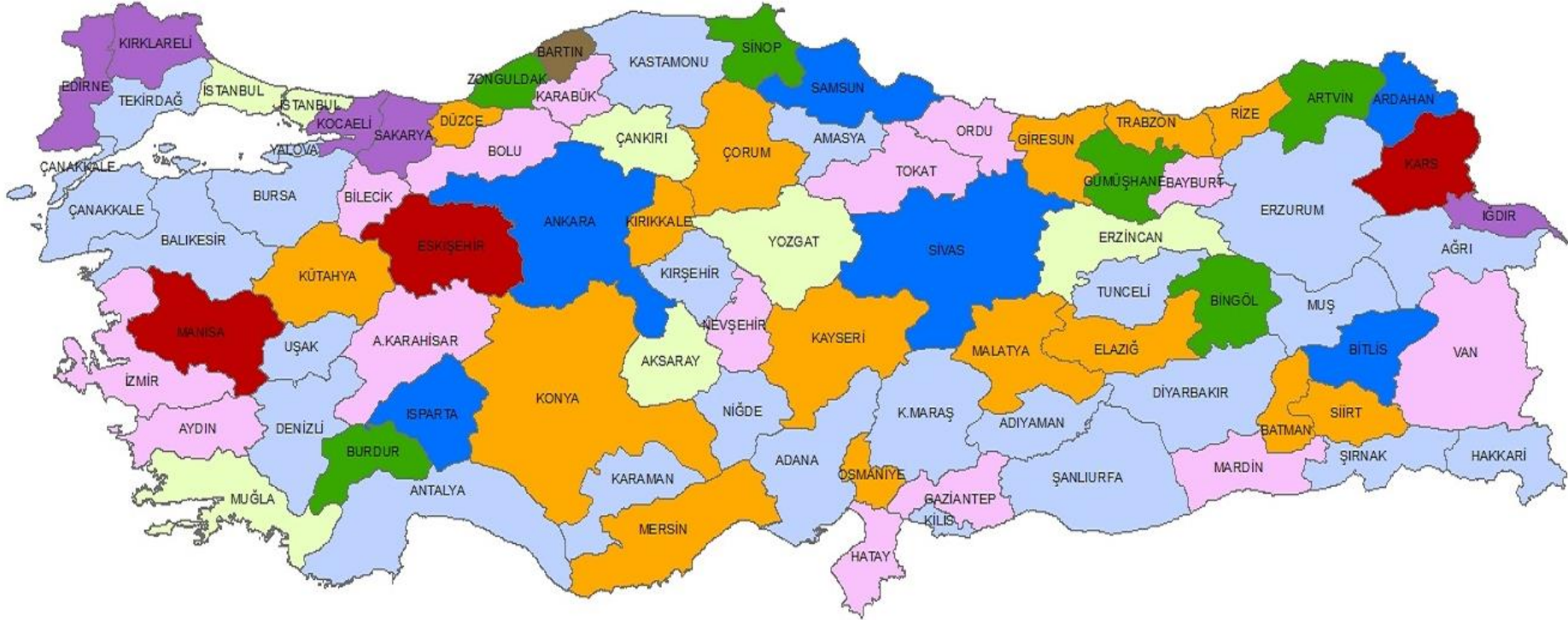
Sıra No	İLLER	Yeterli denetim yapılamaması	Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	Kaliteli yakıt temininde zorluklar	Kurumsal ve yasal eksiklikler	Toplumda bilinç eksikliği	Meteorolojik faktörler	Topografik faktörler	Diğer
40	KIRŞEHİR		2	1		3				
41	KOCAELİ	4	7	9	1	2	8	3	5	6 (Tesislerde kullanılan teknolojilerin çoğunlukla eski olması)
42	KONYA	7	5	2	6	4	3		1	
43	KÜTAHYA	8	7	5	4	6	3	2	1	
44	MALATYA			3			4	2	1	
45	MANİSA	3				1	2	4	5	
46	K.MARAŞ		2	1			4	3	5	6 (Plansız yapılaşma ve çarpık kentleşme)
47	MARDİN	6	5	4	3	2	1	7	8	
48	MUĞLA	1	2	3	4			5	6	
49	MUŞ	4	7	1	6	8	2	5	3	9
50	NEVŞEHİR	2	4	3			1			
51	NİĞDE		2	1			3	4		
52	ORDU	6	3	2	7	8	1	5	4	
53	RİZE	6	5	4			3	2	1	
54	SAKARYA	3	2	6	1	5	4	7	8	
55	SAMSUN	5	3	4			6	1	2	
56	SİİRT		4	5			3	2	1	
57	SINOP	5	1	2	3	6	7	4	8	
58	SİVAS	4	3	7	6	8	2	1	5	
59	TEKİRDAĞ	8	4	1	6	7	5	2	3	
60	TOKAT		3	4		2	1			
61	TRABZON	7	2		5	6	4	3	1	
62	TUNCELI	3	2	1	8	7	6	5	4	
63	ŞANLIURFA			1	2		3			
64	UŞAK	2	3	1	5	6	4	8	7	
65	VAN	4	2	3			1			
66	YOZGAT	1		3	2	4	5			
67	ZONGULDAK	6	1	2	8	7	4	5	3	
68	AKSARAY	1	6	4	5	2	3			
69	BAYBURT	3	2				1			
70	KARAMAN		6	1	2		3	5	4	
71	KIRIKKALE	6	5	3			4	2	1	
72	BATMAN		5	4			3	2	1	
73	ŞIRNAK		6	1	4		2	5	3	
74	BARTIN	9	3	7	8	6	5	4	2	1 (Isınma amaçlı doğalgaz kullanımının olmaması ve sanayide de doğalgazın yaygın olarak kullanılmaması)
75	ARDAHAN	3	6	2			5	1	4	
76	İĞDIR		2	3	1					
77	YALOVA			1			2			
78	KARABÜK	5	4				1	2	3	
79	KİLİS	5	4	1	3	6	2	7		
80	OSMANIYE		5	4			3	2	1	
81	DÜZCE	5	7	3	4		6	2	1	

Grafik:II.2.'de hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan en önemli güçlükler (**Tablo:II.2.**'de 1 ile numaralandırılan) il sayısı ve oranı (%) olarak gösterilmektedir. Grafikten anlaşılacağı üzere ülkemizde, 25 ilde halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması, 15 ilde topografik faktörler, 14 ilde toplumda bilinç eksikliği, 6'şar ilde yeterli denetim yapılamaması, ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması ve meteorolojik faktörler hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan en önemli güçlükler olmuştur. **Harita:II.2.**'de **Tablo:II.2.**'de 1 ile numaralandırılan güçlüklerin illere dağılımı görülmektedir.

GRAFİK:II.2. HAVA KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE KARŞILAŞILAN EN ÖNEMLİ GÜÇLÜKLER

HARİTA:II.2. HAVA KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE KARŞILAŞILAN EN ÖNEMLİ GÜÇLÜKLER

Hava Kirliliğinin Önlenmesinde Birinci Öncelikle Karşılaşılan Güçlükler

- Yeterli denetim yapılamaması
- Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması
- Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması
- Kaliteli yakıt temininde zorluklar
- Kurumsal ve yasal eksiklikler
- Toplumda bilinç eksikliği
- Meteorolojik faktörler
- Topografik faktörler
- Diğer

Tablo:II.3.'de il sınırları içerisinde il merkezi ve ilçelerde hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla ne tür tedbirlerin alındığı (X) konulmak suretiyle işaretlenmiştir. **Grafik:II.3.**'de il merkezlerinde ve **Grafik:II.4.**'de ise ilçelerde hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla alınan tedbirler yerleşim birimi sayısı olarak gösterilmiştir.

185 adet İl merkezinin %96'sında kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı, %94'ünde motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri, %91'inde ise yeterli denetim yapılması en çok alınan tedbirler olarak işaretlenmiştir.

İlçelerde ise 683 adet ilçeden %90'ında kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı, %81'inde denetim yapılması, %69'unda sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları, %68'inde bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları en çok alınan tedbirler olarak işaretlenmiştir. Grafiklerden ilçelerde doğalgaz kullanımının daha az olması dikkat çekmektedir.

Tablo II.3'de alınan tedbirler:

- Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
- Doğalgaz kullanımı
- Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
- Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
- Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
- Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
- Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
- Denetim
- Diğer (Tablo altında belirtilmiştir)

TABLO:II.3. HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA YIL İÇİNDE İL/ İLÇELERDE ALINAN TEDBİRLER

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler									İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler								
			a	b	c	d	e	f	g	h	i		a	b	c	d	e	f	g	h	i
1	ADANA	1.Çukurova	X	X	X	X	X	X		X		1.Ceyhan		X		X	X	X		X	
		2.Seyhan	X	X	X	X	X	X		X		2.İmamoğlu				X	X	X		X	
		3.Sarıçam	X			X	X	X	X	X		3.Kozan				X	X	X	X	X	
		4.Yüreğir	X	X		X	X	X	X	X		4.Karaisalı				X	X	X		X	
												5.Feke				X	X	X		X	
												6.Saimbeyli				X	X	X		X	
												7.Tufanbeyli				X	X	X		X	
												8.Yumurtalık				X	X	X	X	X	
												9.Karataş				X	X	X		X	
2	ADIYAMAN	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X		1.Göbbaşı	X	X	X	X	X	X		X	
												2.Kahta	X	X	X	X	X	X		X	
												3.Besni	X		X	X	X	X		X	
												4.Samsat	X		X	X	X	X		X	
												5.Çelikhhan	X		X	X	X	X		X	
												6.Gerger	X		X	X	X	X		X	
												7.Sincik	X		X	X	X	X		X	
												8.Tut	X		X	X	X	X		X	
3	A.KARAHİSAR	1.Merkez	X	X	X	X	X	X				1.Sandıklı	X						X		
												2.Emirdağ	X						X		
												3.Bolvadin	X						X		
												4.Çay	X						X		
												5.Şuhut	X						X		
												6.Sultandağı	X						X		
												7.Dinar	X						X		
												8.Dazkırı	X						X		
												9.Evciler	X						X		
												10.Başmakçı	X						X		
												11.Bayat	X						X		
												12.Sinanpaşa	X						X		
4	AĞRI	1.Ağrı	X		X	X	X					1.Patnos	X		X		X				
												2.Doğubayazıt	X		X		X				
												3.Hamur	X		X		X				
												4.Tutak	X		X		X				
												5.Taşlıçay	X		X		X				
												6.Diyadin	X		X		X				
												7.Eleşkirt	X		X		X				

TABLO:II.3. HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA YIL İÇİNDE İL/ İLÇELERDE ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler									İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler								
			a	b	c	d	e	f	g	h	i		a	b	c	d	e	f	g	h	i
5	AMASYA	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Göynücek	X	X	X	X	X	X	X	X	X
			2.G.hacıköy	X	X	X	X	X	X	X	X	X									
			3.Hamamözü	X	X	X	X	X	X	X	X	X									
			4.Merzifon	X	X	X	X	X	X	X	X	X									
			5.Suluova	X	X	X	X	X	X	X	X	X									
			6.Taşova	X	X	X	X	X	X	X	X	X									
6	ANKARA	1.İl Merkezi	X	X	X	X	X	X	X	X	X										
7	ANTALYA	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X											
8	ARTVIN	1.Artvin	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Ardanuç	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
			2.Arhavi	X	X	X	X	X	X	X	X										
			3.Borçka	X	X	X	X	X	X	X	X										
			4.Hopa	X	X	X	X	X	X	X	X										
			5.Murgul	X	X	X	X	X	X	X	X										
			6.Şavşat	X	X	X	X	X	X	X	X										
			7.Yusufeli	X	X	X	X	X	X	X	X										
9	AYDIN	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Bozdoğan	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
			2.Buharkent	X	X	X	X	X	X	X	X										
			3.Çine	X	X	X	X	X	X	X	X										
			4.Didim	X	X	X	X	X	X	X	X										
			5.Germencik	X	X	X	X	X	X	X	X										
			6.İncirliova	X	X	X	X	X	X	X	X										
			7.Karacasu	X	X	X	X	X	X	X	X										
			8.Karpuzlu	X	X	X	X	X	X	X	X										
			9.Koçarlı	X	X	X	X	X	X	X	X										
			10.Köşk	X	X	X	X	X	X	X	X										
			11.Kuşadası	X	X	X	X	X	X	X	X										
			12.Kuyucak	X	X	X	X	X	X	X	X										
			13.Nazilli	X	X	X	X	X	X	X	X										
			14.Söke	X	X	X	X	X	X	X	X										
			15.Sultanhisar	X	X	X	X	X	X	X	X										
			16.Yenipazar	X	X	X	X	X	X	X	X										
10	BALIKESİR	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	Tüm İlçeler (18 ilçe)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
11	BİLEÇİK	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X	1. Bozüyük	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
			2. Gölpaazarı	X	X	X	X	X	X	X	X										
			3. İnhisar	X	X	X	X	X	X	X	X										
			4. Osmaneli	X	X	X	X	X	X	X	X										
			5. Pazaryeri	X	X	X	X	X	X	X	X										
			6. Söğüt	X	X	X	X	X	X	X	X										
			7. Yenipazar	X	X	X	X	X	X	X	X										
12	BİNGÖL	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Karlıova	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
			2.Genç	X	X	X	X	X	X	X	X										
			3.Yedisu	X	X	X	X	X	X	X	X										
			4.Solhan	X	X	X	X	X	X	X	X										
			5.Yayladere	X	X	X	X	X	X	X	X										
			6.Kiği	X	X	X	X	X	X	X	X										
			7.Adaklı	X	X	X	X	X	X	X	X										
13	BITLİS	1.Bitlis	X	X	X	X	X	X	X	Tüm İlçeler (6 ilçe)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
14	BOLU	1.Bolu Belediyesi	X	X	X	X	X	X	X	X	1. Taşkesti	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
			2. Karacasu	X	X	X	X	X	X	X	X										
		2. Mengen	X	X	X	X	X	X	X	X											
		3. Gerede	X	X	X	X	X	X	X	X											
		4. Seben	X	X	X	X	X	X	X	X											
		5. Kibrisçik	X	X	X	X	X	X	X	X											
		6. Göynük	X	X	X	X	X	X	X	X											
		7. Gökçesu	X	X	X	X	X	X	X	X											
		8. Yeniçağa	X	X	X	X	X	X	X	X											
		9. Pazarköy	X	X	X	X	X	X	X	X											
		10. Dörtdivan	X	X	X	X	X	X	X	X											
11. Mudurnu	X	X	X	X	X	X	X	X													
15	BURDUR	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	Tüm İlçeler (10 ilçe)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
16	BURSA	1.Osmangazi	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Büyükorhan	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
			2.Yıldırım	X	X	X	X	X	X	X	X										
			3.Nilüfer	X	X	X	X	X	X	X	X										
			4.Harmancık	X	X	X	X	X	X	X	X										
			5.İnegöl	X	X	X	X	X	X	X	X										
			6.İznik	X	X	X	X	X	X	X	X										
			7.Karacabey	X	X	X	X	X	X	X	X										
			8.Keles	X	X	X	X	X	X	X	X										
			9.Kestel	X	X	X	X	X	X	X	X										
			10.Mudanya	X	X	X	X	X	X	X	X										
			11.Mustafakemalpaşa	X	X	X	X	X	X	X	X										
			12.Orhaneli	X	X	X	X	X	X	X	X										
			13.Orhangazi	X	X	X	X	X	X	X	X										
17	ÇANAKKALE	1.Çanakkale	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Ayvacık	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
			2.Kepez	X	X	X	X	X	X	X	X										
			3.Erenköy (İntepe)	X	X	X	X	X	X	X	X										
			4.Bozcaada	X	X	X	X	X	X	X	X										

TABLO:II.3. HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA YIL İÇİNDE İL/ İLÇELERDE ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler									İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler								
			a	b	c	d	e	f	g	h	i		a	b	c	d	e	f	g	h	i
	ÇANAKKALE (DEVAMI)											5.Çan	X	X	X	X	X	X	X	X	
												6.Eceabat	X		X	X	X	X		X	
												7.Ezine	X	X	X	X	X	X		X	
												8.Gelibolu	X	X	X	X	X	X	X	X	
												9.Gökçeada	X		X	X	X	X		X	
												10.Lapseki	X	X	X	X	X	X	X	X	
											11.Yenice	X	X	X	X	X	X	X	X		
18	ÇANKIRI	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	Tüm İlçeler (11 ilçe)	X	X	X	X	X	X	X	X		
19	ÇORUM	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	1.Sungurlu	X	X								
											2.Osmancık	X									
											3.Alaca	X									
											4.Iskilip	X									
											5.Kargı	X									
											6.Mecitözü	X									
											7.Bayat	X									
											8.Ortaköy	X									
											9.Laçın	X									
											10.Uğurludağ	X									
											11.Dodurga	X									
											12.Oğuzlar	X									
20	DENİZLİ	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	Tüm İlçeler (18 ilçe)	X		X	X		X		X		
21	DIYARBAKIR	1.Kayapınar		X		X	X														
		2.Yenişehir	X	X	X		X	X	X												
		3.Bağlar	X	X				X	X	X											
		4.Sur	X			X	X		X	X											
22	EDİRNE	1.Merkez	X	X			X	X		X	1.Lalapaşa	X				X	X		X		
											2.Keşan	X				X	X		X		
											3.Uzunköprü	X				X	X		X		
											4.İpsala	X				X	X		X		
											5.Süloğlu	X				X	X		X		
											6.Havsa	X				X	X		X		
											7.Meriç	X				X			X		
											8.Enez	X				X			X		
23	ELAZIĞ	1.Merkez	X	X	X		X	X		X	Tüm İlçeler (10 ilçe)	X							X		
24	ERZİNCAN	1.Atatürk Mah.			X						1.Kemaliye			X							
		2.İzzetpaşa Mah.	X								2.Tercan					X					
		3.Fatih Mah.		X							3.Kemah			X							
											4.Üzümlü	X									
									5.İliç						X						
									6.Refahiye				X								
25	ERZURUM	1.Büyükşehir	X	X	X	X	X	X	X	X											
		2.Yakutiye	X	X	X	X	X	X	X	X											
		3.Palandöken	X	X	X	X	X	X	X	X											
		4.Aziziye	X	X	X	X	X	X	X	X											
26	ESKİŞEHİR	1.Eskişehir	X	X			X	X	X	X											
27	GAZİANTEP	1.Şehitkamil	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Araban	X		X		X	X		X		
		2.Şahinbey	X	X	X	X	X	X	X	X	2.Nizip	X		X	X	X	X	X	X		
		3.Oğuzeli	X		X	X	X	X	X	X	3.İslahiye	X		X	X	X	X		X		
											4.Nurdağı	X		X	X	X	X	X	X		
											5.Yavuzeli	X		X		X	X		X		
											6.Karkamış	X		X		X	X		X		
28	GİRESUN	1.Şehir Merkezi	X	X	X		X	X		X	1.Alucra	X		X	X		X		X		
		2.Organize Sanayi Bölgesi	X		X		X	X		X	2.Bulancak	X		X		X	X		X		
		3.Batlama Deresi Vadisi	X		X		X	X		X	3.Çamoluk	X		X	X		X		X		
											4.Çanakçı	X		X			X		X		
											5.Dereli	X		X			X		X		
											6.Doğankent	X		X			X		X		
											7.Espiye	X		X		X	X		X		
											8.Eynesil	X		X		X	X		X		
											9.Görece	X		X		X	X		X		
											10.Güce	X		X			X		X		
											11.Keşap	X		X		X	X		X		
											12.Piraziz	X		X		X	X		X		
											13.Şebinkarahisar	X		X	X	X	X		X		
											14.Tirebolu	X		X		X	X		X		
											15.Yağlıdere	X		X			X		X		
29	GÜMÜŞHANE	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	Tüm İlçeler (5 ilçe)	X	X	X	X	X	X	X	X		
30	HAKKARI	1.Merkez	X		X		X	X		X	Tüm İlçeler (3 ilçe)	X		X		X	X		X		
31	HATAY	1.Antakya	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Iskenderun	X	X	X	X	X	X	X	X		
											2.Dört Yol	X		X	X	X	X	X	X		
											3.Erzin	X		X	X	X	X	X	X		
											4.Yayladağı	X		X	X	X	X	X	X		
											5.Samandağ	X		X	X	X	X	X	X		
											6.Kırıkhan	X		X	X	X	X	X	X		
											7.Reyhanlı	X		X	X	X	X	X	X		

TABLO:II.3. HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA YIL İÇİNDE İL/ İLÇELERDE ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler									İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler								
			a	b	c	d	e	f	g	h	i		a	b	c	d	e	f	g	h	i
	HATAY (DEVAMI)											8.Belen	X	X	X	X	X	X	X		
													9.Kumlu	X	X	X	X	X	X	X	
													10.Altınözü	X	X	X	X	X	X	X	
													11.Hassa	X	X	X	X	X	X	X	
32	ISPARTA	1.Isparta		X	X	X	X	X		X	Tüm İlçeler (12 ilçe)		X	X	X				X		
33	MERSİN	1.Akdeniz	X				X	X		X	1.Gülnar	X	X		X						
		2.Toroslar	X				X			X	2.Anamur	X			X						
		3.Yenişehir	X	X			X			X	3.Erdemli	X			X						
		4.Mezitli	X	X		X	X			X	4.Silifke	X			X						
											5.Mut	X			X						
											6.Çamlıyayla	X			X						
											7.Aydıncık	X			X						
											8.Bozyazı	X			X						
											9.Tarsus	X			X						
34	İSTANBUL	1.Adalar	X																		
		Diğer Tüm ilçeler(38 İlçe)	X	X			X	X	X	X											
35	İZMİR	1.Bornova	X	X	X		X	X		X	1.Aliğa	X	X	X		X	X		X		
		2.Karşıyaka	X	X	X		X	X		X	2.Bayındır	X		X		X	X		X		
		3.Buca	X	X	X		X	X		X	3.Bergama	X		X		X	X		X		
		4.Konak	X	X	X		X	X		X	4.Çeşme	X		X		X	X		X		
		5.Balçova	X	X	X		X	X		X	5.Dikili	X		X		X	X		X		
		6.Çiğli	X	X	X		X	X		X	6.Foça	X		X		X	X		X		
		7.Gaziemir	X	X	X		X	X		X	7.Karaburun	X		X		X	X		X		
		8.Narlidere	X	X	X		X	X		X	8.Kemalpaşa	X	X	X		X	X		X		
		9.Güzelbahçe	X	X	X		X	X		X	9.Kınık	X		X		X	X		X		
		10.Bayraklı	X	X	X		X	X		X	10.Kiraz	X		X		X	X		X		
		11.Karabağlar	X	X	X		X	X		X	11.Menemen	X	X	X		X	X		X		
											12.Ödemiş	X		X		X	X		X		
											13.Seferihisar	X		X		X	X		X		
											14.Selçuk	X		X		X	X		X		
									15.Tire	X		X		X	X		X				
									16.Torbalı	X	X	X		X	X		X				
									17.Urla	X		X		X	X		X				
									18.Beydağ	X		X		X	X		X				
									19.Menderes	X		X		X	X		X				
36	KARS	1.Merkez	X	X	X		X	X		X	Tüm İlçeler (7 ilçe)	X	X		X	X		X			
37	KASTAMONU	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Abana	X	X	X	X	X	X	X	X		
											2.Ağlı	X		X	X	X	X	X	X		
											3.Araç	X		X	X	X	X	X	X		
											4.Azdavay	X		X	X	X	X	X	X		
											5.Bozkurt	X		X	X	X	X	X	X		
											6.Çatalzeytin	X		X	X	X	X	X	X		
											7.Cide	X		X	X	X	X	X	X		
											8.Daday	X		X	X	X	X	X	X		
											9.Devrekani	X		X	X	X	X	X	X		
											10.Doğanyurt	X		X	X	X	X	X	X		
											11.Hanönü	X		X	X	X	X	X	X		
											12.Ihsangazi	X		X	X	X	X	X	X		
											13.Inebolu	X		X	X	X	X	X	X		
											14.Küre	X		X	X	X	X	X	X		
											15.Pınarbaşı	X		X	X	X	X	X	X		
											16.Seydiler	X		X	X	X	X	X	X		
											17.Şenpazar	X		X	X	X	X	X	X		
											18.Taşköprü	X		X	X	X	X	X	X		
											19.Tosya	X	X	X	X	X	X	X	X		
38	KAYSERİ	1.Hacılar	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Akkışla	X		X	X				X		
		2.İncesu	X	X	X	X	X	X	X	X	2.Bünyan	X		X	X				X		
		3.Kocasinan	X	X	X	X	X	X	X	X	3.Develi	X	X	X	X				X		
		4.Melikgazi	X	X	X	X	X	X	X	X	4.Felahiye	X		X	X				X		
		5.Talas	X	X	X	X	X			X	5.Özvatın	X		X	X				X		
											6.Pınarbaşı	X		X	X				X		
											7.Sarıoğlan	X		X	X				X		
											8.Sarız	X		X	X				X		
											9.Tomarza	X		X	X				X		
											10.Yahyalı	X	X	X	X				X		
											11.Yeşilhisar	X		X	X				X		
39	KIRKLARELİ	1.Merkez	X	X			X	X		X	1.Lüleburgaz	X	X		X	X		X			
											2.Babaeski	X			X	X		X			
											3.Vize	X			X	X		X			
											4.Pınarhisar	X					X	X			
											5.Demirköy	X						X			
											6.Pehlivan köyü	X				X					
											7.Kofçaz	X									
40	KIRŞEHİR	1.Merkez	X	X		X	X	X	X	Tüm İlçeler (6 ilçe)	X					X		X			
41	KOCAELİ	İl Genelİ (12 ilçe)	X	X	X	X	X	X	X												

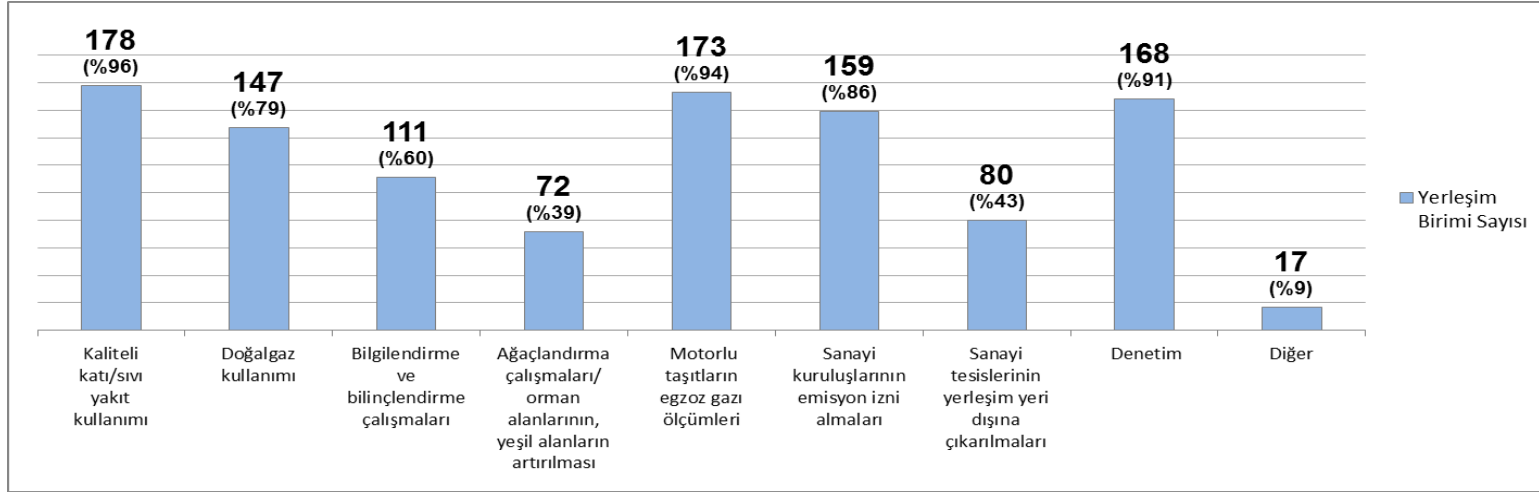
TABLO:II.3. HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA YIL İÇİNDE İL/ İLÇELERDE ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler									İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler								
			a	b	c	d	e	f	g	h	i		a	b	c	d	e	f	g	h	i
42	KONYA	1.Karatay	X	X	X	X					X	1.Ahırlı	X	X			X	X	X		
		2.Meram	X	X	X	X					X	2.Akören	X	X			X	X	X		
		3.Selçuklu	X	X	X	X					X	3.Akşehir	X	X			X	X	X	X	
												4.Altınekin	X	X			X	X	X		
												5.Beyşehir	X	X			X	X	X	X	
												6.Bozkır	X	X			X	X	X		
												7.Cihanbeyli	X	X			X	X	X	X	
												8.Çeltik	X	X			X	X	X		
												9.Çumra	X	X			X	X	X	X	
												10.Derbent	X	X			X	X	X		
												11.Derebucak	X	X			X	X	X		
												12.Doğanhisar	X	X			X	X	X		
												13.Emirgazi	X	X			X	X	X		
												14.Ereğli	X	X			X	X	X	X	
												15.Güneysinir	X	X			X	X	X		
												16.Hadim	X	X			X	X	X		
												17.Halkapınar	X	X			X	X	X		
												18.Hüyük	X	X			X	X	X		
												19.Ilgın	X	X			X	X	X	X	
												20.Kadınhanı	X	X			X	X	X		
												21.Karapınar	X	X			X	X	X	X	
										22.Kulu	X	X			X	X	X				
										23.Sarayönü	X	X			X	X	X				
										24.Seydişehir	X	X			X	X	X	X			
										25.Taşkent	X	X			X	X	X				
										26.Tuzlukçu	X	X			X	X	X				
										27.Yalıhüyük	X	X			X	X	X				
										28.Yunak	X	X			X	X	X				
43	KÜTAHYA	1.Kütahya	X	X	X		X			X	1.Tavşanlı	X									
											2.Simav			X	X			X			
											3.Gediz	X	X	X	X	X	X		X		
											4.Emet	X									
											5.Domaniç										
											6.Hisarçık										
											7.Altıntaş										
											8.Pazarlar			X	X						
											9.Şaphane			X	X						
											10.Çavdarhisar										
											11.Dumlupınar										
											12.Aslanapa										
44	MALATYA	1.Merkez	X	X	X		X	X		X	1.Akcadağ			X	X		X		X		
											2.Arapgir			X	X		X		X		
											3.Battalgazi			X	X		X		X		
											4.Doğanşehir			X	X		X		X		
											5.Darende			X	X		X		X		
											6.Kale			X	X		X		X		
											7.Yeşilyurt			X	X		X		X		
											8.Yazıhan			X	X		X		X		
											9.Hekimhan			X	X		X		X		
											10. Kuluncak			X	X		X		X		
											11. Arguvan			X	X		X		X		
											12. Doğanöyl			X	X		X		X		
45	MANİSA	1.Merkez	X		X		X	X		X	Tüm İlçeler (15 ilçe)	X	X		X	X	X	X	X		
46	K.MARAŞ	1.Merkez	X	X	X		X	X		X	Tüm İlçeler (9 ilçe)	X	X	X		X	X	X	X		
47	MARDİN	1.Yenişehir	X		X		X	X		X	1.Dargeçit	X	X			X	X	X	X		
		2.Eryeri Köyü	X		X		X	X		X	2.Derik	X	X			X	X	X	X		
		3.Eski Mardin	X		X		X	X		X	3.Kızıltepe	X	X			X	X	X	X		
		4.13 Mart Mah.	X		X		X	X		X	4.Midyat	X	X			X	X	X	X		
		5.Zinnar Bağları	X		X		X	X		X	5.Nusaybin	X	X			X	X	X	X		
		6.OSB	X		X		X	X		X	6.Ömerli	X	X			X	X	X	X		
											7.Yeşilli	X	X			X	X	X	X		
											8.Mazıdağı	X	X			X	X	X	X		
									9.Savur	X	X			X	X	X	X				
48	MUĞLA	1.Muğla	X		X		X	X		X	1.Bodrum	X	X			X			X		
											2.Dalaman	X	X	X	X				X		
											3.Ortaca	X	X	X	X				X		
											4.Fethiye	X	X	X	X				X		
											5.Marmaris	X	X			X			X		
											6.Ula	X	X			X			X		
											7.Datça	X	X			X			X		
											8.Kavaklıdere	X	X	X	X				X		
											9.Köyceğiz	X	X			X			X		
49	MUŞ	1.Merkez	X		X	X	X		X	Tüm İlçeler (5 ilçe)	X	X			X			X			
50	NEVŞEHİR	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Acıgöl	X				X	X	X	X		
											2.Derinkuyu	X				X	X	X	X		
											3.Gülşehir	X				X	X	X	X		

TABLO:II.3. HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA YIL İÇİNDE İL/ İLÇELERDE ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

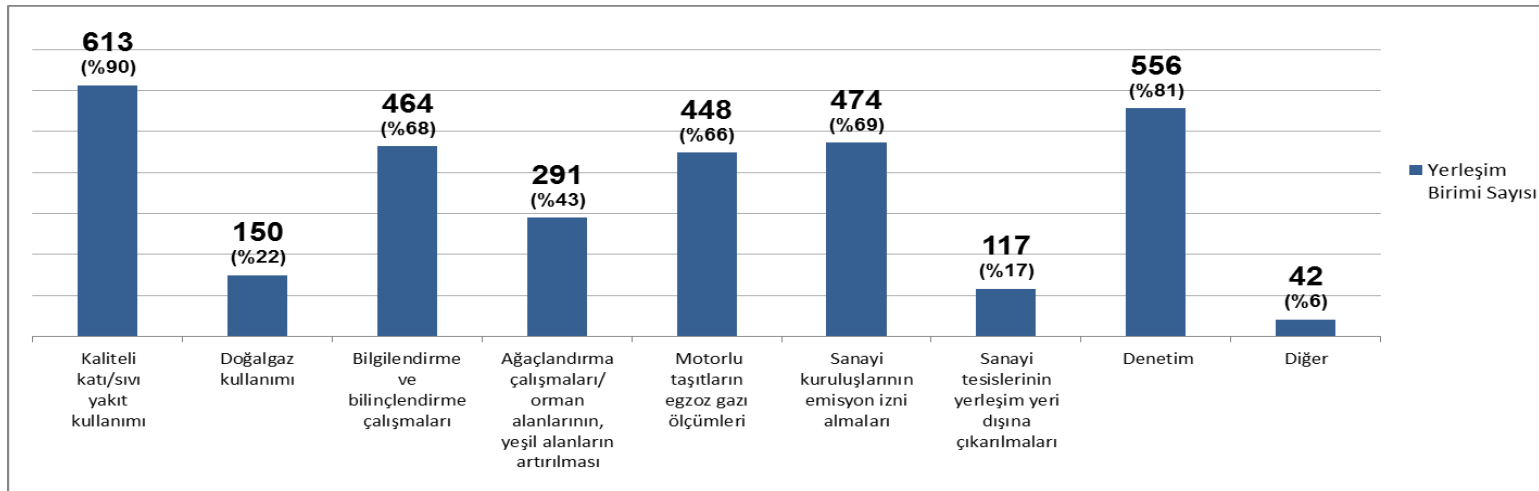
Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler									İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler								
			a	b	c	d	e	f	g	h	i		a	b	c	d	e	f	g	h	i
	NEVŞEHİR (DEVAMI)										4.Hacıbektaş	X				X	X		X		
											5.Avanos	X	X			X	X	X	X		
											6.Kozaklı	X				X	X	X	X		
											7.Ürgüp	X	X			X	X	X	X		
51	NİĞDE	1.Merkez	X	X	X		X	X		X	1.Altunhisar	X					X	X			
											2.Bor		X				X	X			
											3.Çamardı	X					X	X			
											4.Çiftlik	X					X	X			
											5.Ulukışla	X					X	X			
52	ORDU	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	1.Akkuş			X	X		X	X			
											2.Aybastı			X	X		X	X			
											3.Çatalpınar			X	X		X	X			
											4.Çamaş			X	X		X	X			
											5.Çaybaşı			X	X		X	X			
											6.Fatsa	X		X	X	X	X	X			
											7.Gölköy			X	X		X	X			
											8.Gürgentepe			X	X		X	X			
											9.Gülyalı			X	X		X	X			
											10.İlküvez			X	X		X	X			
											11.Kabadüz			X	X		X	X			
											12.Kabataş			X	X		X	X			
											13.Korgan			X	X		X	X			
											14.Kumru			X	X	X	X	X			
											15.Mesudiye			X	X		X	X			
											16.Perşembe			X	X		X	X			
											17.Ulubey			X	X		X	X			
											18.Ünye	X		X	X	X	X	X			
53	RİZE	1.Merkez	X	X			X			X	1.Ardeşen	X				X	X	X			
											2.Fındıklı	X				X	X	X			
											3.Pazar	X				X	X	X			
											4.Çayeli	X				X	X	X			
											5.Çamlıhemşin	X				X		X			
											6.Hemşin	X				X		X			
											7.Güneysu	X				X	X	X			
											8.Derepazarı	X				X	X	X			
											9.Iyidere	X				X	X	X			
											10.Kalkandere	X				X	X	X			
											11.İkizdere	X				X		X			
54	SAKARYA	1.Adapazarı	X	X			X	X		X	1.Sapanca	X				X	X	X			
			2.Erenler	X	X			X	X		X	2.Söğütü	X				X	X	X		
			3.Serdivan	X	X			X	X		X	3.Ferizli	X				X	X	X		
			4.Arifiye	X				X	X		X	4.Karasu	X						X		
												5.Kocaali	X						X		
												6.Kaynarca	X				X	X	X		
												7.Geyve	X				X	X	X		
												8.Taraklı	X						X		
												9.Pamukova	X				X	X	X		
												10.Hendek	X				X	X	X		
												11.Akyazı	X					X	X		
												12.Karapürçek	X				X	X	X		
55	SAMSUN	1.İlkadım	X	X			X	X	X		1.Bafra	X				X	X				
			2.Atakum	X	X			X	X	X		2.Çarşamba	X				X	X			
			3.Canik	X	X			X	X		X	3.Terme	X				X	X			
			4.Tekkeköy	X	X			X	X		X	4.Vezirköprü	X				X	X			
												5.Havza	X				X	X			
												6.Ladik	X				X	X			
												7.Kavak	X				X	X			
												8.Alaçam	X				X	X			
												9.Yakakent	X				X	X			
												10.Ondukuz Mayıs	X				X	X			
												11.Salıpazarı	X				X	X			
												12.Asarcık	X				X	X			
												13.Ayvacık	X				X	X			
56	SİİRT	1.Bahçelievler Mah.	X	X	X		X	X		X	1.Aydınlı	X	X			X	X				
			2.Yeni Mahalle	X	X	X		X	X		X	2.Baykan	X	X			X	X			
			3.Kooperatif Mah.	X	X	X		X	X		X	3.Eruh	X	X			X	X			
			4.Diğer	X	X	X		X	X		X	4.Kurtalan	X	X			X	X			
											5.Pervari	X	X			X	X				
											6.Şirvan	X	X			X	X				
57	SİNOP	1. Merkez	X		X	X	X	X	X	X	1.Boyabat	X	X	X	X	X	X	X	X		
											2.Ayancık	X	X	X	X	X	X	X	X		
											3.Gerze	X	X	X	X	X	X	X	X		
											4.Durağan	X	X	X	X	X	X	X	X		
											5.Türkeli	X	X	X	X	X	X	X	X		
											6.Erfelek	X	X	X	X	X	X	X	X		
											7.Sarayüzü	X	X	X	X	X	X	X	X		

GRAFİK:II.3. İL MERKEZLERİNDE HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALINAN TEDBİRLER (*)

(*) İl merkezi olarak toplam 185 yerleşim birimi değerlendirmeye alınmıştır. İstanbul ve Kocaeli'nin bütün ilçeleri il merkezi olarak değerlendirilmiştir.

GRAFİK:II.4. İLÇELERDE HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALINAN TEDBİRLER (*)

(*) İlçeler olarak toplam 683 yerleşim birimi için işaretleme yapılmıştır. Ankara, Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Aksaray ilçeleri için bilgi verilmemiştir. İlçe olarak toplam 691 yerleşim biriminin adı belirtilmiştir. Kütahya'nın Domaniç, Hisarcık, Altıntaş, Çavdarhisar, Dumlupınar, Aslanapa ilçeleri için, Tekirdağ'ın Şarköy ilçesi, Bartın'ın Arıt ilçeleri için herhangi bir işaretleme yapılmamıştır.

II.2. SU KİRLİLİĞİ

Tablo:II.4.' de her bir ilimizin kendi sınırları içerisinde yer alan yüzey sularının, 30/11/2012 tarih ve 28483 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan "Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği" hükümleri çerçevesinde kalite sınıfları ve muhtemel kirlenme nedenleri (X) ile işaretlenmiştir.

TABLO:II.4. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZEY SULARININ "YÜZEYSEL SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ" HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ

Sıra No	İLLER	Yüzey Suyu Adı	Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			1	2	3	4	Eysel Atıksular	Eysel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer	
1	ADANA	Seyhan Nehri				X	X	X	X		X					
		YD3 drenaj kanalı				X	X	X	X		X					
		TDO drenaj kanalı				X	X	X	X		X					
		TD11 Drenaj Kanalı														
2	ADIYAMAN	Yüzey suları	X				X	X	X	X	X	X				
3	A.KARAHISAR	Akarçay				X	X	X	X		X	X				
		Eber Gölü				X			X		X	X				
		Acı Göl					X				X	X				
		Akdeğirmen Barajı	X								X	X				
4	AĞRI	Toprakkale Deresi (Kavak)			X				X		X	X				
		Ağrı Patnos Şekerova Barajı Badisendere			X						X	X				
		Hanoba Çayı (Dönerdere)			X						X	X				
		Altınçayır Deresi (Ağrı yazıcı Barajı Girişi)			X						X	X				
		Cumaçay Deresi (Ağrı Yazıcı Barajı Girişi)			X						X	X				
		Murat Nehri- Murat Köyü Köprüsü			X						X	X				
		Murat Nehri- Tutak Çıkışı			X		X				X	X				
		Murat Nehri Ağrı Çıkışı			X		X				X	X				
		Sarısu-Gülveren (Ülke sınırı)				X	X				X	X				
		Ağrı-Doğubayazıt Balık Gölü Regülatörü Çıkışı				X	X				X					
		5	AMASYA	Yeşilirmak-Çayköy Regülatörü	X				X	X	X	X	X	X		
Yeşilirmak-Sütlüce	X						X	X			X					
Tersakan-Boğazköy				X			X	X	X	X	X	X	X			
6	ANKARA	Ankara Çayı			X		X			X	X					
7	ANTALYA	Eşen-Karaçay									X	X				
		Demre Deresi					X	X								
		Finike -Karasu					X	X			X					
		Finike- Başgöz Çayı					X	X			X					
		Finike-Tekke Pınarı					X				X					
		Finike-Alakır Çayı					X	X			X					
		Finike-Salur Pınarı					X	X			X					
		Kırgözler Çayı					X	X			X					
		Düden Çayı					X	X			X					
		Aksu Çayı					X	X			X		X			
		Köprüçay					X	X			X	X	X			
		Manavgat Çayı					X	X			X	X	X	X	Tekne gezileri	
		Karpuz Çayı					X	X			X	X	X	X		
		Alara Çayı					X	X			X	X	X	X		
		Kargı Çayı					X	X			X		X			
		Dim Çayı					X	X			X	X				
		Sedre Çayı					X	X			X					
		Bıçkıcı Çayı					X	X			X					
8	ARTVİN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.														
9	AYDIN	B.Menderes Nehri ve Yan Kolları			X		X	X	X	X						
10	BALIKESİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.														
11	BILECİK	Sakarya Nehri					X	X	X		X					
		Karasu Çayı					X		X							
		Söğüt Deresi					X		X							
		Sorgun Deresi					X									

TABLO:II.4. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZEY SULARININ “YÜZEYSEL SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzey Suyu Adı	Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri										
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer		
	BILECİK (DEVAMI)	Karapınar Deresi															
		Değirmen Deresi															
		Göksu Çayı					X										
		Kıralbağı Deresi															
		Akçay Deresi															
		Pelitözü Çayı							X								
12	BİNGÖL	İlde yüzey sularının kalite sınıflarının belirlenmesi ile ilgili çalışma yapılmamıştır.															
13	BİTLİS	Bu konuyla ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.															
14	BOLU	Abant Gölü						X									
		Yeniçağa Gölü					X	X			X						
		Büyük Su						X	X	X	X	X					
		Gerede Ulus Deresi					X	X		X	X						
		Dörtdivan Ulus Deresi					X	X		X	X						
		Gerede Dayıoğlu Deresi					X	X									
		Mudurnu Deresi		X				X	X								
15	BURDUR	Karacaören Baraj Gölü					X		X		X	X	X				
16	BURSA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.															
17	ÇANAKKALE	Bayramdere					X	X			X	X					
		Büyükdere					X	X			X	X					
		Çınardere					X	X	X	X	X	X	X				
		Karamenderes					X	X	X	X	X	X	X				
		Kavak Çayı					X	X			X						
		Kocaçay					X	X	X	X	X	X	X				
		Agonya					X	X			X	X	X				
		Sarıçay					X	X	X	X	X				X		
		Tayfur Dere					X	X			X						
		Tuzla Çayı					X	X			X	X	X				
		Umurbey Çayı				X	X	X		X		X					
18	ÇANKIRI	Ulu Çay (Çerkeş Çayı)					X	X		X	X						
		Acı Çay					X	X		X	X						
		Tatlı Çay					X	X		X	X						
		Kızılırmak					X	X		X	X						
		Devrez Çayı					X	X		X	X						
		Terme Çayı					X	X		X	X						
		Melen Çayı					X	X		X	X						
		Kürt Gölü									X						
		Güldürcek Barajı									X						
		Mart Göleti									X						
		Yapraklı Göleti									X						
				Maruf Göleti								X					
19	ÇORUM	Konu hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır.															
20	DENİZLİ	Aşağı Çürüksu				X	X	X	X	X	X		X				
		Yukarı Çürüksu		X			X	X	X	X	X		X				
		Orta Büyük Menderes			X		X	X	X	X	X						
		Adıgüzel Barajı				X	X	X	X	X	X						
21	DİYARBAKIR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.															
22	EDİRNE	Meriç		X	X	X	X	X	X		X						
		Tunca		X	X			X			X						
		Arda		X	X			X			X						
		Ergene				X	X	X	X	X	X						
23	ELAZIĞ	Keban Baraj Gölü- Pertek Feribot İskelesi Elazığ Kıyısı			X		X	X									
		Keban Baraj Gölü- Çemişgezek Feribot İskelesi Elazığ Kıyısı			X		X	X									
		Keban Barajı- Mansap (Fırat Köprüsü)				X	X	X									
		Hazar Gölü				X	X	X									
24	ERZİNCAN	Fırat Nehri- Bağıştas			X		X							X			
		Fırat Nehri- Kemah Boğazı				X					X						
		Fırat Nehri- Demirkapı Sansa				X	X										

TABLO:II.4. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZEY SULARININ “YÜZEYSEL SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzey Suyu Adı	Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri													
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer					
25	ERZURUM	Hasankale Çayı-Eğirmez			X															
		Erzurum Pasinler Bulkasım Masat Deresi			X															
		Pasinler Altınbaşak			X															
		Pasinler 12570			X															
		Pasinler-54324-(11218)		X																
		Oltu Çayı Yolboyu Mevkii				X														
		Oltu Çayı-Oltu Memba (a.kumlu)				X														
		Oltu Çayı- İl sınırı çıkışı			X															
		Tortum Çayı-Dikyar Deresi Çoruh Nehri-Çamlıkaya			X															
		Erzurum Tortum Serdarlı				X														
		Erzurum Oltu Taşlıköy Deresi				X														
		Pisyan Çayı			X															
		Lezgi Çayı			X															
		Lezgi-Pisyan Çayları-Palandöken Barajı Çıkışı				X														
		Kuzgun Barajı Seksenveren Regülatörü Kanalı			X															
		Karasu-Çigdemli Ilıca Çıkışı				X														
		Pulur Çayı-Sakalikesik Köyü			X															
		Karasu-Aşağıcağdıış Köyü			X															
		Karasu-Ilıca				X														
		Pulur Çayı-Ilıca				X														
26	ESKİŞEHİR	Porsuk																		
27	GAZİANTEP	Sacır Deresi					X			X										
		Samözü Deresi					X			X										
28	GİRESUN	Pazar Suyu					X	X								X				
		Aksu Deresi					X	X		X						X				
		Yağlıdere					X	X								X				
		Harşit Çayı					X	X								X				
		Kelkit Çayı					X	X								X				
		Kılıçkaya Barajı					X									X				
29	GÜMÜŞHANE	Harşit		X			X	X												
		Kelkit		X			X	X			X									
30	HAKKARİ	Zap Nehri	X				X	X												
		Pesan Çayı	X				X	X												
		Nehil Çayı	X				X	X												
31	HATAY	Asi Nehri				X	X	X		X	X								Sınır Aşan Su Membada Suriye Kaynaklı Kirillik Etkilerine Maruz	
		Karasu Çayı				X	X	X		X	X									
		Arfin Çayı				X	X	X		X	X									
		Muratpaşa Çayı				X	X	X		X	X									
		İskenderun Körfezi				X	X	X		X	X						X			
		Yarseli Barajı				X	X	X		X	X									
32	İSPARTA	Yenişehir Gölü					X	X		X	X									
		Eğirdir Gölü	X				X				X									
		Gelendost Çayı					X	X												
		Pupa Çayı					X	X												
		Yeşil Köy Deresi					X	X												
		Sarıdris Deresi					X	X												
33	MERSİN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																		
34	İSTANBUL	Elmalı		X																
		Büyükçekmece		X																
		Ömerli		X																
		Darlık		X																
		Terkos		X																
		Alibey		X																
		Sazlıdere		X																

TABLO:II.4. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZEY SULARININ “YÜZEYSEL SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzeysel Suyu Adı	Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer	
35	İZMİR	Bakırçay					X	X	X	X						
		Gediz					X	X	X	X						
		Küçükmenderes					X	X	X	X						
		Nif Çayı					X	X	X	X						
		Çeşme – İldır Kireçtaşı Akiferi														Deniz suyu girişi (Tuzluluk)
		Selçuk – Zeytinköy Kireçtaşı Akiferi														Deniz suyu girişi (Tuzluluk)
		İzmir Sahil Ovaları Alüvyon Akiferi														Deniz suyu girişi (Tuzluluk)
36	KARS	Konu ile ilgili veriye ulaşılamamıştır.														
37	KASTAMONU	Karaçomak Deresi			A-III		X	X	X		X					
		İnceğiz Deresi			A-III		X	X	X		X					
		Hasanlı Göleti														
		Karadere Çayı Asar Göleti Taşköprü				A-IV	X	X	X		X					
		Deringöz Çayı Kayser Göleti				A-III	X	X	X		X					
		Kırcalar sulaması				A-IV	X	X	X		X					
		Germeçtepe regülatörü				A-IV	X	X	X		X					
		Bük Deresi Kulaksızlar Baraj Çıkışı				A-IV	X	X	X		X					
		Karadere, Baraj Çıkışı Taşköprü				A-IV	X	X	X		X					
		Gökırmak Şeker Fab.Sonrası				B-IV	X	X	X		X					
		Daday Çayı Toprakköprü				A-III	X	X	X		X					
		Gökırmak Çayı, Dereköy				A-IV	X	X	X		X					
		Devrez Çayı-Çeltikbaşı				A-III	X	X	X		X					
		Devrez Çayı-Tosya Ortalıca				A-III	X	X	X		X					
Karaçomak Deresi, Hasköy				A-IV	X	X	X		X							
Akkaya Deresi, Obrucak Barajı				A-IV	X	X	X		X							
38	KAYSERİ	Konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.														
39	KIRKLARELİ	Ergene Nehri					X	X	X	X	X	X				
		İnce Deresi					X	X		X	X	X				
		Şeytan Dere					X			X	X					
		Turgutbey Deresi					X	X		X	X	X				
		Lüleburgaz Deresi					X	X		X	X	X				
		Uğurlu Deresi					X			X	X					
		B.Karıştıran Deresi					X	X		X	X					
		Evrensekiz Deresi					X	X		X	X					
		Sazlı Deresi					X			X	X					
Lişko Deresi					X			X	X							
40	KIRŞEHİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.														
41	KOCAELİ	Dılderesi					X			X	X					
		Kumla-Akarca								X						
		Çuhane Deresi								X	X					
		Kullar Deresi								X	X					
		Çayırova Deresi						X			X	X				
42	KONYA	Altınapa Barajı	X				X				X	X				
		Akşehir Gölü					X		X		X	X			Erozyon	
		Beyşehir Gölü					X	X	X		X	X		X	Erozyon	
		Sarıot Gölü													Erozyon	
		Tuz Gölü					X	X	X		X	X			Erozyon	
		Bolluk Gölü					X		X		X	X			Erozyon	
		Ereğli Sazlıkları (Akgöl)					X	X	X		X	X			Erozyon	
		Meke Gölü													Erozyon	
		Hotamış Sazlığı						X							Erozyon	
		Kulu-Düden Gölü						X		X		X			Erozyon	
		Kozanlı Gölü									X	X				
Samsam Gölü									X	X						
43	KÜTAHYA	Porsuk Çayı	X	X	X		X		X		X					
		Kocaçay (Tavşanlı)	X	X		X	X		X		X					
		Emet Çayı					X		X		X					
		Gediz Çayı					X		X		X					

TABLO:II.4. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZEY SULARININ “YÜZEYSEL SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzey Suyu Adı	Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer	
44	MALATYA	Karakaya Baraj Gölü	X				X		X							
45	MANİSA	Konu ile ilgili çalışma bulunmamaktadır.														
46	K.MARAŞ	Karaçay					X		X		X					
		Aksu Çayı					X		X		X					
47	MARDİN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.														
48	MUĞLA	Akdeniz (Yalancı Boğaz Mevkii)						X								
		Güllük Dalyan Ağızı						X								
		Alagün (Harıplı Koyu)						X			X					
		Tahtakoz (Güllük Körfezi)						X								
		Gazalkuyu (Güllük Körfezi)						X			X					
		Kazıklı Limanı						X								
		Salih Adası						X								
49	MUŞ	Murat						X	X	X		X	X			
		Karasu						X	X			X	X			
50	NEVŞEHİR	Yüzey suları ile ilgili kapsamlı bilgi bulunmamaktadır.														
51	NİĞDE	Akkaya Barajı			X			X		X		X				
		Gebere Barajı	X													
		Gümüşler Barajı	X													
		Murtaza Barajı	X													
52	ORDU	Melet		X				X	X							
		Bolaman		X				X	X							
		Civil		X				X	X							
53	RİZE	Çağlayan Deresi						X	X		X	X				
		Arılı Deresi						X	X		X	X				
		Dolana Deresi						X	X		X	X				
		Fırtına Deresi						X	X		X	X	X			
		Hemşin Deresi						X	X		X	X				
		Aşıklar Deresi						X	X		X	X				
		Şairler Deresi						X	X		X	X				
		Büyükdere						X	X		X	X	X			
		Salarha Deresi						X	X		X	X	X			
		İyidere Deresi						X	X		X	X	X			
54	SAKARYA	Sakarya Nehri			X			X	X	X		X	X	X		
		Mudurnu Çayı						X	X	X		X				
		Karadeniz						X	X	X		X	X	X	X	
		Sapanca Gölü										X				
55	SAMSUN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.														
56	SİİRT	Botan						X	X	X		X	X	X		
		Kezer						X	X			X	X	X		
		Başur						X	X			X	X	X		
57	SINOP	Erfelek Çayı – Çaykası Köprüsü	X					X								
		Erfelek Çayı – Erfelek Barajı Çıkışı	X					X								
		Gökırmak – Boyabat Çıkışı	X					X			X					
		Kızılırmak – Gökırmak Öncesi	X					X			X					
		Asarcık Deresi – Saraydüzü Barajı Aks Yeri	X					X			X					
58	SİVAS	Kelkit			X			X					X			
		Yeşilirmak			X			X					X			
		Kızılırmak				X		X				X	X			
		Yıldız Irmağı				X		X				X				
		Fadlım				X		X				X				
		Tecer Irmağı				X		X				X	X			
		Tohma Çayı				X		X								
		Çaltı Irmağı				X		X								
59	TEKİRDAĞ	Çorlu Deresi				X		X		X						
		Ergene Nehri				X		X		X						
		Şerefli Deresi				X		X			X					
		Hayrabolu Deresi			X			X	X		X	X				
		Beşiktepe			X			X			X	X				
60	TOKAT	Yeşilirmak						X	X	X	X	X	X			
		Kelkit Çayı						X	X	X	X	X				
		Tozanlı Çayı						X	X		X					

TABLO:II.4. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZEY SULARININ “YÜZEYSEL SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzey Suyu Adı	Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer	
61	TRABZON	Karadeniz					X		X		X				X	
		Uzungöl					X				X					
		Sera Gölü					X				X					
		Ağasar Deresi/ Beşikdüzü					X		X		X					
		Fol Deresi/ Vakfikebir					X		X		X					
		İskefiye Deresi/ Çarşıbaşı					X		X		X					
		Söğütlü Deresi/ Akçaabat					X		X		X					
		Değirmendere Deresi /Merkez					X		X							
		Şana Deresi/ Yomra					X		X		X					
		Yomra Deresi/ Yomra					X		X		X					
		Yanbolu Deresi Yeşilyalı/ Arsin					X		X		X					
		Karadere Deresi/ Araklı					X		X		X					
		Küçükdere Deresi/ Araklı					X		X		X					
		Manahos Deresi/ Sürmene					X		X		X					
		Solaklı Deresi Kıyıcık/ Of					X		X		X					
		Baltacı Deresi/ Of					X		X		X					
		Beşirli Deresi/ Merkez					X									
		Kisarna Deresi/ Merkez					X									
		Balıca Deresi/ Merkez					X									
		Zağnos Deresi/ Merkez					X									
		Zaferli Deresi/ Merkez					X									
		Ganita Deresi/ Merkez					X									
		Hayali Deresi/ Merkez					X									
		Kalkınma Deresi/ Merkez					X									
		Konaklar-1 Deresi/ Merkez					X									
		Konaklar-2 Deresi/ Merkez					X									
Çimenli Deresi/ Merkez					X											
62	TUNCELİ	İlde yüzey sularının kalite sınıflarının belirlenmesi ile ilgili çalışma yapılmamıştır.														
63	ŞANLIURFA	Diphisar Kaynağı/ Şanlıurfa					X	X	X	X	X	X	X			
		Karatepe Kaynağı/ Şanlıurfa					X	X	X	X	X	X				
		Sırrın Deresi/ Şanlıurfa					X	X	X	X	X	X				
		Bahçecik Kaynağı/ Hilvan (Atatürk Barajı kuyruk suları altında kalmıştır)					X	X	X	X	X	X				
		Gürgür Kaynağı/ Hilvan (Atatürk Barajı kuyruk suları altında kalmıştır)					X	X	X	X	X	X				
		Hamdun Çayı/ Hilvan					X	X	X	X	X	X				
		Gölebakan Kaynağı/ Hilvan					X	X	X	X	X	X				
		Oymaağaç Kaynağı/ Hilvan					X	X	X	X	X	X				
		Bulaklı Kaynağı/ Birecik					X	X	X	X	X	X				
		Çiçekalan Kaynağı/ Birecik					X	X	X	X	X	X				
		Ayran Kaynağı/ Birecik					X	X	X	X	X	X				

TABLO:II.4. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZEY SULARININ “YÜZEYSEL SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzey Suyu Adı	Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri								
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer
	ŞANLIRFA (DEVAMI)	Fistiközü Kaynağı/ Birecik					X	X	X	X	X	X			
		Gözeli Kaynağı/ Halfeti					X	X	X	X	X	X			
		Kelefiz Kaynağı/ Bozova					X	X	X	X	X	X			
		İnbaşı Kaynağı/ Bozova					X	X	X	X	X	X			
		Büyükgöl Kaynağı / Bozova					X	X	X	X	X	X			
		Küçükgöl Kaynağı/ Bozova					X	X	X	X	X	X			
		Kahnik Deresi/ Bozova					X	X	X	X	X	X			
		Hacıhidir Deresi/ Siverek					X	X	X	X	X	X			
		Hacıkamil Deresi/ Siverek					X	X	X	X	X	X			
		Çamurlu Kaynağı/ Siverek					X	X	X	X	X	X			
		Bekirağa Kaynağı/ Siverek					X	X	X	X	X	X			
		Çaylarbaşı Kaynağı/ Siverek (Atatürk Barajı kuyruk suları altında kalmıştır)					X	X	X	X	X	X			
		Özenpınar Kaynağı /Siverek (Yağış anında akışa geçer)					X	X	X	X	X	X			
		Karahisar Deresi /Viranşehir (Yağış anında akışa geçer)					X	X	X	X	X	X			
		Kartal Deresi /Viranşehir (Yağış anında akışa geçer)					X	X	X	X	X	X			
		Dualı Köprüsü/ Viranşehir					X	X	X	X	X	X			
		Abanköy Deresi/ Viranşehir (Yağış anında akışa geçer)					X	X	X	X	X	X			
		Arıcan AĞI/Akçakale (Ana tahliye kanalı suları dahil)					X	X	X	X	X	X			
		Aslanbaba Deresi/ Ceylanpınar (Yağış anında akışa geçer)					X	X	X	X	X	X			
		Aliyetelli Deresi /Ceylanpınar (Yağış anında akışa geçer)					X	X	X	X	X	X			
Büyük Dere /Ceylanpınar					X	X	X	X	X	X					
Gölyatağı Deresi /Ceylanpınar (Yağış anında akışa geçer)					X	X	X	X	X	X					
Habur Deresi /Ceylanpınar					X	X	X	X	X	X					
Akbulut Deresi /Ceylanpınar (Yağış anında akışa geçer)					X	X	X	X	X	X					
64	UŞAK	Banaz Çayı			X		X	X		X	X	X			
		Gediz Nehri		X			X		X	X	X				
		Hamam Çayı			X		X	X		X	X				
		Dokuzsele Deresi				X	X	X		X	X				
65	VAN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
66	YOZGAT	Delice Irmağı		X			X	X	X	X		X			
		Çekerek Irmağı		X			X	X	X	X		X			
		Kirazlı Göleti		X			X	X	X	X		X			
67	ZONGULDAK	Yüzeysel sularla ilgili bir çalışma yapılmamıştır.													
68	AKSARAY	Mamasın Barajı				X				X	X				
		Gülağaç Göleti				X				X	X				
		Gülpınar Göleti				X				X	X				
		Güzelyurt Göleti				X				X	X				
		Boğazköy Barajı	X												
		Hirfanlı Barajı	X												

TABLO:II.4. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZEY SULARININ “YÜZEYSEL SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

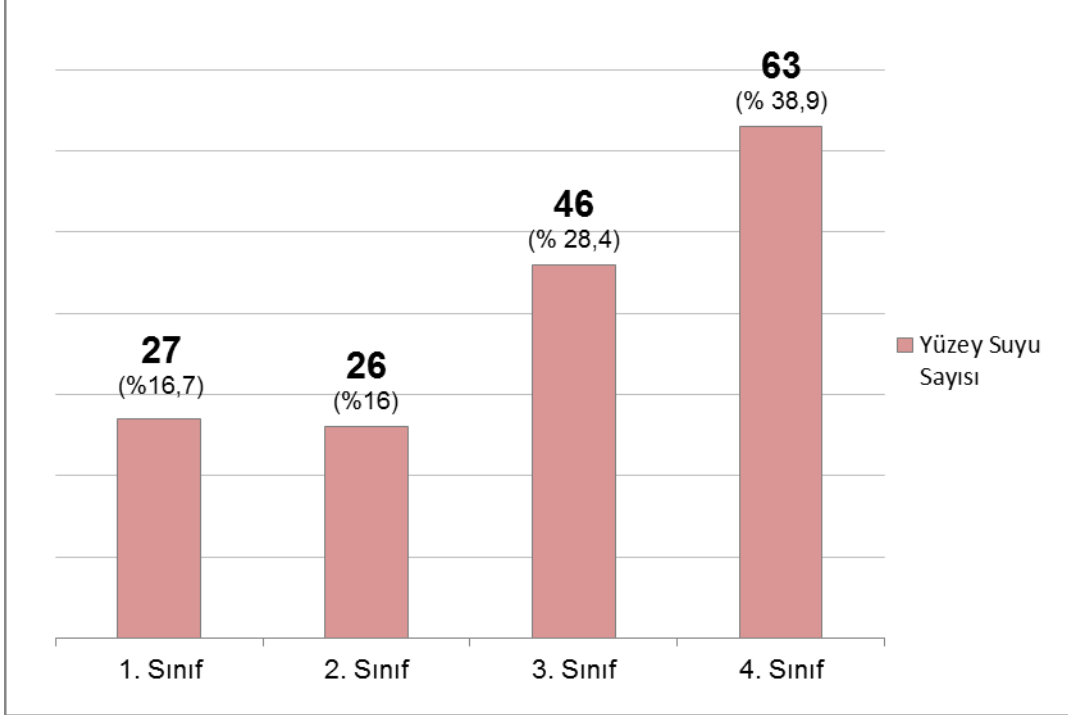
Sıra No	İLLER	Yüzey Suyu Adı	Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer	
	AKSARAY (DEVAMI)	Balcı Göleti	X													
		Helvadere Göleti	X													
		Camili Kasabası Göleti	X													
		Bozkır Barajı	X													
		Kültepe Barajı	X													
69	BAYBURT	Çoruh		X			X									
70	KARAMAN	Ereğli Akgöl						X		X						
		Emenek Baraj						X								
		Göksu Nehri						X								
		İbrala Deresi						X								
		Deliçay						X								
		Gödet Deresi						X								
71	KIRIKKALE	Kızılırmak Kapulukaya Baraj çıkışı				X	X		X			X				
72	BATMAN	İl Müdürlüğünde konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.														
73	ŞIRNAK	İl Müdürlüğünde konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.														
74	BARTIN	Bartın Çayı Ulus Kolu				X	X	X	X		X	X				
		Bartın Çayı Kozcağız Kolu				X	X	X	X		X	X				
		Bartın Çayı Arıt Kolu				X	X	X	X		X	X				
		Bartın Çayı				X	X	X	X		X	X				
75	ARDAHAN	Konuyla ilgili ilde herhangi bir çalışma yapılmamıştır.														
76	İĞDIR	Aras Nehri		X								X				
		Orta Karasu Nehri		X				X								
		Aşağı Karasu Nehri		X				X								
77	YALOVA	Gökçe Barajı	X													
		Armutlu Göleti	X													
		Samanlı Dere						X	X			X				
		Safran Dere						X	X			X				
		Balaban Dere						X	X			X				
		Kılıç Dere						X	X			X				
		Kara Dere						X	X			X				
		Darlık Deresi						X	X			X				
78	KARABÜK	Araç Çayı						X	X	X	X	X				
		Soğanlı Çayı						X	X	X	X	X				
79	KİLİS	Afrin Çayı			X							X				
		Sinnep Suyu			X							X				
		Balık Suyu			X							X				
		Sabun Suyu			X							X				
80	OSMANIYE	Aslantaş Baraj Çıkışı		X				X	X	X	X	X			Özellikle K.Maraş İli, Ceyhan Nehri, Aksu kolu ve K.Maraş OSB	
		Hamis Çayı		X				X	X	X	X	X			Bahçe İlçesi çevresindeki kirlilik evsel ve sanayi unsurları	
		Hamis Çayı Mansap					X	X	X	X	X	X			Osmaniye Atıksu Arıtma Tesisi mevcut deşarjı içmesuyu amaçlı Hamis Çayı vasıtasıyla Cevdetiye regülatörüne dökülmektedir	
		Hamis Çayı Mansap					X	X	X	X	X	X			Rehabilite edilerek, regülatör mansabına alınacak.	
81	DÜZCE	Konu ile ilgili herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.														

(*)"Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği" Ek-5 Tablo 5'e göre; 1. Sınıf- Yüksek kaliteli su, 2. Sınıf - Az kirlenmiş su, 3.Sınıf - Kirlenmiş su, 4. Sınıf - Çok kirlenmiş su' dur.

NOT: Adıyaman için "Yüzeysel suları" detaylandırılmayıp genel ifade edilmiştir.

Tablo:II.4.'den hareketle hazırlanan, **Grafik:II.5.**'de il Müdürlüklerimizce kendi il sınırları içerisinde bulunan yüzey sularının Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde kalite sınıfları, **Grafik:II.6.**'da ise muhtemel kirlenme nedenleri gösterilmiştir.

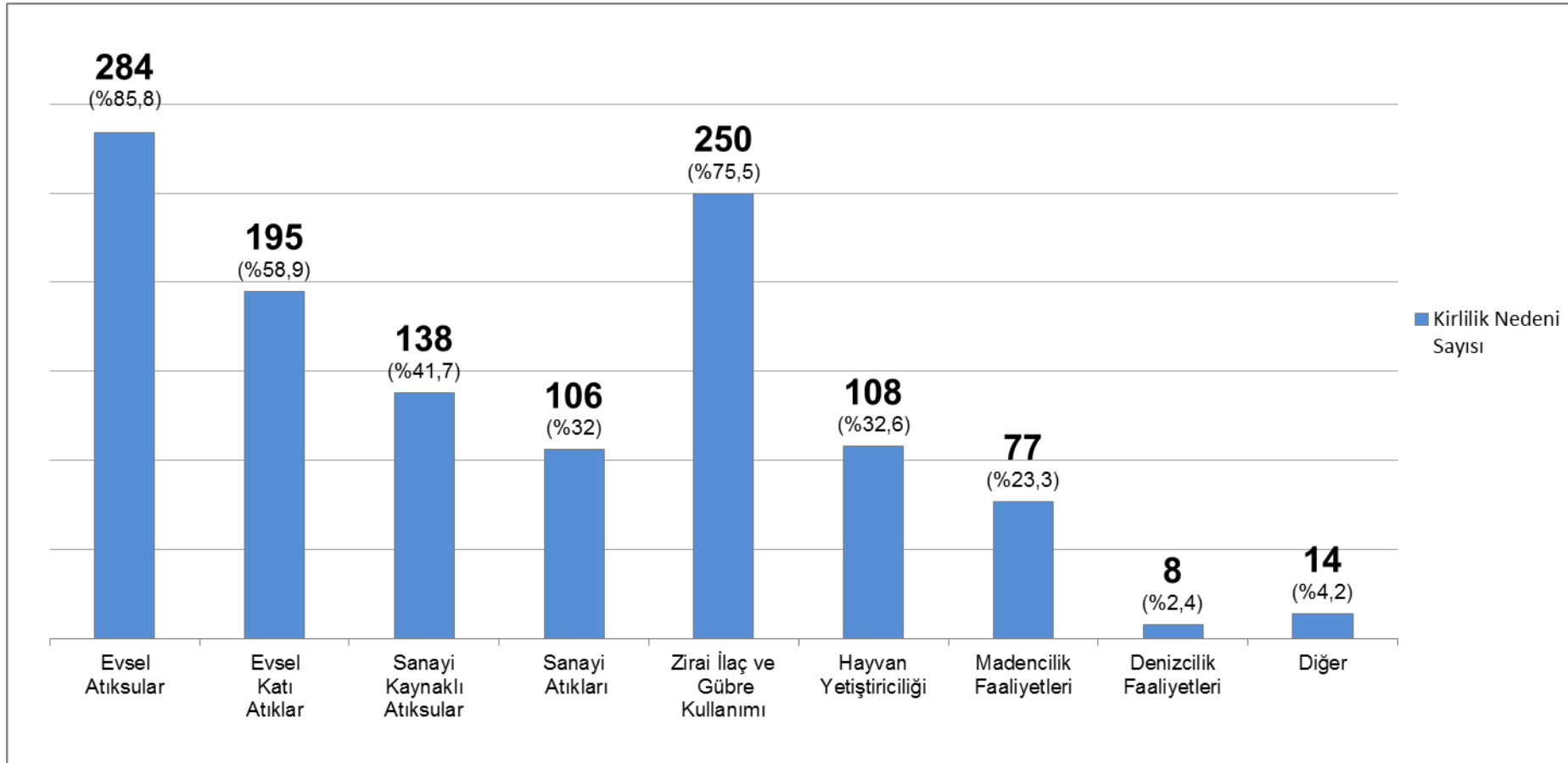
GRAFİK:II.5. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZEY SULARININ YÜZEYSEL SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI (*)

(*) Tablo:II.4.'de, 38 adet İl Müdürlüğünce kendi İl sınırları içerisindeki, toplamda 162 adet yüzey suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiştir. Grafik, kalite sınıfı belirtilen yüzey suları veya izleme noktaları esas alınarak hazırlanmıştır. Grafik değerlendirmesinde, Edirne ve Kütahya'da birden fazla sınıf işaretlenen yüzey suyu veya izleme noktaları için en kötü kalite sınıfı esas alınmıştır.

Grafik:II.5.'e göre; 38 adet İl Müdürlüğünce kendi İl sınırları içerisindeki, toplamda 162 adet yüzey suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiş olup bunların 27 adedi (%16,7'si) 1. sınıfa (yüksek kaliteli su), 26 adedi (%16'sı) 2. sınıfa (az kirlenmiş su), 46 adedi (%28,4'ü) 3.sınıfa (kirlenmiş su) ve 63 adedi (%38,9'u) 4.sınıfa (çok kirlenmiş su) dahildir.

GRAFİK:II.6. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZEY SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

(*) Tablo:II.4.'de, 57 adet İl Müdürlüğüne kendi İl sınırları içerisindeki, toplam 331 adet yüzey suyu veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedeni işaretlenmiştir. Bundan hareketle hazırlanan Grafik:II.6, muhtemel kirlenme nedeni belirtilen yüzey suları veya izleme noktaları esas alınarak hazırlanmıştır.

Grafik:II.6.'ya göre; 57 adet İl Müdürlüğüne kendi İl sınırları içerisindeki, toplam 331 adet yüzey suyu veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedeni işaretlenmiş olup bunların 284'ünde (%85,8) evsel atıksular, 250'sinde (%75,5) zirai ilaç ve gübre kullanımı, 195'inde (%58,9) ise evsel katı atıklar muhtemel kirlenme nedenlerinden biri olarak işaretlenmiştir.

Tablo:II.5.'de her bir ilimizin kendi il sınırları içerisinde bulunan yeraltı sularının, 07/04/2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan "Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde kalite sınıfları ve muhtemel kirlenme nedenleri (X) ile işaretlenmiştir.

TABLO:II.5. İL SINIRLARINDA BULUNAN YERALTI SULARININ "YERALTI SULARININ KİRLENMEYE VE BOZULMAYA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK" ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri									
			İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer	
1	ADANA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
2	ADIYAMAN	Fırat-Dicle Havzası	X			X	X	X	X	X	X	X			
3	A.KARAHİSAR	Afyonkarahisar				X	X	X		X	X	X			
4	AGRI	Ağrı Merkez	X			X	X			X					
		Eleşkirt	X							X					
		Tutak			X					X					
		Doğubayazıt	X							X					
		Taşlıçay			X					X					
		Hamur			X					X					
		Diyadin			X					X					
		Patnos			X	X	X			X					
5	AMASYA	Mecitözü	X			X				X	X				
		Göynücek	X			X				X	X				
		Aydınca	X			X				X	X				
		Aydınca				X				X	X				
		Suluova	X			X				X	X				
		Merzifon-G.hacıköy	X			X				X	X				
6	ANKARA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
7	ANTALYA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
8	ARTVIN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
9	AYDIN	Yeraltı Su Kaynakları			X	X	X	X	X	X					
10	BALIKESİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
11	BİLECİK	Merkez ilçe			X			X				X			
		Bozüyük Ovası			X			X		X					
		Gölpazarı Ovası			X					X					
		Sakarya Vadisi			X					X					
12	BİNGÖL	İlde yeraltı sularının kalite sınıflarının belirlenmesi ile ilgili çalışma yapılmamıştır.													
13	BİTLİS	Bu konuyla ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.													
14	BOLU	3 nolu kuyu (Yer altı Su Kaynağı- Merkez)	X							X					
		9 nolu kuyu (Yer altı Su Kaynağı- Merkez)	X							X					
		37 nolu kuyu (Yeraltı Su Kaynağı- B.Berk)		X						X					
		28 nolu kuyu (Yeraltı Su Kaynağı- Çayırköy)		X						X					
		26 nolu kuyu (Yeraltı Su Kaynağı- Çayırköy)		X						X					
		15 nolu kuyu (Yeraltı Su Kaynağı- Aktaş Mah.)		X						X					
15	BURDUR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
16	BURSA	Bursa			X										
		Çakırköy			X										
		Aş.Susurluk-Karacabey			X										
		İznik			X										
		Orhangazi			X										
		Gemlik			X										
		Engürügük			X										
		Mudanya			X										
		Yenişehir			X										
		İnegöl			X										

TABLO:II.5. İL SINIRLARINDA BULUNAN YERALTI SULARININ “YERALTI SULARININ KİRLENMEYE VE BOZULMAYA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri								Diğer
			İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	
17	ÇANAĞKALE	Ayvacık Bölgesi				X	X	X	X	X	X	X		
		Bozcaada Bölgesi				X	X			X	X		X	
		Çan Bölgesi				X	X	X	X	X	X	X		
		Ezine Bölgesi				X	X	X	X	X	X	X		
		Eceabat Bölgesi				X		X	X	X			X	
		Gökçeada Bölgesi				X	X			X			X	
		Gelibolu Bölgesi				X		X	X	X		X		
		Merkez İlçe				X		X	X	X			X	
		Lapseki Bölgesi				X	X	X	X	X	X	X	X	X
		Biga Bölgesi				X	X	X	X	X	X	X	X	X
		Yenice Bölgesi				X	X	X	X	X	X	X		
18	ÇANKIRI	Merkez				X		X		X	X			
19	ÇORUM	Konu hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır.												
20	DENİZLİ	Yeraltı suları kalitesi ile ilgili çalışma yapılmamıştır.												
21	DİYARBAKIR	Gözeli Havzası içme suyu	X			X		X		X	X			Petrol Üretimi
22	EDİRNE	İl Genel			X			X		X				
23	ELAZIĞ	Gözebaşı (Kinederiç) İçmesuyu Kuyusu			X									
		Kuyulu Kuyu No:39221			X									
		Güntaşı Kuyu No:15958			X									
		Yünlüce Kuyu No:19299			X									
24	ERZİNCAN	Erzincan Merkez Ovası	X			X		X		X				
		Tercan Pekerç	X							X				
25	ERZURUM	Erzurum Ovası	X			X	X	X	X					
		Kümbet Ovası	X											
		Cinis Ovası	X								X			
		Pasinler Ovası	X								X			
		Tortum Ovası	X								X			
26	ESKİŞEHİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.												
27	GAZİANTEP	Yeterli bilgiye ulaşılamamıştır.												
28	GİRESUN	Konu ile ilgili bilgi bulunamamıştır.												
29	GÜMÜŞHANE	Konu hakkında veri alınamamıştır.												
30	HAKKARİ	Berçelan	X											
		Büyükçiftlik	X											
31	HATAY	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.												
32	ISPARTA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.												
33	MERSİN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.												
34	İSTANBUL	Danamandıra Kuyuları	X											
		Beyciler Kuyuları	X							X				
		Gümüşyaka (Çerkezköy) Kuyuları	X											
		Hallaçlı Kuyuları	X											
		Çatalca Köy Kuyuları	X							X				
		Silivri Köy Kuyuları	X							X				
		Asya Yakası Köy Kuyuları												
35	İZMİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.												
36	KARS	Kars Merkez			X									
37	KASTAMONU	Konu ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.												
38	KAYSERİ	Konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.												
39	KIRKLARELİ	Ergene Havzası				X		X	X	X	X			
40	KİRŞEHİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.												
41	KOCAELİ	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.												
42	KONYA	Selçuklu ve Meram İlçe Sınırları	X						X	X	X			
43	KÜTAHYA	Yeraltı suları ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.												
44	MALATYA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.												
45	MANİSA	Konu ile ilgili çalışma bulunmamaktadır.												
46	K.MARAŞ	Karaçay			X	X	X	X	X	X				
		Aksu Çayı			X	X	X	X	X	X				
47	MARDİN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.												

TABLO:II.5. İL SINIRLARINDA BULUNAN YERALTI SULARININ “YERALTI SULARININ KİRLENMEYE VE BOZULMAYA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri										
			İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer		
48	MUĞLA	Yatağan Çayı				X		X								Aşırı Çekim ve Tuzlanma
		Güllük Dalyan Ağızı				X		X		X						
		Alagün-Harıplı Koyu				X		X		X						
		Tahtakoz Güllük Körfezi				X										
		Gazalkuyu-Güllük Körfezi				X										
		Kazıklı Limanı Balık Çiftlikleri civarı				X										
		Salih Adası (Balık çiftlikleri civarı)				X										
		İkizadalar civarı-Kervansaray Otelinin önü				X										
		Boğaziçi (Deniz - Balıkçı Kooperatifi önü)				X				X						
		Bafa Gölü				X		X		X						
		Yuvarlak Çay				X				X						
		Eşen Çayı-Kemer (Köprü)				X				X						
		Yanıklar Çayı (Gümüşdoğa Alabalık İşletmesi'nden sonra)									X					
		Yanıklar Çayı (Gümüşdoğa Alabalık İşletmesi'nden sonra)									X					
		Geyik Barajı							X	X						
		Murt Deresi					X	X		X	X					
Kargı Çayı									X							
Menteşe Çayı					X	X										
49	MUŞ	Muş			X	X	X			X	X					
		Merkez			X	X	X			X	X					
50	NEVŞEHİR	Ürgüp Havzası	X												Yer yer jeolojik formasyona bağlı olarak gelişen Arsenik kirliliği bulunmaktadır.	
		Gülşehir Havzası	X												Yer yer jeolojik formasyona bağlı olarak gelişen Arsenik kirliliği bulunmaktadır.	
		Karahasanlı Havzası	X												Yer yer jeolojik formasyona bağlı olarak gelişen Arsenik kirliliği bulunmaktadır.	
		Misli Havzası	X												Yer yer jeolojik formasyona bağlı olarak gelişen Arsenik kirliliği bulunmaktadır.	
51	NİĞDE	Tabakhane Deresi			X											
		Uzandı Deresi			X											
		Ören Deresi			X											
		Ömerli Deresi			X											
		Murtaza Suyu			X											
		Uluağaç Deresi			X											
		Kovalık Deresi			X											
		Melendiz Çayı			X											
		Karapınar Deresi			X											
		Ecemis Çayı			X											
		Çakıt Suyu			X											
		Diğerleri			X											

TABLO:II.5. İL SINIRLARINDA BULUNAN YERALTI SULARININ “YERALTI SULARININ KİRLENMEYE VE BOZULMAYA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri									
			İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer	
52	ORDU	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
53	RİZE	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
54	SAKARYA	Yeraltı Suları			X	X	X	X	X	X					
55	SAMSUN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
56	SİİRT	Hesko								X					
57	SİNOP	Boyabat – Durağan Gökırmak Vadisi			X	X				X					
		Erfelek Çayı Vadisi			X	X				X					
		Ayancık - Türkeli			X	X				X					
		Sarımsaklı – Kabalı Çayı Vadileri			X	X				X					
		Tavra Vadisi		X						X					
58	SIVAS	Altınyayla	X												
		Gürçayır	X			X									
59	TEKİRDAĞ	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
60	TOKAT	Çamlıbel-Sulusaray			X	X	X			X	X				
		Tokat-Turhal			X	X	X	X		X	X				
		Almus ve Çevresi			X	X	X			X	X				
		Niksar			X	X	X	X		X	X				
		Erbaa-Taşova			X	X	X	X		X	X				
61	TRABZON	Yeraltı sularının kalite sınıfları ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.													
62	TUNCELİ	İlde yeraltı sularının kalite sınıflarının belirlenmesi ile ilgili çalışma yapılmamıştır.													
63	ŞANLIURFA	Viranşehir-Ceylanpınar Havzası			X	X	X	X	X	X	X				
		Tektek Dağı Havzası			X	X	X	X	X	X	X				
		Harran Havzası			X	X	X	X	X	X	X				
		Suruç Havzası			X	X	X	X	X	X	X				
		Birecik Havzası			X	X	X	X	X	X	X				
		Halfeti Havzası			X	X	X	X	X	X	X				
		Yaylak (Baziki) Havzası			X	X	X	X	X	X	X				
		Bozova Havzası			X	X	X	X	X	X	X				
		Hilvan Havzası			X	X	X	X	X	X	X				
		Siverek Havzası			X	X	X	X	X	X	X				
64	UŞAK*	Büyük Menderes (Uşak – Banaz – Sivaslı Yeraltı Suyu Kütlesi)				X	X	X	X	X	X				
		Gediz Havzası				X	X	X	X	X	X				
65	VAN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
66	YOZGAT	Çatalkaya			X	X		X		X		X			
67	ZONGULDAK	Yeraltı sularıyla ilgili bir çalışma yapılmamıştır.													
68	AKSARAY	Kutlu Kasabası	X												
		Tanatöme	X												
		Eski Sultanhanı	X												
		KOÇAŞ TİM 1		X						X	X				
		Hamidiye		X						X					
		Killik Mevkii	X												
		Kepez Mevkii	X												
		Pirinçlik Mevkii	X												
		Topakkaya Kasabası	X												
		Acıpınar Kasabası	X												
		Eşmekaya Kasabası		X						X					
		Göbeç Yaylası		X						X					
		Sapmaz Köyü		X						X					
		OSB Karataş Yolu		X				X	X						
		Sarayhan Kasabası		X						X					
69	BAYBURT	Ortaköy İlçesi		X						X					
		Pınarbaşı Köyü		X						X					
70	KARAMAN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
71	KIRIKKALE	Konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.													

TABLO:II.5. İL SINIRLARINDA BULUNAN YERALTI SULARININ “YERALTI SULARININ KİRLENMEYE VE BOZULMAYA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

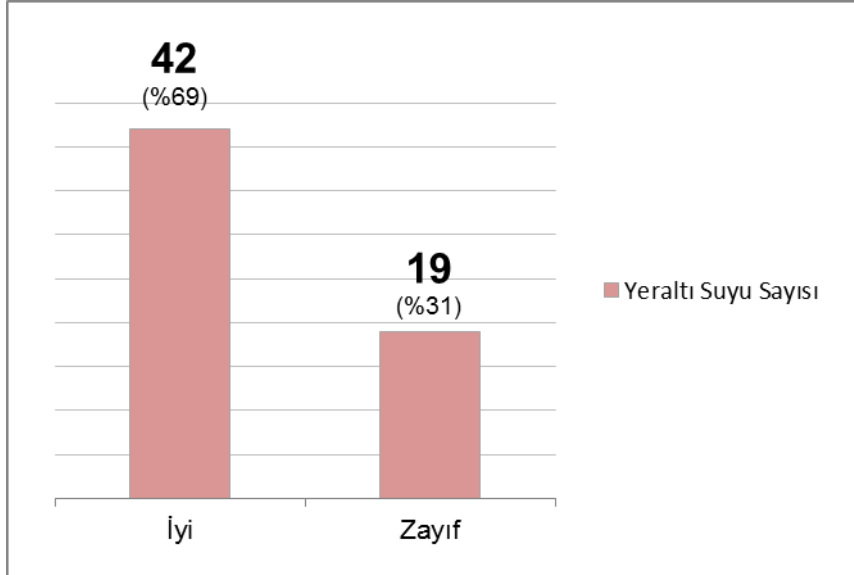
Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri											
			İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer			
72	BATMAN	İl Müdürlüğünde konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.															
73	ŞIRNAK	İl Müdürlüğünde konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.															
74	BARTIN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.															
75	ARDAHAN	Konuyla ilgili ilde herhangi bir çalışma yapılmamıştır.															
76	İĞDIR	Merkez		X													
		Tuzluca		X		X											
		Karakoyunlu		X		X											
77	YALOVA	Konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.															
78	KARABÜK	Konu ile ilgili yeterli veri bulunmamaktadır.															
79	KİLİS	Arpakesmez		X		X											
		Hanönü		X		X											
80	OSMANIYE	Konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.															
81	DÜZCE	Konu ile ilgili herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.															

Not: Aydın, Edirne ve Sakarya için yeraltı suları genel ifade edilmiştir.

Uşak için NOT: AB Eşleştirme Projesi kapsamında hazırlanan Büyük Menderes Havzası Taslak Yönetim Planı kapsamında İlimiz sınırları içerisinde; Uşak - Banaz – Sivaslı Yeraltı suyu kütlesi belirlenmiş olup; Gediz Havzası kapsamında herhangi bir yeraltı suyu kütlesi çalışması yapılmamıştır. Yine ilimiz sınırları içerisinde yeraltı sularının kalitesinin belirlenmesi için yapılan bir çalışma bulunmamaktadır. Tablo, İlimizin yer aldığı havzalar kapsamında ve il genelindeki baskı unsurları göz önüne alınarak, İl Müdürlüğümüz öngörülerini ile doldurulmuştur.

Grafik:II.7.'de İl Müdürlüklerimizce kendi il sınırları içerisinde yer alan yeraltı suları için “Yeraltı Sularının Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde kalite sınıfları, **Grafik:II.8.**' de ise muhtemel kirlenme nedenleri gösterilmektedir.

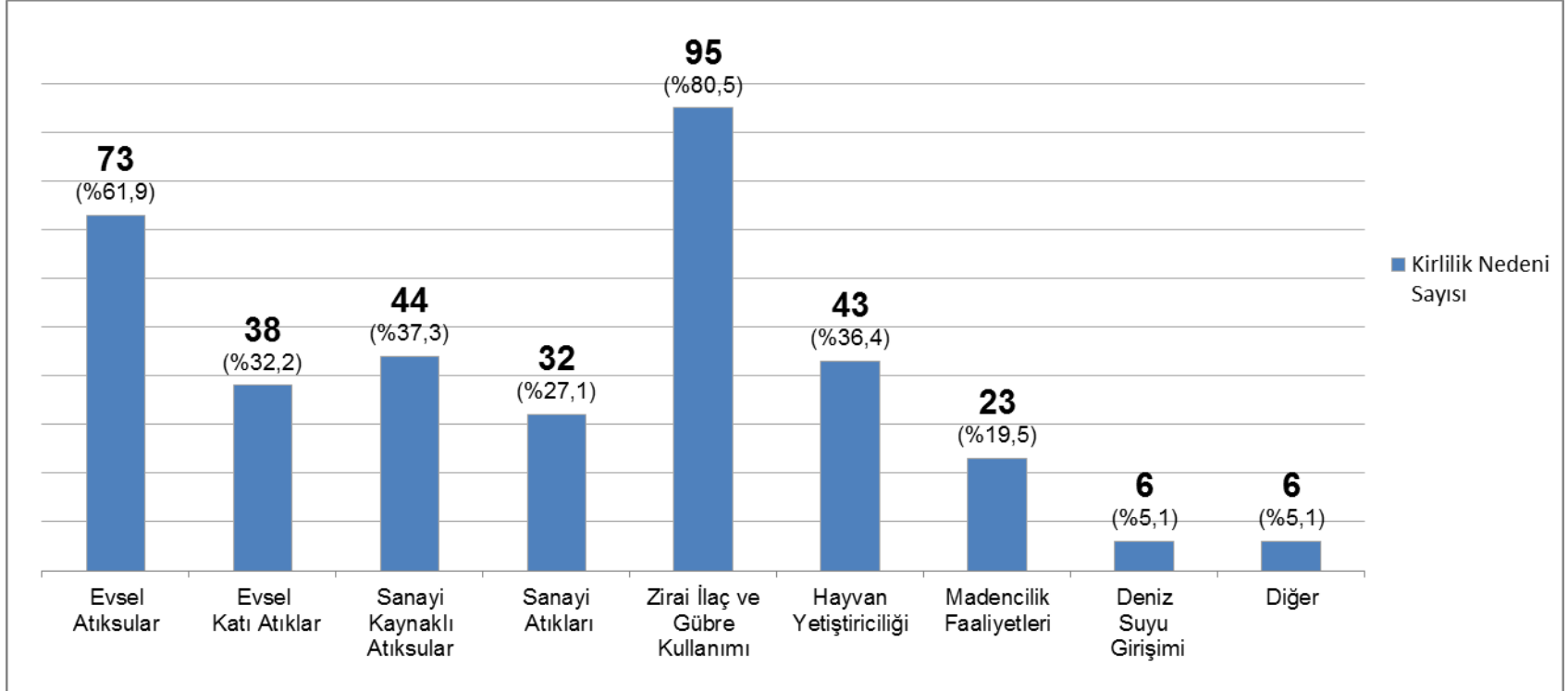
GRAFİK:II.7. İL SINIRLARI İÇERİSİNDE YER ALAN YERALTI SULARININ “YERALTI SULARININ KİRLENMEYE VE BOZULMAYA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI (*)

(*) Tablo:II.5'de, 15 adet İl Müdürlüğümüzce kendi il sınırları içerisindeki, toplamda 61 adet yeraltı suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiştir. Grafik, kalite sınıfı belirtilen yeraltı suları veya izleme noktaları esas alınarak hazırlanmıştır.

Grafik:II.7.'ye göre, 15 adet İl Müdürlüğünce kendi il sınırları içerisinde yer alan, toplamda 61 adet yeraltı suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiş olup bunların 42 adedinin (%69'u) iyi kalitede, 19 adedinin (%31'i) ise zayıf kalitede olduğu belirlenmiştir.

GRAFİK:II.8. İL SINIRLARINDA BULUNAN YERALTI SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

(*) Tablo:II.5'de, 31 adet İl Müdürlüğümüzce kendi il sınırları içerisinde yer alan toplam 118 adet yeraltı suyu veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedenleri işaretlenmiştir. Bundan hareketle Grafik:II.8, muhtemel kirlenme nedeni belirtilen yeraltı suları veya izleme noktaları esas alınarak hazırlanmıştır.

Grafik:II.8.'e göre, 31 adet İl Müdürlüğünce kendi il sınırları içerisindeki toplam 118 adet yeraltı suyu veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedeni işaretlenmiş olup, bunların 95'inde (%80,5) zirai ilaç ve gübre kullanımı, 73'ünde (%61,9) evsel atık sular, 44'ünde (%37,3) sanayi kaynaklı atıksular, 43'ünde (%36,4) ise hayvan yetiştiriciliğinden kaynaklı atıklar muhtemel kirlenme nedenlerinden biri olarak işaretlenmiştir.

Tablo:II.6.'da İl Müdürlüklerimizce kendi il sınırlarında bulunan yüzme sularının mavi bayrak durumu, 09/01/2006 tarih ve 26048 sayılı Resmi gazete' de yayımlanan "Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği" çerçevesinde kalite sınıfları ve muhtemel kirlenme nedenleri (X) ile işaretlenmiştir.

TABLO:II.6. İL SINIRLARINDA BULUNAN "YÜZME SULARININ YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ" ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri							
			Var	Yok	A	B	C	D	Eysel Atıksular	Eysel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımaçılığı	Diğer	
1	ADANA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.														
2	ADİYAMAN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
3	A.KARAHİSAR	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
4	AĞRI	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
5	AMASYA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
6	ANKARA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
7	ANTALYA	Kemer	X		X				X (Turizm)							
		Manavgat	X		X				X (Turizm)							
		Kaş	X		X				X (Turizm)							
		Kalkan	X		X				X (Turizm)							
		Belek	X		X				X (Turizm)							
		Side	X		X				X (Turizm)							
		Demre	X		X				X (Turizm)				X			
		Gazipaşa	X		X				X (Turizm)				X			
		Alanya	X		X				X (Turizm)							
		Serik	X		X				X (Turizm)							
		Çolaklı	X		X				X (Turizm)							
		Kumluca		X		X			X				X			
		Konyaaltı	X						X	X					X	
		Phaselis	X			X									X	
		Adrasan	X												X	
Lara	X							X	X				X			
Finike		X		X				X				X				
8	ARTVİN	Kopmuş Plajı Kemalpaşa Hopa		X		X			X				X		Yağmur Suları	
		Kıyıcık Plajı Arhavi		X		X			X				X		Yağmur Suları	
9	AYDIN	Kuşadası	X			X			X							
		Didim	X			X			X							
10	BALIKESİR	Artemis Otel	X			X									X	
		Ayvalık Belediye Halk Plajı	X			X									X	
		Clup Orient	X			X									X	
		Doğaköy	X			X									X	
		Gemi Yatağı Koyu	X			X									X	
		Güvercin Koyu	X			X										
		Haliç Park Otel	X			X									X	
		Martı Koyu	X			X										
		Nikita Mevkii	X			X									X	
		Orjan Sahil	X			X									X	
		Sarımsaklı Oteller Önü	X			X									X	
		Öğretmenler Mah.	X			X									X	
		Ören Bld Halk Plajı	X			X									X	
11	BİLEÇİK	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
12	BİNGÖL	İlde yüzme sularının kalite sınıflarının belirlenmesi ile ilgili çalışma yapılmamıştır.														
13	BİTLİS	İlde yüzme suyu bulunmamaktadır.														
14	BOLU	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
15	BURDUR	Salda Gölü		X	X				X							

TABLO:II.6. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ “YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşınabilirliği	Diğer			
16	BURSA	Narlı Halk Plajı		X	X					X						X		
		Karacaali İzçilik Kampı		X	X					X								
		Büyükkumla Halk Plajı		X		X				X			X				X	
		Küçükkumla Orman Kampı		X		X				X	X						X	
		Hasanağa İzçilik Kampı		X	X					X				X				
		Gemsaz Halk Plajı		X	X					X		X						
		Kurşunlu Siterönü Halk Plajı		X	X					X							X	
		Kızılay Kampı		X	X					X								
		Burgaz Altinkum Halk Plajı		X		X				X		X					X	
		Burgaz Halk Plajı		X	X					X							X	
		Kumyaka Halk Plajı		X	X					X							X	
		Zeytinbağı Halk Plajı		X	X					X								
		Eşkel Halk Plajı		X	X					X								
		Eğerce Halk Plajı		X	X					X							X	
		Yeniköy Halk Plajı		X	X					X								
		Malkara Halk Plajı		X	X					X								
		Kurşunlu Halk Plajı		X	X					X								
		Göllüce Halk Plajı		X	X					X								
		İnciraltı Mevkii Halk Plajı		X	X					X				X				
		Darka Tatil Köyü		X		X				X		X		X				
Orhangazi Halk Plajı		X	X					X				X						
17	ÇANAKKALE	Ayvacık Bölgesi	X						X	X	X		X	X	X	X		
		Bığa Bölgesi	X						X	X	X	X	X	X	X	X		
		Bozcaada Bölgesi		X					X	X			X	X	X	X		
		Ezine Bölgesi		X					X	X	X	X	X	X	X	X		
		Eceabat Bölgesi		X					X		X		X	X	X	X		
		Gelibolu Bölgesi		X					X		X	X	X	X	X	X		
		Gökçeada Bölgesi		X					X	X	X	X	X	X	X	X		
		Merkez İlçe		X					X	X	X	X	X	X	X	X		
Lapseki Bölgesi		X					X	X	X	X	X	X	X	X				
18	ÇANKIRI	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
19	ÇORUM	Konu hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır.																
20	DENİZLİ	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
21	DIYARBAKIR	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
22	EDİRNE	Vakıflar Sahil Plajı		X	X													
		Gülçavuş Sahil Plajı		X	X													
		Sultanilçe Sahil Plajı		X	X													
		Kırkpınar Sahil Plajı		X	X													
		Sazlıdere Sahil Plajı		X	X													
		Gökçetepe Sahil Plajı		X	X													
		Mecidiye Sahil Plajı		X	X													
		Erikli Sahil Plajı		X	X													
Yayla Sahil Plajı		X	X															
23	ELAZIĞ	Hazar Gölü		X	X				X	X								
24	ERZİNCAN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
25	ERZURUM	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
26	ESKİŞEHİR	İlde yüzme suyu bulunmamaktadır.																
27	GAZİANTEP	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																

TABLO:II.6. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ “YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri								
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşınacılığı	Diğer		
28	GİRESUN	Köyhizmetleri P. (Merkez)		X	X				X	X							
		Belediye Halk P. (Merkez)		X	X				X	X							
		Jandarma Plajı (Merkez)		X	X				X	X							
		Polis Evi Plajı (Merkez)		X	X				X	X							
		Çerkezönü Plaj (Merkez)		X	X				X	X							
		Burunucu Plajı (Bulancağ)		X	X				X	X							
		Belediye Halk (Bulancağ)		X	X				X	X							
		Boztepe Altı P. (Eynesil)		X	X				X	X							
		Deliklitaş Plajı (Görece)		X	X				X	X							
		Çamönü Plajı (Görece)		X	X				X	X							
		Düzköy Halk P. (Keşap)		X	X				X	X							
		Asarkaya Aile P. (Keşap)		X	X				X	X							
		Uluburun Halk P. (Keşap)		X	X				X	X							
		Eğrice Halk P. (Piraziz)		X	X				X	X							
		Villalar Önü P. (Piraziz)		X	X				X	X							
		Yılgın Halk P. (Tirebolu)		X	X				X	X							
		Kaynarca Aile P. (Tirebolu)		X	X				X	X							
		Belediye Halk P. (Tirebolu)		X	X				X	X							
		Küçükçay Aile P. (Tirebolu)		X	X				X	X							
Bada Plajı (Tirebolu)		X	X				X	X									
29	GÜMÜŞHANE	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.															
30	HAKKARİ	İlde yüzme suyu bulunmamaktadır.															
31	HATAY	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.															
32	İSPARTA	Altinkum Plajı	X		X												
		Bedre Plajı			X												
		Kayaağzı Plajı			X												
		Taşevi Plajı			X												
		Yazla Plajı			X												
33	MERSİN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.															
34	İSTANBUL	Ayazma Plajı	X		Konu ile ilgili bilgi alınamamıştır.												
		Ağlayan kaya Plajı	X		Konu ile ilgili bilgi alınamamıştır.												
		Şile Resort Hotel	X		Konu ile ilgili bilgi alınamamıştır.												
35	İZMİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.															
36	KARS	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.															
37	KASTAMONU	Çide Kasaba Plj		X	X				X								
		Çatalzeytin Merkez Plajı		X	X				X								
		Abana Haciveli Plajı		X	X				X								
		Abana Balıkçı Barınağı Plajı		X	X				X								
		Bozkurt Yakaören Plajı		X	X				X								
		Doğanyurt Limanı Plajı		X	X				X								
		İnebolu Özlüce Plajı		X	X				X								
		İnebolu Boyranaltı Plajı		X	X				X								
		İnebolu Gemiciler Kadınlar Plajı		X	X				X								

TABLO:II.6. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ “YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri						
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşınabilirliği	Diğer
38	KAYSERİ	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.													
39	KIRKLARELİ	Kıyıköy		X		X			X	X					
		İğneada		X		X			X	X					
40	KIRŞEHİR	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.													
41	KOCAELİ	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
42	KONYA	Beysşehir Gölü-İskender Mevkii		X					X	X	X	X	X	X	
		Beysşehir Gölü-Karadikenaltı Mevkii		X					X	X	X	X	X	X	
		Beysşehir Gölü-Gençlik ve İzcilik Kampı Mevkii		X					X	X	X	X	X	X	
		Beysşehir Gölü-Karaburun Mevkii		X					X	X	X	X	X	X	
		Beysşehir Gölü-İskender Mevkii	X					X	X	X	X	X	X	X	
43	KÜTAHYA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.													
44	MALATYA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.													
45	MANİSA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.													
46	K.MARAŞ	İlde yüzme suyu bulunmamaktadır.													
47	MARDİN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.													
48	MUĞLA	Bodrum	X						X					X	
		Fethiye	X						X					X	
		Marmaris	X						X					X	
		Datça	X						X					X	
		Ortaca-Sarıgerme	X						X					X	
		Ula-Akyaka	X						X					X	
		Bodrum	X						X					X	
49	MUŞ	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.													
50	NEVŞEHİR	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.													
51	NİĞDE	İlde yüzme amaçlı su kaynağı bulunmamaktadır.													
52	ORDU	Gülyalı		X					X						
		Perşembe		X					X						
		Ünye		X					X						
		Fatsa		X					X						
		Merkez		X					X						
53	RİZE	Kıyıcık Plajı - Fındıklı		X		X			X						
		Yeniköy Plajı - Fındıklı		X		X			X						
		Karaoğlu Plajı - Ardeşen		X		X			X						
		Hamidiye Plajı - Pazar		X		X			X						
		Sivrikale Plajı - Pazar		X		X			X						
		Çayeli Halk Plajı - Çayeli		X		X			X						
		Limanköy Aile Plajı - Çayeli		X		X			X						
		Saklıbahçe Aile Plajı - Çayeli		X		X			X						
		Bozukkale Plajı - Gündoğdu		X		X			X						
		Alipaşa Plajı - Rize		X		X			X						
		Sarayköy Plajı - İyidere		X		X			X						
Yalıköy Plajı - İyidere		X		X			X								
54	SAKARYA	Karasu		X		X			X	X		X	X	X	
		Küçükbogaz		X		X			X	X		X	X	X	
		Karasu Özsü Tesisleri		X		X			X	X		X	X	X	
		Karasu 32 Evler		X		X			X	X		X	X	X	
		Kocaali Alendere Plj.		X		X			X	X		X	X	X	
		Kocaali Merkez Plj.		X		X			X	X		X	X	X	
		Sapanca Belediye Plj.		X		X			X	X		X			

TABLO:II.6. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ “YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşınabilirliği	Diğer			
55	SAMSUN	Canik Bandırma Plajı		X		X				X								
		İlkadım Fener Plajı		X		X				X								
		İlkadım Mert Plajı		X	X					X								
		Atakum İl Tarım Kontrol Laboratuvarı		X		X				X								
		Atakum Çelik Sitesi Önü		X		X				X								
		Atakum Atakent Doktorlar Sitesi		X		X				X								
		Atakum Altinkum 18. Sokak		X		X				X								
		Atakum Altinkum 74. Sokak		X		X				X								
		Atakum Çatalçam Polis Okulu Sahili		X		X				X								
		Atakum Taflan Un Fabrikası		X		X				X								
		19 Mayıs Kumcağız Belediye Plajı		X		X				X								
		19 Mayıs Dereköy Bahçelievler Plajı		X	X	X				X								
		Bafra Doğanca Beldesi Boyder		X		X				X								
		Bafra Koşuköyü Plajı		X		X				X								
		Alaçam Geyikkoşan Öğretmen Evi Sahil Plajı		X		X				X								
		Alaçam Göçkün Köyü Alba Kent Sitesi		X		X				X								
		Alaçam Etyemez Köyü Eminamca Sitesi		X				X		X								Yağış ve sel
		Yakakent Yalı Lokantası Plajı		X	X					X								
		Yakakent Blu Sea Plajı		X	X					X								
		Yakakent Paçoz Aile Çay Bahçesi Önü		X		X				X								
		Çarşamba Hürriyet Beldesi Anıl Plajı		X		X				X								
		Çarşambaabdal Deresi Kuruluş Köyü Yazlıklar Pl.		X		X				X								
		Çarşamba Costal Yalı Yağmur Sokak Bitimi		X	X					X								
Terme Sakarlı Belde Plajı (Miliç-1)		X	X					X										
Terme Evcı Beldesi Çamlık Plajı (Miliç-2)		X		X				X										
Gölyazı Beldesi Orman Plajı		X		X				X										
56	SİİRT	İl genelinde yüzme suyunun bulunduğu bölge ve plaj bulunmamaktadır.																
57	SİNOP	Kumsal		X		X				X								
		Mobil		X		X				X								
		DSİ		X		X				X								
		Kumkayı		X		X					X			X				
		Ordu Köyü Sahili		X		X					X			X				
		Çamurca Plajı		X		X												

TABLO:II.6. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ “YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri								
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımacılığı	Diğer		
SİNOP (DEVAMI)		Ayancık Plajı		X	X						X						
		Ali Köyü Plajı		X	X												
		Harzana Plajı		X	X												
		Kuşu Yalısı		X	X												
		Ayancık Kuyu		X	X												
		İdemli Mevki		X	X												
		Çayva Altı		X	X												
		Liman Mevkii		X	X					X							
		Bedre Mevkii		X	X												
		Hurma Dibi		X	X												
		Dereyeli		X	X												
		Güllüsü		X	X					X							
		Kiraz Bahçe Mevki		X	X												
		Kaya Dibi Mevkii		X	X												
Güzelkent Plajı		X	X					X									
58	SİVAS	İlde yüzme suyu bulunmamaktadır.															
59	TEKİRDAĞ		X		X												
		Şarköy Plajı		X													
		Mürefte Plajı		X			X			X							
		Hoşköy Plajı		X			X			X							
		Kumbağ Plajı		X				X	X								
		Barbaros Plajı		X				X	X						X		
		Yeniçiftlik Plajı		X				X	X								
		M.ereğlisi Plajı		X			X		X						X		
60	TOKAT	Yüzme suyu bulunmamaktadır.															
61	TRABZON	Akyazı Belde Belediyesi Sahili T(2)		X						X							
		Yalınca Aile Plajı		X						X							
		Söğütü Plajı		X						X							
		Darıca Plajı		X													
		Salacık Plajı		X						X							
		Mersin Plajı		X						X							
		Özmersin Plajı		X						X							
		TRT Bölge Müdürlüğü Batı Kısmı		X						X							
		Akçakale Plajı		X						X							
		Yaylacık Mah. 100.Yıl İlköğretim Okulu Önü		X						X							
		Kerem Plajı		X						X							
		Belediye Plajı		X													
		Kaleköy Plajı		X													
		Yoroz Plajı		X						X							
		Belediye Plajı		X						X							
		Liman Arkası		X						X							
		Kaşüstü Plajı		X						X							
		Yeşilyalı		X						X		X					
		Kendirli Mevkii		X						X		X					
		Kalecik Mevkii		X													
		Akasya Mevkii		X													
		Çamburnu Mesire Yeri		X													
		Vaha Mevkii Halk Plajı		X													
		Soğuksupınar Mah.Barınak Üstü		X													
		Kıyıcık Devlet Hastanesi Önü		X						X							
		Kavak Camii Doğusu		X													
62	TUNCELİ	İlde yüzme sularının kalite sınıflarının belirlenmesi ile ilgili çalışma yapılmamıştır.															
63	ŞANLIURFA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.															
64	UŞAK	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.															
65	VAN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.															
66	YOZGAT	Yüzme suyu bulunmamaktadır.															
67	ZONGULDAK	Yüzme sularıyla ilgili bir çalışma yapılmamıştır.															
68	AKSARAY	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.															
69	BAYBURT	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.															
70	KARAMAN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.															

TABLO:II.6. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ “YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (DEVAMI)

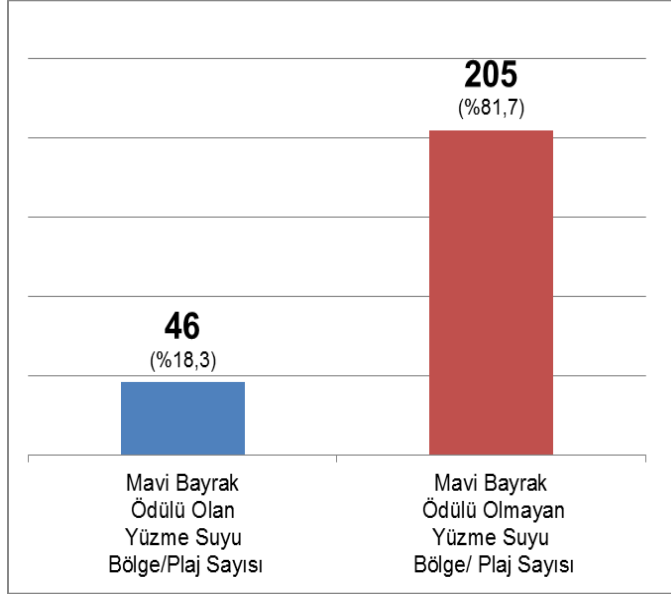
Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri							
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımacılığı	Diğer	
71	KIRIKKALE	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
72	BATMAN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
73	ŞIRNAK	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
74	BARTIN	Kapısıyu Plajı		X	X											
		Kurucaşile		X	X				X						X	
		Liman Plajı														
		Kurucaşile Tekkeönü Plajı		X	X				X							
		Kurucaşile Karaman Plajı		X	X											
		Amasra Göçkün Plajı		X	X				X							
		Amasra Çakraz Plajı		X	X				X							
		Amasra Bozköy Plajı		X	X				X							
		Amasra Büyük Liman Plajı		X	X				X						X	
		Amasra Küçük Liman Plajı		X	X				X						X	
		İnkum Plajı		X	X											
		İskele Mahallesi														
		İnkumu Plajı		X	X											
		Jandarma Önü		X	X											
		İnkumu Plajı		X	X											
		Yeni Mahalle														
		Merkez Güzelcehisar Plajı		X	X											
		Merkez Mogada Plajı		X	X											
		Merkez Hatipler Plajı		X	X											
		Merkez Kızılkum Plajı		X	X											
75	ARDAHAN	İlde yüzme suyu bölgesi bulunmamaktadır.														
76	İĞDIR	İlde yüzme suyu bölgesi bulunmamaktadır.														
77	YALOVA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.														
78	KARABÜK	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.														
79	KİLİS	İlde yüzme suyu bulunmamaktadır.														
80	OSMANIYE	İlde yüzme suyu bulunmamaktadır.														
81	DÜZCE	Melenağzı Plajı		X		X			X	X		X	X			
		Karaburun Plajı		X		X			X	X			X			
		Köy Hizmetleri Plajı		X	X											
		Edilli Plajı		X		X			X	X			X			
		Kale Plajı	X		X											
		Değirmenağzı Plajı		X		X			X	X						
		Çınaraltı Plajı		X		X			X							
		Çuhallı Plajı		X	X											
		Akevler Plajı		X		X			X	X						
		Martı Plajı		X		X			X	X						

(*) A sınıfı çok iyi/mükemmel, B sınıfı iyi kalite, C sınıfı kötü kalite ve D sınıfı çok kötü kalite/yasaklanması gereken olarak kalite kategorilerini temsil etmektedir.

Kastamonu için Not: 2012 yılı içerisinde; Abana, Bozkurt, Cide, Çatalzeytin, Doğanıyurt ve İnebolu ilçelerimizde toplam 14 adet Yüzme Alanı ve Koordinatları belirlenmiştir. Yıllonunda kılavuz değerleri aştığı tespit edilen noktaların kirlilik nedenleri araştırılarak bir rapor halinde sunulmuştur.

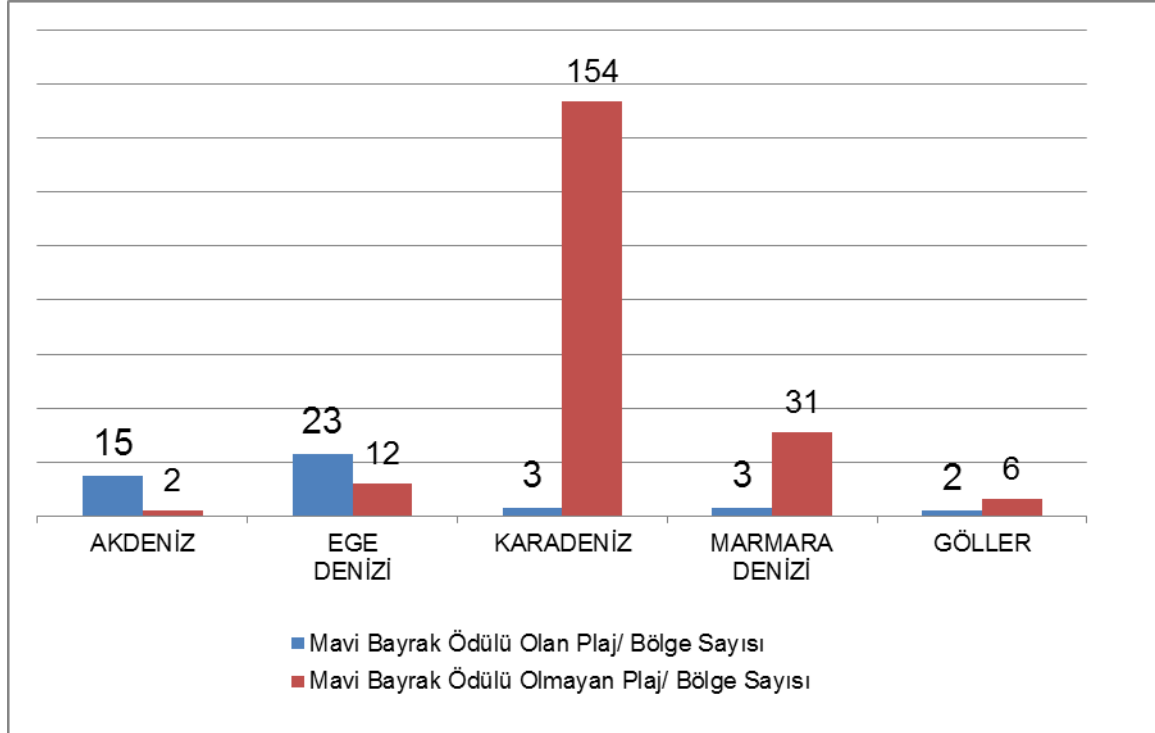
Grafik:II.9.'da il sınırları içerisinde yer alan yüzme sularının mavi bayrak durumu, **Grafik:II.10.**'da ise bu grafiğin denizlere göre dağılımı gösterilmiştir.

GRAFİK:II.9. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ MAVİ BAYRAK DURUMU (*)

(*) Tablo:II.6.'da 25 adet İl Müdürlüğümüzce kendi illerindeki, toplamda 251 adet yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için mavi bayrak durumu işaretlenmiştir. Grafik:II.9, mavi bayrak durumu işaretlenen yüzme suyu bölgeleri/plajlar veya izleme noktaları esas alınarak hazırlanmıştır.

GRAFİK:II.10. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ DENİZLERE GÖRE MAVİ BAYRAK DURUMU (*)

(*)Tablo:II.6.'da 25 adet İl Müdürlüğümüzce kendi illerindeki, toplamda 251 adet yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için mavi bayrak durumu işaretlenmiştir. Grafik:II.9 ve Grafik:II.10, mavi bayrak durumu işaretlenen yüzme suyu bölgeleri/plajlar veya izleme noktaları esas alınarak hazırlanmıştır.

Akdeniz için; Antalya,

Ege için; Aydın, Balıkesir, Çanakkale, Edirne, Muğla

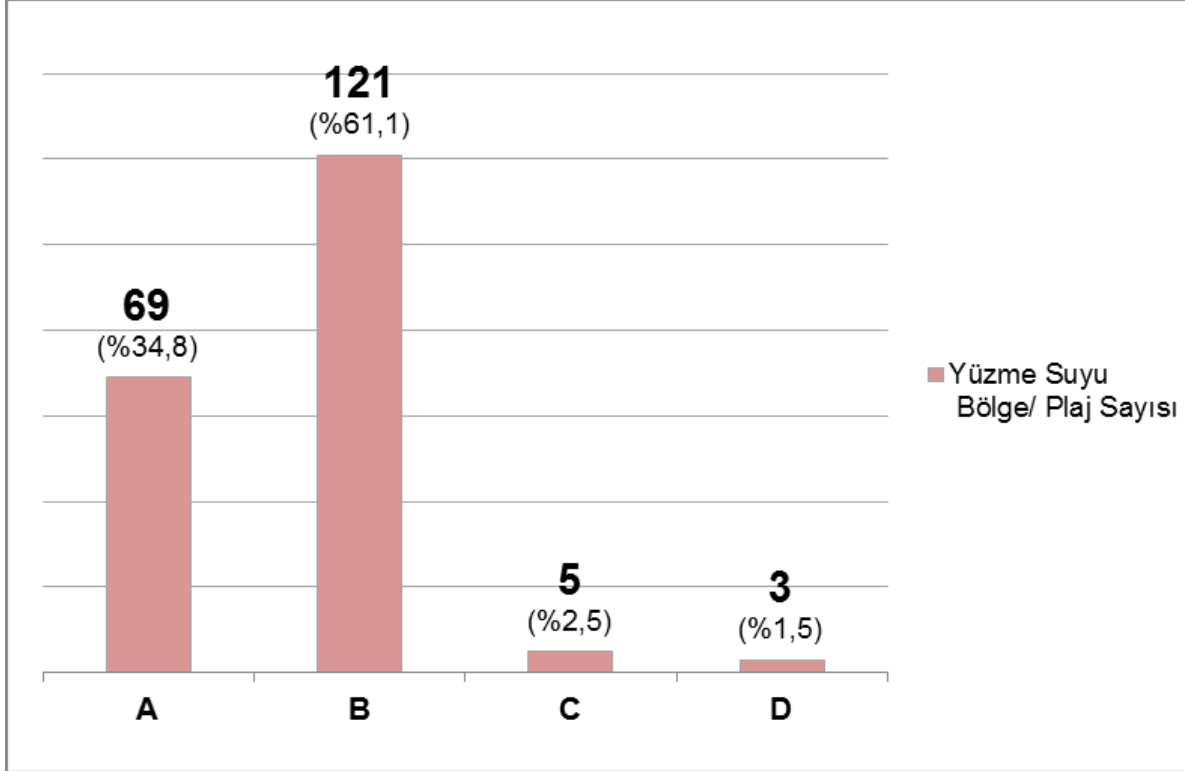
Karadeniz için; Artvin, Giresun, Kastamonu, Kırklareli, Ordu, Rize, Sakarya, Samsun, Sinop, Trabzon, Bartın, Düzce

Marmara Denizi için; Bursa, İstanbul, Tekirdağ

Göller için; Burdur, Elazığ, Isparta, Konya'nın verileri kullanılmıştır.

Grafik:II.11.'de il sınırlarında bulunan yüzme sularının “Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği” çerçevesinde kalite sınıfları gösterilmiştir. **Grafik.II.12., Grafik.II.13, Grafik.II.14, Grafik.II.15, Grafik.II.16**'da **Grafik:II.11**'in verilerinin Akdeniz, Ege Denizi, Karadeniz, Marmara Denizi ve göllere göre dağıtılmış şekilleri gösterilmektedir.

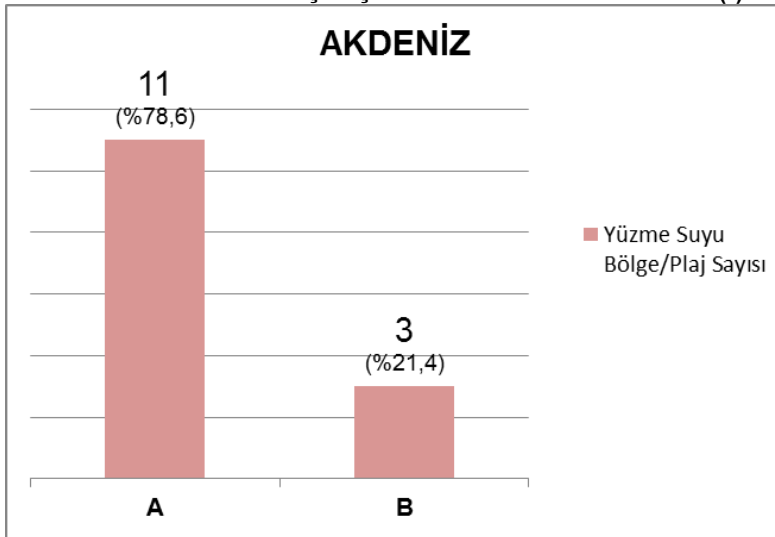
GRAFİK:II.11. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ “YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI (*)

(*) Tablo:II.6.'da 20 adet İl Müdürlüğümüzce toplam 198 yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için belirlenen kalite sınıfları esas alınarak Grafik:II.11. hazırlanmıştır. Samsun 19 Mayıs Dereköy Bahçelievler Plajı için hem A hem B işaretleniş olup daha kötü olan sınıf dikkate alınmıştır.

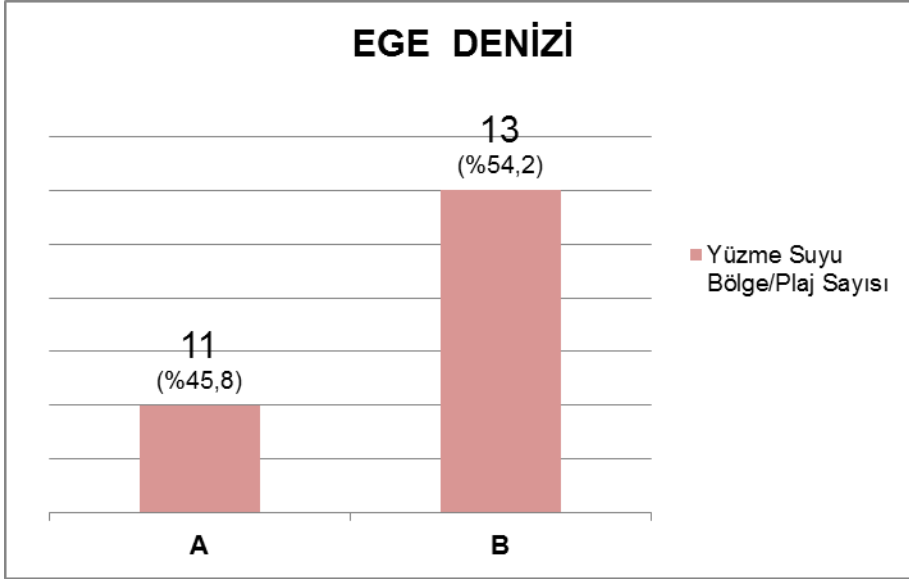
A sınıfı çok iyi/mükemmel, B sınıfı iyi kalite, C sınıfı kötü kalite ve D sınıfı çok kötü kalite/yasaklanması gereken olarak kalite kategorilerini temsil etmektedir.

GRAFİK:II.12. AKDENİZ İÇİN ANTALYA SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ “YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI (*)

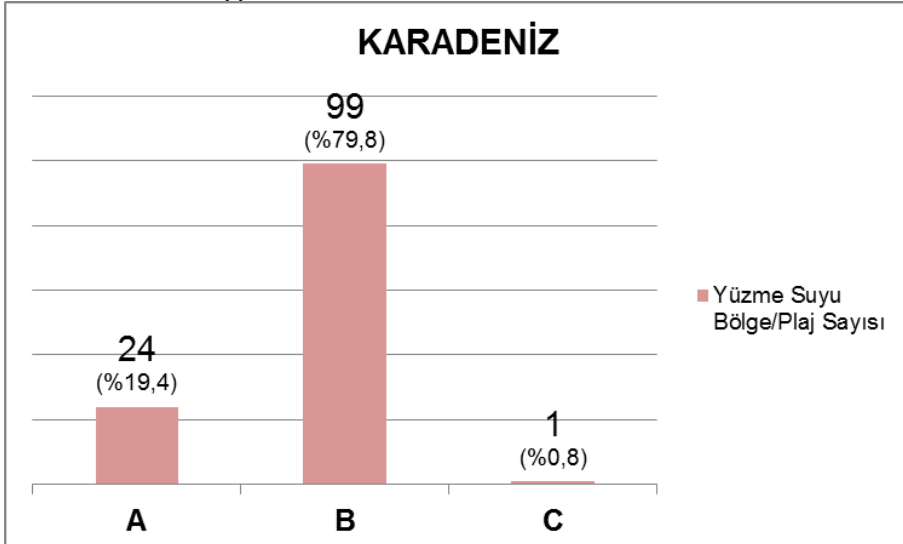
(*) Akdeniz için Antalya verileri esas alınmıştır.14 yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için kalite sınıfı belirtilmiştir.

GRAFİK:II.13. EGE DENİZİ'İNDE YÜZME SULARININ “YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI (*)

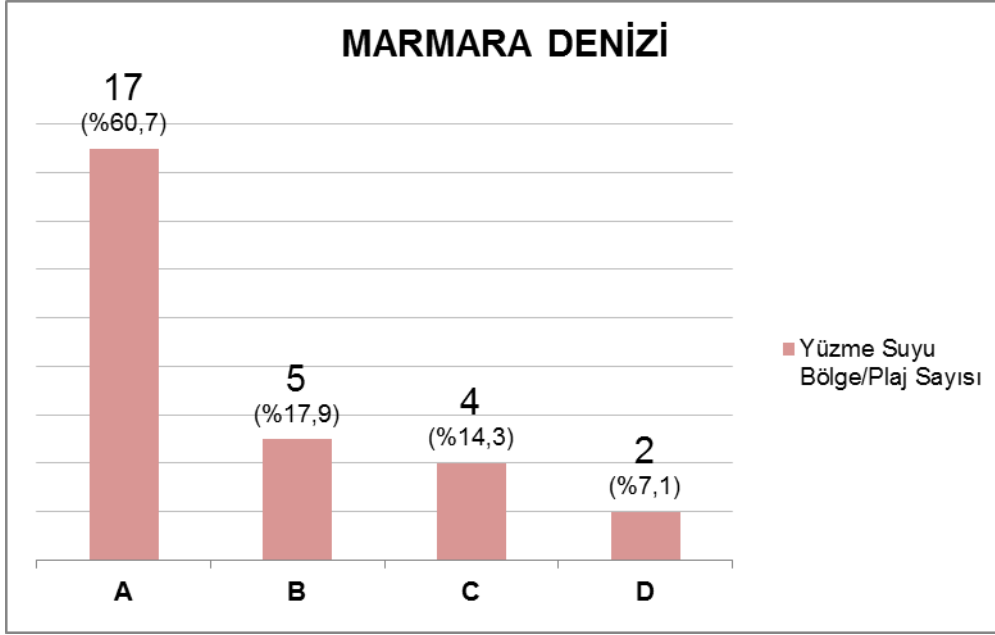
(*) Ege Denizi için Aydın, Balıkesir ve Edirne için 24 yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için kalite sınıfı belirtilmiştir.

GRAFİK:II.14. KARADENİZ'DE “YÜZME SULARININ YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI (*)

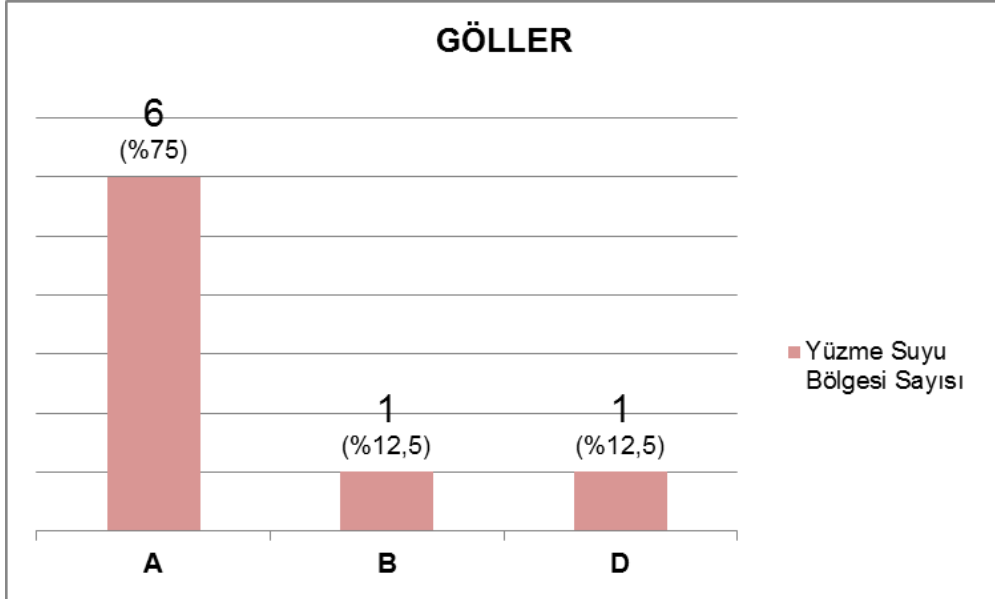
(*) Karadeniz için Artvin, Giresun, Kastamonu, Kırklareli, Rize, Sakarya, Samsun, Sinop, Bartın, Düzce illerinde toplam 124 yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için kalite sınıfı belirtilmiştir.

GRAFİK:II.15. MARMARA DENİZİ'NDE “YÜZME SULARININ YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI (*)

(*) Marmara Denizi için Bursa ve Tekirdağ illerinde toplam 28 yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için kalite sınıfı belirtilmiştir.

GRAFİK:II.16. BAZI GÖLLERDE (SALDA GÖLÜ, HAZAR GÖLÜ, EĞİRDİR GÖLÜ, BEYŞEHİR GÖLÜ) BULUNAN “YÜZME SULARININ YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI (*)

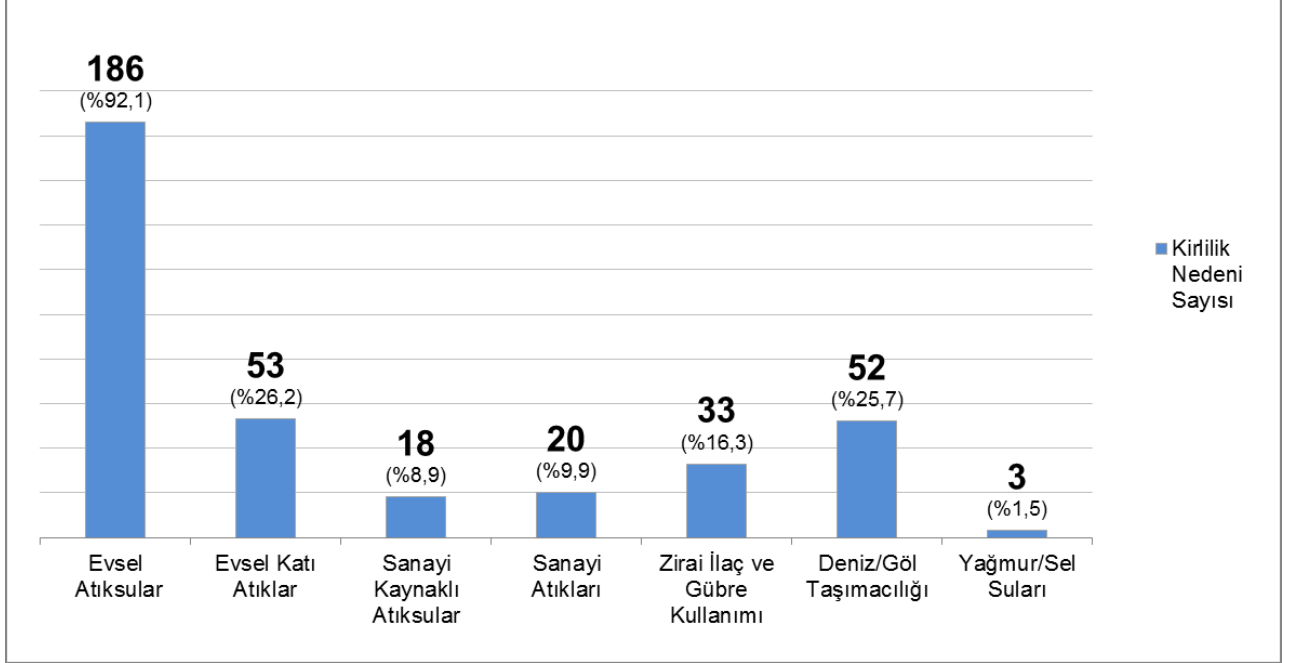
(*) Burdur (Salda Gölü), Elazığ (Hazar Gölü), Isparta (Altinkum Plajı, Bedre Plajı, Kayaagzı Plajı, Taşevi Plajı, Yazla Plajı), Konya (Beyşehir Gölü-İskender Mevkii) illerinde 8 yüzme suyu bölgesi için kalite sınıfı belirtilmiştir.

Tablo:II.6.'nın verileriyle hazırlanan **Grafik:II.11.**'in incelenmesinden yüzme sularımızın çoğunlukla (%61'inin) B sınıfı yani iyi kalite olduğu görülmektedir. Bunu %34,8 ile A sınıfı (çok iyi) yüzme suları takip etmektedir.

Grafik:II.11.'den türetilen, **Grafik:II.12.** ile **II.16.** arasındaki grafiklerin incelenmesinden Antalya'da yüzme sularının çoğunlukla çok iyi, Ege Denizi ve Karadeniz'de iyi, Marmara Denizi'nde (Bursa ve Tekirdağ) çok iyi olduğu görülmektedir. Ancak, Marmara Denizi'nde kötü ve çok kötü sınıf yüzme sularının bulunması dikkat çekicidir. Konya'da Beyşehir Gölü-İskender Mevkii'nin kirliliği de dikkat çekicidir.

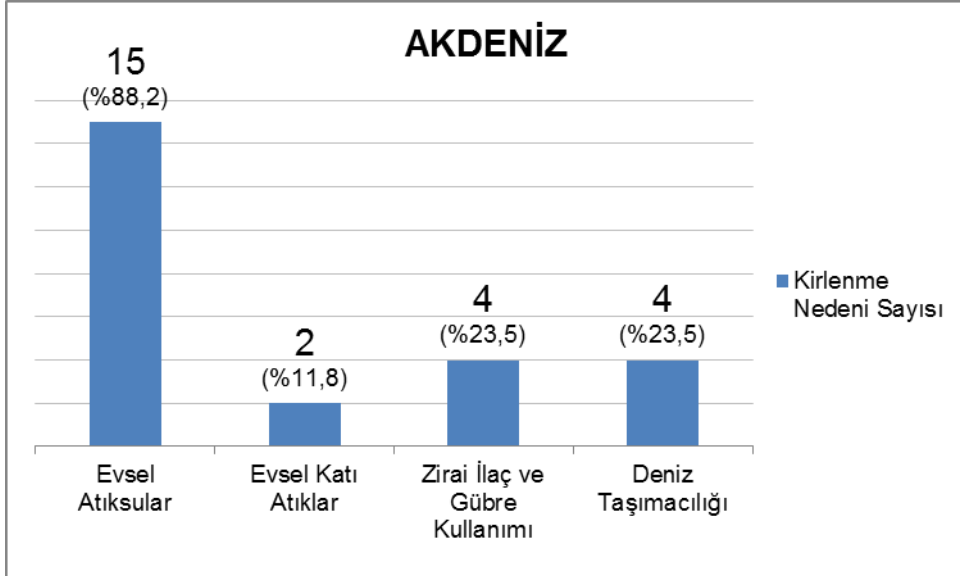
Grafik:II.17.'de, **Tablo:II.6.**'daki işaretlemelerden yararlanılarak yüzme sularının muhtemel kirlenme nedenleri gösterilmiştir.

GRAFİK:II.17. İL SINIRLARINDA BULUNAN YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

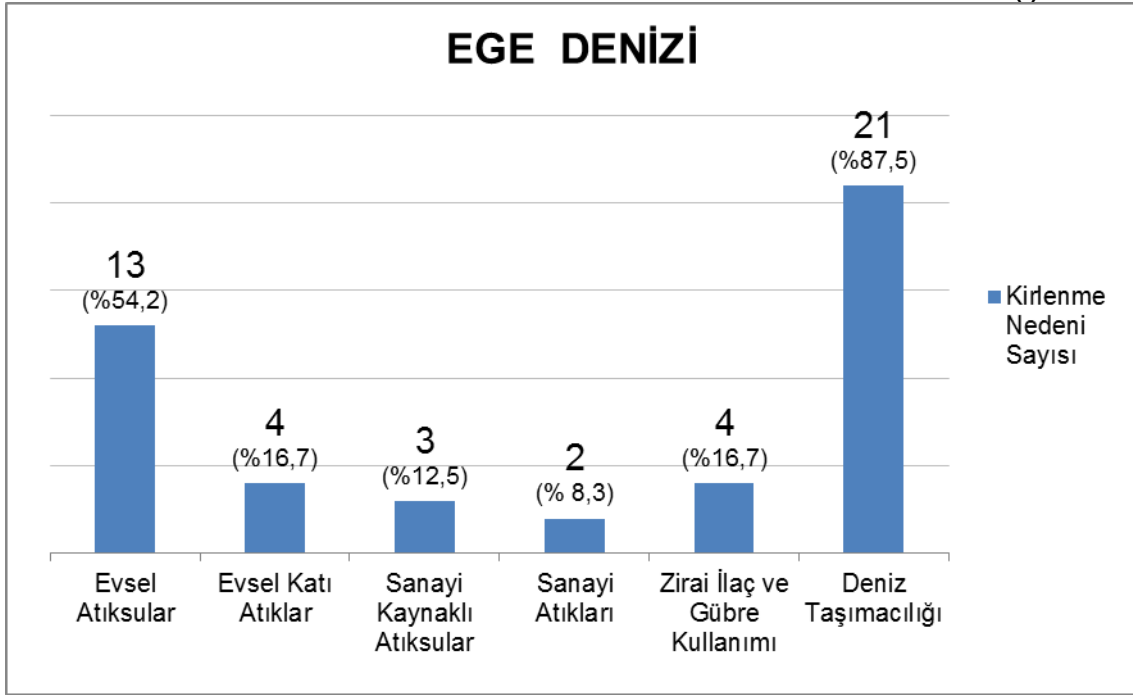
(*) Tablo:II.6.'da 22 adet İl Müdürlüğümüzce 202 adet yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için işaretleme yapılmıştır. Grafik II.17., Tablo:II.6.'dan hareketle hazırlanmıştır.

GRAFİK:II.18. AKDENİZ'DE YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

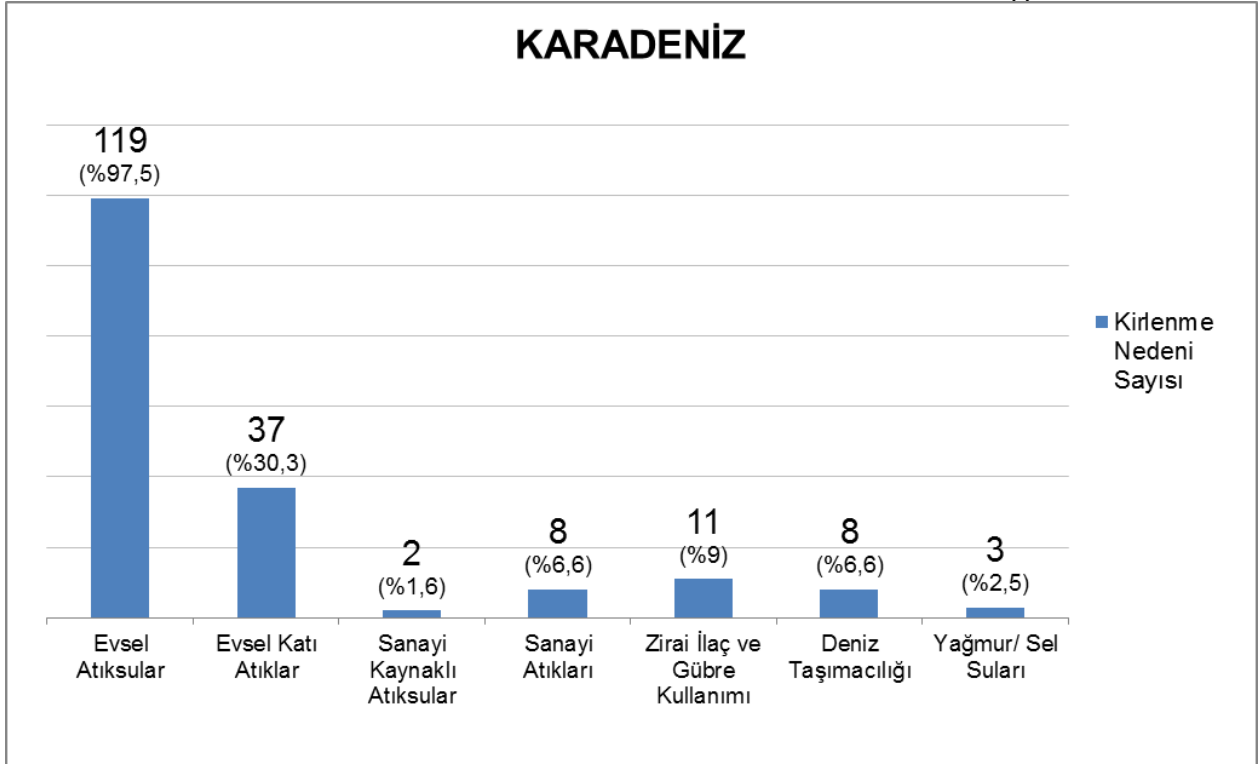
(*) Akdeniz için Antalya verileri esas alınmıştır.17 yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedeni belirtilmiştir. Antalya'nın Kemer, Manavgat, Kaş, Kalkan, Belek, Side, Demre, Gazipaşa, Alanya, Serik, Çolaklı için evsel atıksular turizm kaynaklıdır.

GRAFİK:II.19. EGE DENİZİ'NDE YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

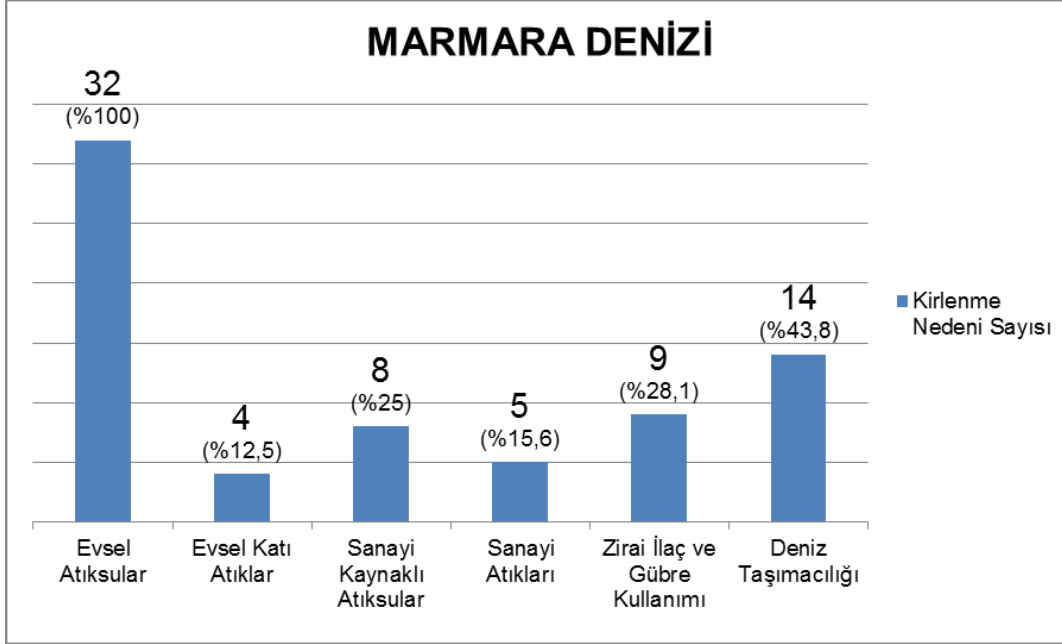
(*) Ege Denizi için Aydın, Balıkesir, Çanakkale, Muğla illerinde toplam 24 yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedeni belirtilmiştir.

GRAFİK:II.20. KARADENİZ' DE YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

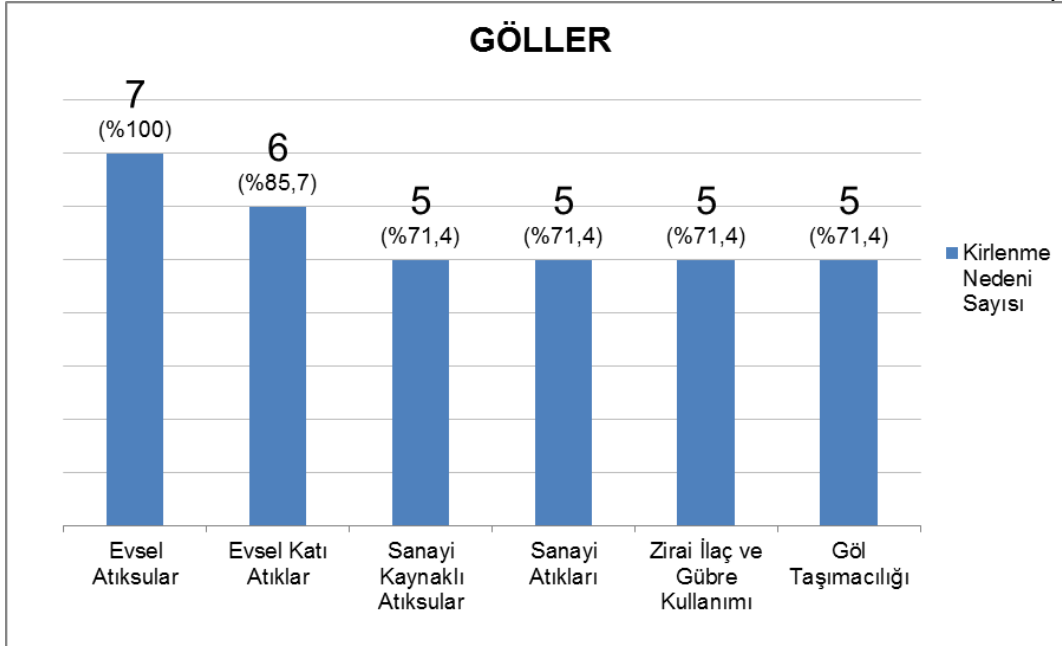
(*) Karadeniz için Artvin, Giresun, Kastamonu, Kırklareli, Ordu, Rize, Sakarya, Samsun, Sinop, Trabzon, Bartın, Düzce illerinde toplam 122 yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedeni belirtilmiştir.

GRAFİK:II.21. MARMARA DENİZİ'NDE YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

(*) Marmara Denizi için Bursa, Tekirdağ illerinde toplam 32 nokta yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedeni belirtilmiştir.

GRAFİK:II.22. BAZI GÖLLER'DEKİ YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

(*) Burdur-Salda Gölü (1), Elazığ-Hazar Gölü (1), Konya Beyşehir Gölü (5) için toplam 7 yüzme suyu bölgesi için muhtemel kirlenme nedeni belirtilmiştir.

Tablo:II.6.'nın verileriyle hazırlanan **Grafik:II.17.**'nin incelenmesinden yüzme sularımızın çoğunluğunun (%92'sinin) muhtemel kirlenme nedeninin "evsel atıksular" olarak belirtildiği görülmektedir. Bunu %26 ile evsel katı atıklar ile deniz/göl taşımacılığı takip etmektedir.

Grafik:II.17.'den türetilen, **Grafik:II.18.** ile **II.22.**'arasındaki grafiklerin incelenmesinden Diğer yüzme sularında en çok evsel atık sular muhtemel kirlilik nedeni olurken Ege Denizi'nde deniz taşımacılığının başlıca neden olması dikkat çekicidir. Karadeniz'de evsel katı atıkların kirlilik oluşturma oranının diğer denizlerden yüksek olması durumu söz konusudur. Konya Beyşehir Gölünde ise hemen hemen her türlü etken kaynaklı kirlilik söz konusu olduğu görülmektedir.

TABLO:II.7. İL SINIRLARI İÇİNDEKİ İL MERKEZİ/ İLÇELERDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİ (DEVAMI)

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
21	DİYARBAKIR	1.Hevsel Bahçeleri												X	1.Dicle Baraj Gölü/ Eğil	X	X			X		X	X			X			
		2.M.Kapı Mezarlığı Altı													X	2.Dicle Baraj Gölü/ Dicle	X	X			X		X	X			X		
		3.Gözeli Havzası İçme suyu /Bağlar		X		X				X	X				X														
22	EDİRNE	1.Merkez		X			X	X	X	X				Tüm İlçeler (8 ilçe)		X			X	X	X	X							
23	ELAZIĞ	1.Merkez									X			Tüm İlçeler (10 ilçe)	X	X										X			
24	ERZİNCAN	1.OSB	X		X									1.Uzümlü												X			
		2.Izzetpaşa Mah.				X									2.Merkez Köyler		X									X			
															3.Tercan											X			
25	ERZURUM	1.Merkez		X		X		X					X	4.Kemaliye							X	X			X				
26	ESKİŞEHİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.															1.Aşkale		X		X				X	X			X
27	GAZİANTEP	1.Şehitkamil	Büyükşehir ve OSB arıtma tesislerinde arıtılmaktadır.											1.Nizip	X	X	X	X											
		2.Şahinbey	Büyükşehir arıtma tesislerinde arıtılmaktadır.											2.İslahiye	X	X													
		3.Oğuzeli	Arıtma tesisi mevcuttur.											3.Nurdağı	X	X													
28	GİRESUN	1.Merkez		X		X	X				X			4.Araban	X	X													
															5.Yavuzeli	X	X												
															6.Karkamış	X	X												
															1.Alucra	X	X			X	X						X		
															2.Bulancak	X	X		X	X	X								
															3.Çamoluk	X	X			X	X							X	
															4.Çanakçı	X	X			X	X							X	
															5.Dereli	X	X			X	X								
															6.Doğankent	X	X			X	X								
															7.Espiye	X	X			X	X								
															8.Eynesil	X	X			X	X								
															9.Görece	X	X			X	X								
															10.Güce	X	X			X	X								
															11.Keşap	X	X			X	X								
			29	GÜMÜŞHANE	1.Merkez		X			X						12.Piraziz	X	X			X	X							
													13.Şebinkarahi sar	X	X		X	X	X						X				
													14.Tirebolu	X	X			X	X										
													15.Yağlıdere	X	X			X	X										
													1.Kelkit		X			X		X	X								
30	HAKKARI	1.Merkez		X	X		X	X					2.Şiran		X			X		X	X								
													3.Köse		X			X		X	X								
													4.Torul	X	X			X											
													5.Kürtün		X			X											
													Tüm İlçeler (3 ilçe)	X	X		X	X	X										
31	HATAY	1.Antakya		X							X	X	1.Altınözü	X	X			X	X										
													2.Samandağ	X	X			X		X									
													3.Belen	X	X		X	X	X	X	X	X	X						
													4.İskenderun	X	X			X		X									
													5.Dörtöy	X	X			X		X									
													6.Kırıkhan	X	X			X		X									
													7.Hassa	X	X			X		X									
													8.Reyhanlı	X	X			X		X									
													9.Erzin	X	X			X		X									
													10.Kumlu	X	X			X		X									
													11.Yayladağı	X	X			X		X									
32	İSPARTA	1.Isparta									X	X	1.Eğirdir			X						X	X						
													2.Yalvaç			X								X					
													3.Ş.karaağaç													X			
													4.Y.şarbademli													X			
													5.Uluborlu													X			
													6.Sütçüler										X	X					
													7.Aksu													X			
													8. Gönen													X			
													9.Keçiborlu													X			
													10.Gelendost													X			
													11.Senirkent													X			
													12.Atabey													X			
33	MERSİN												1.Gülnar	X	X			X											
34	İSTANBUL	Şile	X	X			X																						
		Tuzla	X																										
		Pendik					X																						
35	İZMİR	Beykoz		X									1.Aliaga	X	X														
													2.Dikili	X	X			X				X	X						
													3.Kınık	X	X					X	X								
													4.Foça	X															
													5.Bergama	X	X					X	X								
													6.Menemen	X	X					X	X	X							
													7.Torbalı	X	X					X	X	X		X					
													8.Bayındır		X					X	X				X				
													9.Ödemiş		X					X						X			
													10.Tire		X					X	X								
													11.Beydağ	X	X					X									
													12.Kiraz		X					X	X								
													13.Selçuk									X	X						
													14.Seferihisar		X					X						X			
													15.Menderes														X		
													16.Karaburun	X	X					X						X			
													17.Kemalpaşa	X	X					X	X	X	X	X	X				
													18.Urla	X	X					X	X	X	X	X	X				
													19.Çeşme	X	X					X	X	X	X	X	X				

TABLO:II.7. İL SINIRLARI İÇİNDEKİ İL MERKEZİ/ İLÇELERDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİ (DEVAMI)

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliğin Nedenleri													
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	
	MALATYA (DEVAMI)	2.Çilesiz Mahallesi	X	X												2.Yeşilyurt	X													
		3.Dilek Beldesi		X													3.Akçadağ	X												
		4.Fırıncı Köyü		X													4.Battalgazi	X												
		5. Organize Sanayi			X																									
		1.Merkez	X							X	X						1.Ahmetli											X		
45	MANISA															2.Akhisar		X	X						X	X	X			
																	3.Alaşehir									X	X	X		
																	4.Demirci	X	X		X				X	X	X			
																	5.Gölmarmara									X				
																	6.Gördes			X	X					X				
																	7.Kırkağaç		X	X	X					X				
																	8.Köprübaşı		X	X						X				
																	9.Kula		X	X	X	X	X			X	X	X		
																	10.Salihli		X	X	X					X				
																	11.Sargöl		X							X				
																	12.Saruhanlı	X	X	X	X	X	X			X				
																	13.Selendi		X							X				
																	14.Soma	X	X	X	X					X	X			
																	15.Turgutlu	X	X	X						X				
		46	K.MARAŞ	1.Merkez		X		X				X	X				Tüm İlçeler (9 ilçe)	X	X	X						X	X			
47	MARDİN	1.Yenişehir		X											1.Dargeçit	X	X			X										
		2.Eryeri Köyü	X	X			X									2.Derik	X	X			X			X						
		3.Eski Mardin	X	X												3.Kızıltepe	X	X			X			X						
		4.13 Mart Mah.		X												4.Mazıdağı	X	X			X	X								
		5.Zinnar Bağları	X	X			X									5.Midyat	X	X			X	X	X							
		6.OSB		X	X											6.Nusaybin	X	X			X	X	X							
																7.Ömerli	X	X			X	X								
														8.Savur	X	X			X											
														9.Yeşilli	X	X			X											
48	MUĞLA	1. Muğla	X	X			X		X	X					1. Turgut Beldesi Yatağan		X	X	X			X	X	X						
																2.Kemer	X													
																3.Güllük-Milas	X	X			X	X	X	X						
																4.Boğaziçi-Milas	X	X			X			X	X					
																5.Kazıklı-Milas	X	X			X			X	X					
																6.Güvercinlik-Bodrum	X	X			X									
																7.Torba-Bodrum	X	X			X									
																8.Bafa-Milas	X	X			X			X	X					
																9.Beyobası-Köyceğiz	X	X			X			X	X					
																10.Kemer-Fethiye	X	X			X			X	X					
																11.Yalı	X				X									
																12.Çamlıbel	X								X					
																13.Bodrum		X			X									
																14.Milas	X	X						X	X	X				
49	MUŞ	1.Merkez	X	X		X	X	X	X	X			X	Tüm İlçeler (5 ilçe)	X	X		X	X	X	X	X				X				
50	NEVŞEHİR	1.Merkez													1.Acıgöl		X	X										X		
																2.Derinkuyu	X													
																3.Gülşehir		X												
																4.Hacıbektaş		X												
																5.Avanos														
																6.Kozaklı		X												
																7.Ürgüp														
51	NİĞDE	1.Merkez	X	X		X					X	X			1.Altınhisar	X	X													
																2.Bor	X	X												
																3.Çamardı	X	X												
																4.Çiftlik	X	X												
																5.Ulukışla	X	X												
52	ORDU	1.Merkez	X											X	1.Fatsa	X	X		X	X	X	X	X	X						
																2.Ünye	X	X		X	X	X	X	X						
																3.Aybastı	X	X			X	X	X	X						
																4.Gülyalı	X	X			X	X	X	X						
																5.Perşembe	X	X			X	X	X	X						
																6.Gölköy	X	X			X	X	X	X						
																7.Korgan	X	X			X	X	X	X						
																8.Gürgentepe	X	X			X	X	X	X						
																9.Kumru	X	X			X	X	X	X						
																10.Ulubey	X	X			X	X	X	X						
																11.Akkuş	X	X			X	X	X	X						
																12.Kabadüz	X	X			X	X	X	X						
																13.Kabataş	X	X			X	X	X	X						
																14.Mesudiye	X	X			X	X	X	X						
																15.Çatalpınar	X	X			X	X	X	X						
																16.Çaybaşı	X	X			X	X	X	X						
																17.İkizce	X	X			X	X	X	X						
																18.Çamaş	X	X			X	X	X	X						
53	RİZE	1.Merkez				X	X				X				1.Fındıklı					X	X			X						
															2.Ardeşen					X	X			X						
															3.Pazar					X	X			X						
															4.Çayeli					X	X			X						

TABLO:II.7. İL SINIRLARI İÇİNDEKİ İL MERKEZİ/ İLÇELERDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİ (DEVAMI)

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri																																																																																																																																																																																																																										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m																																																																																																																																																																																																														
	RİZE (DEVAMI)														5.Güneysu				X			X						6.Derepazarı	X	X			X			X						7.Iyidere	X	X			X			X						8.Kalkandere	X	X			X			X						9.Ikizdere	X	X			X			X																																																																																																																																																													
54	SAKARYA	1.Adapazarı 2.Erenler 3.Serdivan 4.Arifiye	İl Merkezindeki yerleşimlerin büyük bir kısmı merkezi atıksu arıtma tesisine bağlıdır.													1.Sapanca				X	X	X	X	X						2.Söğütü				X	X			X	X					3.Ferizli		X		X				X	X					4.Karasu	X													5.Kocaali	X													6.Kaynarca	X							X	X				X	7.Geyve	X		X					X	X				X	8.Taraklı	X				X			X	X				X	9.Pamukova	X							X	X				X	10.Hendek					X			X	X				X	11.Akyazı					X			X	X				X	12.Karapürçek	X				X	X		X	X				X																																																				
55	SAMSUN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																																																																																																																																																																																																																																									
56	SİİRT	1.Merkez			X			X	X					X		Tüm İlçeler (6 ilçe)	X						X	X			X																																																																																																																																																																																																																
57	SINOP	1.Merkez	X													1.Boyabat	X						X	X				X	2.Ayancık	X												3.Gerze	X												4.Durağan	X												5.Türkeli	X												6.Erfelek	X												7.Saraydüzü	X											X	8.Dikmen	X												9.Güzelkent	X												10.Yenikent	X																																																																																																					
58	SIVAS	1.Merkez						X	X				X		1.Akıncılar	X		X										2.Altınyayla	X	X		X	X		X	X	X	X	X	X	3.Divriği	X		X	X						X	X		4.Doğanşar	X	X		X						X	X		5.Gemerek	X	X		X						X	X		6.Gölova	X		X				X	X	X	X	X		7.Gürün	X		X							X	X		8.Hafik	X		X	X			X	X	X	X	X	X	9.Imranlı	X		X							X	X		10.Kangal	X		X							X	X		11.Koyulhisar	X		X							X	X		12.Suşehri	X		X							X	X		13.Şarkışla	X		X							X	X		14.Ulaş	X		X					X	X	X	X	X	15.Yıldızeli	X		X							X	X		16.Zara	X		X	X	X	X				X	X	X													
59	TEKİRDAĞ	1.Merkez	X	X			X	X			X	X	X	X	1.Muratlı	X	X	X				X	X					2.Çorlu	X	X	X									X	3.Çerkezköy	X	X	X									X	4.Saray	X	X			X		X	X				X	5.M.ereğlisi	X	X				X			X	X	X	X	6.Hayrabolu	X	X					X	X				X	7.Malkara	X						X	X				X	8.Şarköy	X				X	X						X																																																																																																																					
60	TOKAT	1.Merkez			X	X		X	X				X		1.Erbaa				X	X		X	X				X	2.Niksar	X	X		X	X	X	X	X				X	3.Turhal	X	X		X	X	X	X	X				X	4.Zile	X	X		X	X	X	X	X				X	5.Almus	X	X		X	X	X	X	X				X	6.Artova	X	X		X	X	X	X	X				X	7.Reşadiye	X	X		X	X	X	X	X				X	8.Sulusaray	X	X		X	X	X	X	X				X	9.Başçiftlik	X	X		X	X	X	X	X				X	10.Yeşilyurt	X	X		X	X	X	X	X				X	11.Pazar	X	X		X	X	X	X	X				X																																																																														
61	TRABZON	1.Merkez	X			X	X								1.Akçaabat	X		X	X	X								2.Arsin	X	X	X	X	X	X							3.Araklı	X			X	X			X					4.Beşikdüzü	X	X		X	X	X	X						5.Çarşıbaşı	X	X		X	X	X							6.Çaykara	X	X		X	X	X	X						7.Dernekpazarı	X	X		X	X	X	X						8.Düzköy	X	X		X	X	X	X						9.Hayrat	X	X		X	X	X	X						10.Köprübaşı	X	X		X	X	X	X						11.Maçka	X	X		X	X	X	X						12.Of	X			X	X			X					13.Yomra	X			X	X			X					14.Vakfikebir	X			X	X								15.Salpaazarı	X	X		X	X	X							16.Tonya	X	X		X	X	X							17.Sürmene	X	X		X	X							
62	TUNCELİ	1.Tunceli						X	X				X	X	1.Ovacık	X	X	X		X	X	X	X			X	X	2.Mazgirt	X	X	X		X	X	X	X			X	X	3.Pertek	X	X	X		X	X	X	X			X	X	4.Pülümür	X	X	X		X	X	X	X			X	X	5.Nazimiye	X	X	X		X	X	X	X			X	X	6.Hozat	X	X	X		X	X	X	X			X	X	7.Çemişgezek	X	X	X		X	X	X	X			X	X																																																																																																																																		
63	ŞANLIURFA	1.Merkez	X	X				X	X				X		Tüm İlçeler (10 ilçe)	X	X		X	X			X	X			X																																																																																																																																																																																																																
64	UŞAK	1.Merkez			X					X		X	X	1.Eşme	X		X								X	X	2.Banaz	X		X								X	X	3.Ulubey	X										X	X																																																																																																																																																																																							

TABLO:II.7. İL SINIRLARI İÇİNDEKİ İL MERKEZİ/ İLÇELERDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLİLENMENİN NEDENLERİ (DEVAMI)

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
	UŞAK (DEVAMI)														4.Karahallı	X		X								X	X		
															5.Sivaslı	X										X	X		
65	VAN	1.Merkez	X	X			X							X	Tüm İlçeler (11 İlçe)	X	X			X						X			
66	YOZGAT	1.Yozgat				X	X	X	X	X				X	X	Tüm İlçeler (13 İlçe)	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	
67	ZONGULDAK	1.Merkez	X												1.Devrek														
		2.Kozlu														2.Çaycuma	X	X											
		3.Kilimli	X	X										X	3.Alaplı	X	X												
																4.Kdz. Ereğli													
																5.Gökçebey	X	X											
68	AKSARAY	1.Aksaray	X			X								Tüm İlçeler (6 İlçe)							X	X							
69	BAYBURT	1.Bayburt	X	X		X								1.Aydıntepe	X	X			X										
															2.Demirözü	X	X			X									
70	KARAMAN	1.Merkez				X								1.Ermenek	X	X													
															2.Başyayla	X	X							X					
															3.Sarıveliler	X	X							X					
															4.Ayrancı	X	X							X					
															5.K.karabekir	X	X							X					
71	KIRIKKALE	1.Kırıkkale	X	X										Tüm İlçeler (8 İlçe)	X	X													
72	BATMAN	1.Merkez	X			X			X	X			X	1.Gercüş		X			X	X	X					X			
															2.Kozluk	X	X			X	X	X				X			
															3.Hasankeyf	X	X			X	X	X				X			
															4.Sason	X	X			X	X	X				X			
															5.Beşiri	X	X			X	X	X				X			
73	ŞIRNAK	1.Merkez	X	X					X	X			X	Tüm İlçeler (6 İlçe)	X	X									X				
74	BARTIN	1.Merkez		X	X	X								1.Ulus		X	X												
															2.Amasra		X												
															3.Kurucaşile		X	X											
75	ARDAHAN	1.Merkez	X	X										1.Göle	X	X			X							X			
															2.Hanak	X	X			X						X			
															3.Çıldır	X	X			X						X			
															4.Posof	X	X			X						X			
															5.Damal	X	X			X									
76	IĞDIR	1.Merkez	X	X				X	X	X				1.Aralık	X	X			X	X	X								
															2.Tuzluca	X	X			X	X	X							
															3.Karakoyunlu	X	X			X	X	X							
77	YALOVA	1.Merkez		X										Tüm İlçeler (5 İlçe)		X													
78	KARABÜK	1.Karabük			X									1.Safranbolu			X												
															2.Eflani	X													
															3.Eskipazar		X												
															4.Yenice		X												
															5.Ovacık	X													
79	KİLİS	1.Merkez		X	X	X								1.Yavuzlu Beldesi	X														
															2.Elbeyli	X													
															3.Polateli	X													
															4.Musabeyli	X													
80	OSMANIYE	1.Osmaniye				X		X	X	X		X	X	X	Tüm İlçeler (6 İlçe)	X	X		X	X	X	X	X		X	X			
81	DÜZCE	1.Merkez	X	X		X	X		X	X	X			1.Akçakoca	X	X		X	X		X	X	X			X			
															2.Cumayeri	X	X		X	X		X	X						
															3.Çilimli	X	X		X	X		X	X						
															4.Gümüşova	X	X		X	X		X	X						
															5.Gölyaka	X	X		X	X		X	X						
															6.Kaynaşlı	X	X		X	X		X	X						
															7.Yığılca	X	X		X	X		X	X				X		

"m) Diğer" işaretlenen illerde;

Artvin Hopa, Burdur Gölhisar, Yozgat'ın ilçeleri için "m) Diğer" den ne kastedildiği belirtilmemiştir.

Uşak için m) Diğer; Alt Yapı yatırımlarının, profesyonel bir anlayışla ve uzun vadeli yapılmaması, Bilinç eksikliği

Isparta için m) Diğer: Atıksu arıtma tesisi olmaması

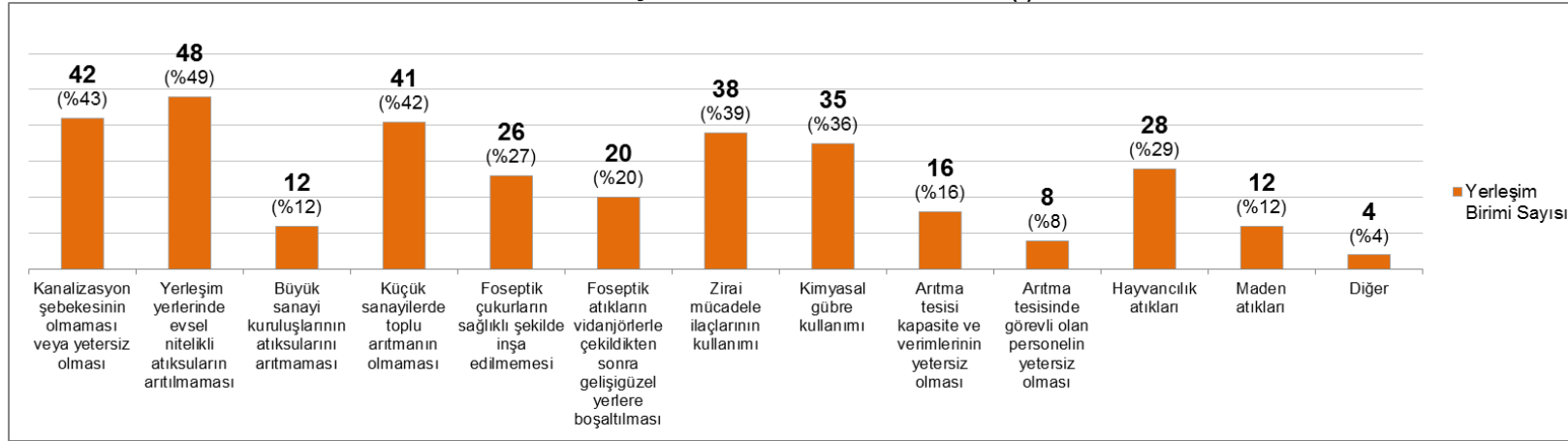
Nevşehir Acıgöl için m) Diğer: Acıgöl Belediyesi arıtma tesisinin kanalizasyon bağlantısı olmaması.

Tablo:II.7.'den hareketle hazırlanan **Grafik:II.23.**'de il merkezlerinde, **Grafik:II.24.**'de ise ilçelerde atıksuların yol açtığı kirliliğin nedenleri yerleşim birimi sayısı olarak gösterilmektedir. Grafiklerin incelenmesinden İl merkezi ve ilçelerdeki yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmamasının atıksulardan kaynaklanan kirliliğin en önemli nedeni olduğu (il merkezlerinde %49, ilçelerde %83 ile), bunu kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olmasının takip ettiği (il merkezlerinde %43, ilçelerde %58 ile) görülmektedir. Bu doğrultuda atıksuların yol açtığı kirliliğin ilçelerde merkezlerden daha büyük olduğu ifade edilebilir.

Atıksulardan kaynaklanan kirliliğin nedeni olarak en çok işaretlenen üçüncü neden il merkezlerinde %42 ile küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmamasıyken, ilçelerde zirai mücadele ilacı (%55) ve kimyasal gübre (%49) kullanımı olmuştur.

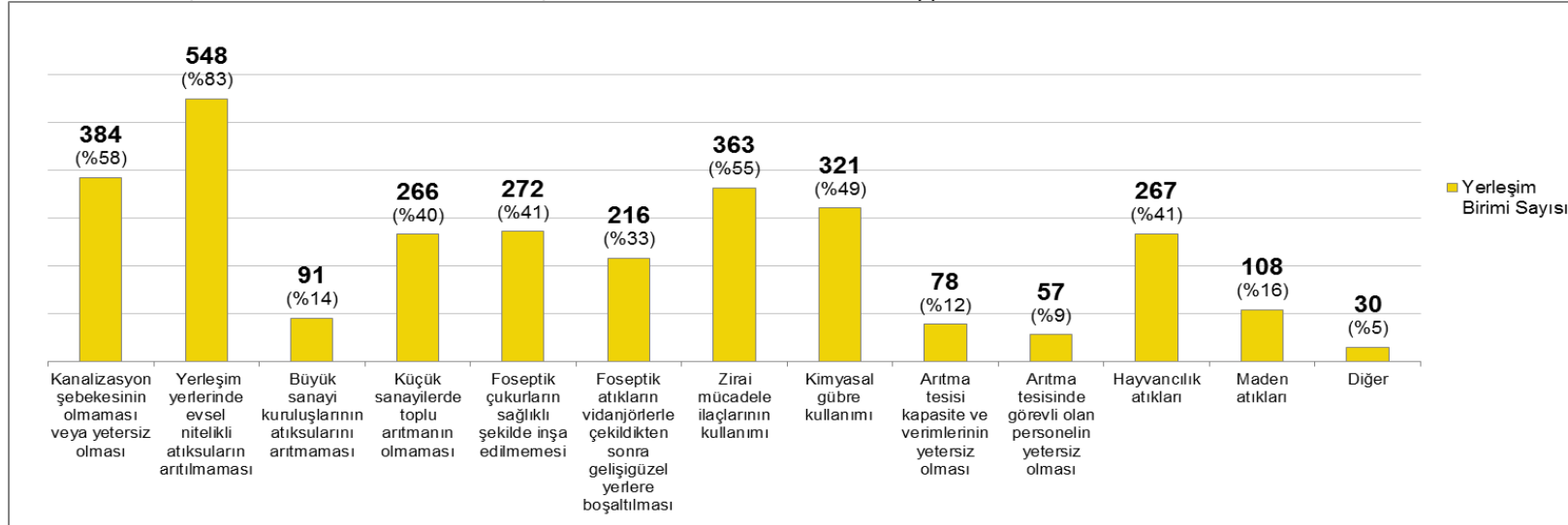
Grafiklerin karşılaştırılmasından ilçelerde atıksu altyapısı ve fosseptik ile tarımsal gübre-ilaç ve hayvancılık atıklarıyla ilgili sorunların oransal olarak daha büyük olduğu görülmektedir.

GRAFİK:II.23. İL MERKEZLERİNDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİ (*)

(*) İl merkezi olarak toplam 98 adet yerleşim birimi için atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenleri işaretlenmiştir. Antalya il geneli, Bursa (Osmangazi, Gürsu, Kestel), Gaziantep (Şehitkamil, Şahinbey, Oğuzeli), Sakarya (Adapazarı, Erenler, Serdivan, Arifiye) de atıksu arıtmaya bağlı olduğundan herhangi bir neden işaretlenmemiştir. Nevşehir-Merkez, Zonguldak-Kozlu, Mersin-Merkez, Eskişehir, Samsun için bilgi verilmemiştir.

GRAFİK:II.24. İLÇELERDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİ (*)

(*) İlçe olarak toplam 657 yerleşim birimi için atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenleri işaretlenmiştir. Antalya il geneli, Bursa-Gemlik atıksu arıtmaya bağlı olduğundan herhangi bir neden işaretlenmemiştir. İzmir-Menderes, Nevşehir (Avanos ve Ürgüp), Zonguldak (Devrek ve K.Ereğli), Ankara, Çorum, İstanbul ve Kars'ın ilçeleri, Eskişehir ve Samsun'un ise il geneli için bilgi verilmemiştir.

Tablo:II.8.'de su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlükler önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3.... şeklinde numaralandırılmıştır. Numaralandırma yapılırken bütün maddelerin numaralandırılması zorunlu tutulmayıp, sadece o için geçerli olan güçlüklerin numaralandırılması istenmiştir.

Tablo:II.8. SU KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE/ÖNLENMESİNDE İL SINIRLARI İÇERİSİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER (Önem Sırasına Göre)

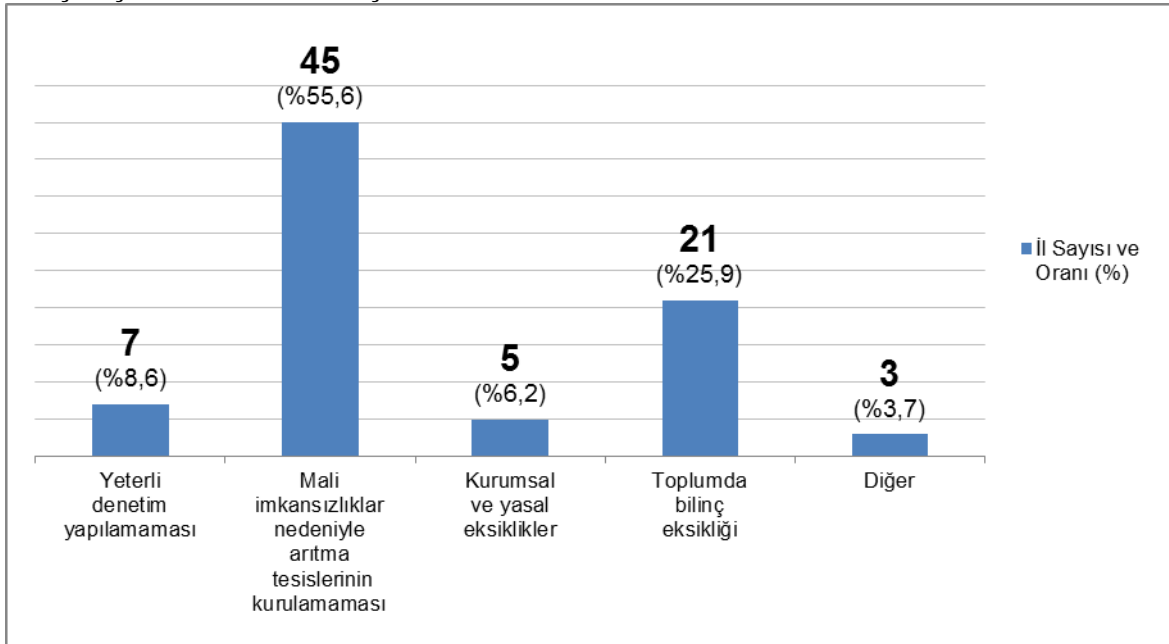
Sıra No	İLLER	Yeterli denetim yapılamaması	Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	Kurumsal ve yasal eksiklikler	Toplumda bilinç eksikliği	Diğer
1	ADANA	3	2	1	4	
2	ADIYAMAN	4	1	3	2	
3	A.KARAHİSAR	2	1	3		
4	AĞRI	3	1		2	
5	AMASYA	3	2	4	1	
6	ANKARA	4	1	2	3	
7	ANTALYA				1	
8	ARTVİN	4	2	3	1	
9	AYDIN	3	1	4	2	
10	BALIKESİR	2	3	1	4	
11	BİLECİK	3	1	4	2	
12	BİNGÖL	2	1	4	3	
13	BİTLİS	3	1		2	
14	BOLU	3	2	5	4	1 (Arıtma tesislerinin olmaması ve mevcut arıtma tesislerinin düzenli çalıştırılmaması)
15	BURDUR	2	1	4	3	
16	BURSA	3	2	4	1	
17	ÇANAKKALE	2	1	3	4	
18	ÇANKIRI	4	2	1	3	
19	ÇORUM	4	1	3	2	
20	DENİZLİ	4	1	2	3	
21	DIYARBAKIR	4	2	3	1	
22	EDİRNE	3	1		2	
23	ELAZIĞ		1	2	3	
24	ERZİNCAN	2	1	3	4	
25	ERZURUM	4	3	2	1	
26	ESKİŞEHİR	4	3	1	2	
27	GAZİANTEP	2	1	3		
28	GİRESUN		1	2	4	3 (Arazi yapısının engebeli olması, arıtma tesisleri için yeterli alan bulunamaması)
29	GÜMÜŞHANE			1	2	
30	HAKKARİ	4	1	2	3	
31	HATAY	4	2	3	1	
32	ISPARTA	3	1	4	2	
33	MERSİN	4	1	3	2	
34	İSTANBUL	1	2	3	4	
35	İZMİR		1	2	4	3 (Mevcut arıtmaların çalıştırılmaması)
36	KARS	4	1	3	2	
37	KASTAMONU	3	1	4	2	
38	KAYSERİ	3	1	4	2	
39	KIRKLARELİ	4	2	3	1	
40	KİRŞEHİR		1 (İlçe ve Belde Belediyelerinde)			
41	KOCAELİ		1			2 (Mevcut arıtmaların düzenli çalıştırılmaması)
42	KONYA		1	2		
43	KÜTAHYA	4	1	5	2	3 (Havzada Özel Hüküm Belirleme Çalışması)
44	MALATYA		2	3	1	
45	MANİSA	3	2	4	1	
46	K.MARAŞ	4	1	2	3	
47	MARDIN	3	1	4	2	
48	MUĞLA	1	2	4	3	
49	MUŞ	3	1		2	
50	NEVŞEHİR	2	3	4	1	
51	NİĞDE		2	3	1	
52	ORDU	4	3	2	1	
53	RİZE	3	1		2	
54	SAKARYA	1	2	4	3	
55	SAMSUN	4	2	3	1	
56	SİİRT		1		2	
57	SİNOP	4	1	3	2	
58	SİVAS	2	4	3	1	
59	TEKİRDAĞ	4	2	3	1	

Tablo:II.8. SU KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE/ÖNLENMESİNDE İL SINIRLARI İÇERİSİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER (Önem Sırasına Göre) (DEVAMI)

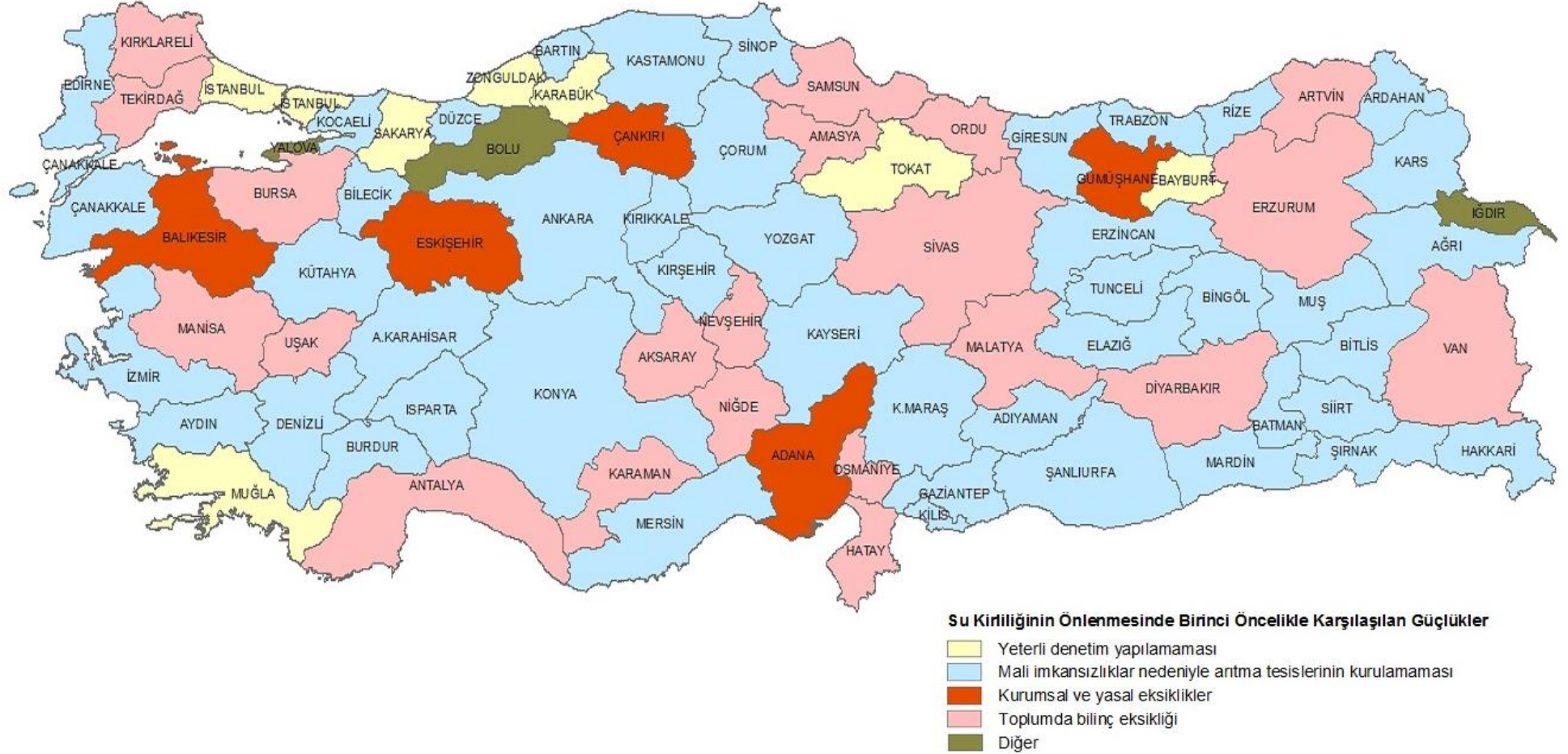
Sıra No	İLLER	Yeterli denetim yapılamaması	Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	Kurumsal ve yasal eksiklikler	Toplumda bilinç eksikliği	Diğer
60	TOKAT	1	3	4	2	
61	TRABZON	3	1	4	2	5
62	TUNCELİ	2	1	4	3	
63	ŞANLIURFA		1		2	
64	UŞAK		5	3	1	2 (Mevcut Arıtma Tesislerinin Uzun Vadeli Planlanmamış olması – Projeksiyon hataları), 4 (Personel eksikliği)
65	VAN	3	2		1	
66	YOZGAT	2	1	3	4	
67	ZONGULDAK	1	3	4	2	
68	AKSARAY	3	2	4	1	
69	BAYBURT	1	2			
70	KARAMAN	3	2		1	
71	KIRIKKALE		1			
72	BATMAN		1		2	
73	ŞIRNAK		1	3	2	
74	BARTIN		1			
75	ARDAHAN	2	1		3	
76	İĞDIR		2	3	4	1 (Atıksu arıtma tesisinin olmayışı)
77	YALOVA				2	1 (Kaynağı tespit edilemeyen kirlilikler)
78	KARABÜK	1	4	3	2	
79	KİLİS		1	3	2	
80	OSMANIYE	4	2	3	1	
81	DÜZCE	3	1	2	4	

Grafik:II.25.'de su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan en önemli güçlükler (Tablo:II.8'de 1 ile numaralandırılan) il sayısı ve oranı olarak gösterilmiştir. Grafiğe göre, ülkemizde su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde karşılaşılan en önemli güçlük 45 ilde mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması, 21 ilde toplumda bilinç eksikliğidir. **Harita:II.3.**'de su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan en önemli güçlükler gösterilmektedir.

GRAFİK:II.25. SU KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE/ÖNLENMESİNDE İL SINIRLARI İÇERİSİNDE KARŞILAŞILAN EN ÖNEMLİ GÜÇLÜKLER

HARİTA:II.3. SU KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE/ÖNLENMESİNDE İL SINIRLARI İÇERİSİNDE KARŞILAŞILAN EN ÖNEMLİ GÜÇLÜKLER

Tablo:II.9.'da alıcı ortamlarda (denizler, göller, akarsular, havzalar, yeraltı suları, jeotermal kaynaklar, diğer alıcı su ortamları) su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alınan tedbirler, her bir il için alıcı ortamın ismi belirtilmek suretiyle gösterilmiştir.

Tablo:II.9.'da alınan tedbirler:

- a. Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- b. Arıtma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- c. Yerleşim merkezinde foseptik kullanılması
- d. Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- e. Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması
- f. Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması
- g. Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- h. Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- i. Diğer (tablo içinde belirtilmiştir).

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DiĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
1	ADANA	Akdeniz	b,e	Seyhan Baraj Gölü	b,e,f	Seyhan Nehri	a,b,e,g	Ceyhan Havzası	a,b,c,e,g,h						
						Ceyhan Nehri	a,e,g	Seyhan Havzası	a,b,c,e,g,h						
2	ADİYAMAN			Atatürk Barajı	e,g	Fırat Nehri	e	Fırat-Dicle Havzası	e	Fırat Havzası	a,c,e				
				Gölbasi Gölle	b,e,g										
3	A.KARAHİSAR			Eber Gölü	a,b,e,g,h	Akarçay	a,b,d,e,g,h	Akarçay	a,b,d,e,g,h			Ömer-Gecek	a,b,e,g,h		
				Acı Göl	b,e,g,h			Büyükmenderes	a,b,d,e,g,h			Gazlıgöl	a,b,e,g,h		
								Sakarya	a,b,d,e,g,h			Sandıklı Hüdai	a,b,e,g,h		
								Burdur	a,b,d,e,g,h			Bolvadin Heybeli	a,b,e,g,h		
4	AĞRI			Balık	c,d,h	Murat	c,d,h	Fırat Dicle	c,d,h			Diyadin	c,d,h	Sarısu Sazlığı	c,d,h
						Taşlıçay	c,d,h							Doğubayazıt	c,d,h
5	AMASYA			Borabay Gölü	a,c	Yeşilırmak	a,b,c,e,g	Yeşilırmak Havzası	a,b,c,e,g						
				Yedikır Barajı	a,c	Çekerek Irmağı									
				Derinöz Barajı		Tersakan Çayı	a,b,c,e,g								
6	ANKARA			Tuz Gölü	a	Ankara Çayı	a								

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DIĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler		
7	ANTALYA	Kemer	b,e,h	Korkuteli Kozağacı Göleti	a,e,h	Eşen-Karaçay	b,e,h			Aykırçay	a,e,h						
		Gazipaşa	b,e,h	Korkuteli Dikenli Gölet	a,e,h	Demre Deresi	b,e,h			Akçapınar	a,e,h						
		Kaş	b,d,e,h	Döşemealtı Ekşili Göleti	b,e,h	Finike –Karasu	b,e,h			Bileydi Kay.	a,e,h						
		Demre	c,d,e,h	Akseki Cevizli Göleti	a,e,h	Finike- Başgöz Çayı	a,e,h			Beypınarı	b,e,h						
		Manavgat	b,e,h	Korkuteli Yelten Göleti	a,e,h	Finike-Tekke Pınarı	a,e,h			Bodemya Kaynağı	b,e,h						
				Döşemealtı Hatipler Gölet	b,e,h	Finike-Alakır Çayı	a,e,h			Balıklar Kay.	a,e,h						
				Konyaaltı Doyran Göleti	b,e,h	Finike-Salur Pınarı	a,e,h			Çokpınar Kay.	a,c,e,h						
				Korkuteli Yeşilyayla Göleti	a,e,h	Kırgözlü Çayı	a,e,h			Deregözü Kay.	e,h						
				Korkuteli Osmankalfalar Göleti	a,e,h	Düden Çayı	a,e,h			Değirmengözü Kay.	e,h						
				Korkuteli Hacıbekir Göleti	a,e,h	Aksu Çayı	a,e,h			Dörtgözlü Kay.	e,h						
				Manavgat Taşağıl Karabekir Göleti	b,e,h	Köprüçay	a,e,h			Dumlupınar Kay.	e,h						
				Kumluca Toptaş Göleti	b,e,h	Manavgat Çayı	b,e,h			Eylek Kay.	e,h						
				Kumluca Baranda Göleti	b,e,h	Karpuz Çayı	b,e,h			Evga Kay.	e,h						
								Alara Çayı	b,e,h			Ekizpınarı	e,h				
								Kargı Çayı	b,e,h			Fadıl Kay.	e,h				
								Dim Çayı	b,e,h			Gürkavak Kay.	e,h				
								Sedre Çayı	b,e,h			Gökçesu	e,h				
								Brıkcı Çayı	b,e,h			Gelinuçu	e,h				
												Huma Kay.	e,h				
												İngilizgölü	e,h				
												Karaağaç	e,h				
												Kocapınar	e,h				
												Kadınpınarı	e,h				
												Kaşıoğlu	e,h				
												Kocadere	e,h				
												Kurbağalı Kay.	e,h				
												Kalabatlı	e,h				
												Kurşunlu Ş.	e,h				
												Kazanpınarları	e,h				
												Kilisepınarları	e,h				
										Kırkpınar	e,h						
										Kurdeşen	a,e,h						
										Pınargözü	b,e,h						
										Sugözü	b,e,h						
										Soğucaksu	b,e,h						

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
	ANTALYA (DEVAMI)									Salur Pınarları	a,e,h				
										Sıtma gözü	b,c,e,h				
										Tekke pınarları	a,c,e,h				
										Tekiroava sulama gözü	b,e,h				
										Ulupınar	b,e,h				
										Üzümlü Kay.	b,e,h				
										Kamran Kay.	b,e,h				
										Akçay Kurudere	b,e,h				
8	ARTVİN	Arhavi Sahili	a,d,e,f,g					Çoruh Havzası	a,c,d,g						
		Hopa Sahili	a,d,e,g												
9	AYDIN	Kuşadası	b,e,g			Köşk Azmak Mevkii	d,e,g	Büyük Menderes Havzası	d,e,g					Yakıdere Çayı (İnciriova)	e,g
		Didim	b,e,g			Bozdoğan Belediyesi Akçay	d,e,g	Büyük Menderes Havzası (Karpuzlu)	d,e,g					Kuru Dereler (Karacasu)	e,g
								Büyük Menderes Havzası (Köşk)	d,e,g						
10	BALIKESİR	Marmara	a,b,e,f,g	Manyas Gölü	a,b,d,e,g,h	Simav Çayı	a,b,d,e,g	Marmara Havzası	a,b,d,e,f,g						
		Ege	a,b,e,f,g			Havran Çayı	a,b,e,g	Susurluk Havzası	a,b,d,e,g						
						Gönen Çayı	a,b,d,e,g	Kuzey Ege Havzası	a,b,d,e,f,g						
						Kocaçay	a,b,e,g								
11	BİLECİK					Sakarya Nehri	a,b,d,e,g								
						Karasu Çayı	a,e,g								
						Söğüt Deresi	a,e,g								
						Sorgun Deresi	a,e								
						Göksu Çayı	a,e								
						Pelitözü Çayı	b,g								
12	BİNGÖL			Bahri Göl	a,c,d,g	Peri Suyu	a,c,d,g					Kaplıca Suyu	b,d,g,h		
				Kerkis Gölü	a,c,d,g	Murat Nehri	a,c,d,g					Bingöl Merkez Kös Kaplıcası	b,d,g,h		
				Zırlır Gölü	a,c,d,g	Göynük Suyu	a,c,d,g					Yayladere Hasköy Kaplıcası	b,d,g,h		
				Sar Gölü	a,c,d,g							Kığı İlçesi Harur Kaplıcası	b,d,g,h		
				Kuş Gölü	a,c,d,g							Maden Suyu	b,d,g,h		
				Harem Gölü	a,c,d,g							Yedisu İlçesi Yeşilgöl Madensuyu	b,d,g,h		
				Er Gölü	a,c,d,g							Kığı İlçesi Dimilyan Madensuyu	b,d,g,h		
				Kılıç Gölü	a,c,d,g							Yedisu (Çemre) İlçesi Madensuyu	b,d,g,h		
				Manastır Gölü	a,c,d,g										
				Belli Gölü	a,c,d,g										

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DIĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	
13	BİTLİS			Van Gölü	a,b,e,h	Garzan	e,h							Ahlat Sazlığı	d,h	
				Nazik Gölü	e,h	Güzeldere	e,h							İron Sazlığı	h	
				Nemrut Gölü	e,h	Hizan	e,h									
				Sodalı (Arin) Gölü	h	Küçüksu	e,h									
				Batmış (Cil) Gölü	h	Keyburan	e,h									
				Heybeli Gölü	h	Süfresor	e,h									
						Ağkız	e,h									
14	BOLU			Abant Gölü	a,e,h	Büyüksu	a,b,d,e,h							Seben-Çaydere	a	
				Yeniçağa Gölü	d,e,h,i (Koruma bölgesi oluşturuldu)	Ulus	d,e,h							Mudurnu Deresi	c	
														Gerede Dayıoğlu Deresi	c	
15	BURDUR			Burdur Gölü	b,c,d,e,f,g,h,i											
				Salda Gölü	b,c,d,e,f,g,h,i											
16	BURSA	Marmara Denizi	b,e,f,g,h	Göller	c,e,g,h	Akarsular	e	Havzalar	e	Yeraltı Suları	c,e			Diğer alıcı su ortamları	a,b,e,g,h	
17	ÇANAKKALE	Marmara Denizi	a,b,d,e,g			Karamenderes Çayı	a,b,d,e,g,h	Kuzey Ege Havzası	a,b,d,e,g,h							
		Ege Denizi	a,b,d,e,f,g			Kocabaş Çayı	a,b,d,e,g,h	Marmara Havzası	a,b,d,e,g,h							
						Tuzla Çayı	a,b,c,d,e,g,h									
						Sarıçay	a,b,d,e,g,h									
						Kavak Çayı	a,b,c,d,e,g,h									
						Umurbey Çayı	a,c,d,e,g,h									
18	ÇANKIRI					Kızılırmak	a,b,e,g	Kızılırmak Havzası	a,b,e,g	Merkez İlçe Keson ve Sondaj Kuyuları	a,b,e,g					
						Tatlı Çay	a,e,g	Batı Karadeniz Havzası	a,b,e,g							
						Acı Çay	a,b,e,g									
						Devrez	a,b,e,g									
						Ulu Çay	a,e,g									
19	ÇORUM			Hatap Barajı	c,e	Kızılırmak Nehri	c,e,g	Kızılırmak Havzası	c,e,g			Hamalıçayköy				
				Yeni Hayat Barajı	c,e	Yeşilirmak Nehri	c,e,g	Yeşilirmak Havzası	c,e,g			Figani Beke Kaplıcası				
				Çomar Barajı	c,e	Delice Çayı	c,e,g									
						Derinçay	a,b,c,e,g									
						Alaca Çayı	a,b,c,e									

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DiĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
	ÇORUM (DEVAMI)					Çekerek Çayı									
20	DENİZLİ			Acıgöl	a,b,c,d,e,g,h	Büyük Menderes Nehri	a,b,c,d,e,g,h	Cankurtaran Su Toplama	a,b,c,d,e,g,h			Kızıldere	a,b,c,d,e,g,h		
				Beylerli Gölü	a,b,c,d,e,g,h	Çürüksu Çayı	a,b,c,d,e,g,h	Gökınar Baraj	a,b,c,d,e,g,h			Tekkehamam	a,b,c,d,e,g,h		
				Karagöl	a,b,c,d,e,g,h	Dalaman Çayı	a,b,c,d,e,g,h	Kaklık Çürüksu	a,b,c,d,e,g,h			Bölmekaya	a,b,c,d,e,g,h		
				Süleymaniye Gölü	a,b,c,d,e,g,h	Akçay	a,b,c,d,e,g,h	Acıgöl	a,b,c,d,e,g,h			Yenice	a,b,c,d,e,g,h		
				Işıklı Gölü	a,b,c,d,e,g,h	Bağnaz	a,b,c,d,e,g,h	Menderes	a,b,c,d,e,g,h			Gölemesli	a,b,c,d,e,g,h		
				Kartal Gölü	a,b,c,d,e,g,h	Kufi Çayı	a,b,c,d,e,g,h					Karahayit	a,b,c,d,e,g,h		
												Pamukkale	a,b,c,d,e,g,h		
21	DİYARBAKIR					Dicle Nehri	b	Dicle Baraj Gölü	a,b,c,d,e,f,g,h						
								Gözeli Havzası	a,b,d,e,g,h						
22	EDİRNE	Saros Körfezi	a,b,e	Gala Gölü	a,b,e	Meriç	a,b,c,d,e,g	Meriç	a,b,c,d,e,g	İl Geneli	b,c,e,g				
						Tunca	c,d,e	Ergene	a,b,c,d,e,g						
						Arda	c,d,e								
						Ergene	a,b,c,d,e,g								
23	ELAZİĞ			Hazar Gölü	a,b,c,e,g,h										
				Keban Baraj Gölü	a,b,c,e,g,h										
24	ERZİNCAN			Tercan Baraj Gölü	i (Balıkçılık)										
25	ERZURUM					Karasu	a,b,c,e	Oltu	a,c,d						
						Karahasan Çayı	a,b,c,e								
						Ispir	a,b								
						Oltu	a								
26	ESKİŞEHİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
27	GAZİANTEP					Samözü	c,e,g								
28	GİRESUN	Karadeniz	a,b,g			Aksu Deresi	a,c,e,g								
						Batlama Deresi	a,c,e								
						Pazarsuyu Deresi	a,e,g								
						Harşit Çayı	a,c,e,g								
						Kelkit Çayı	a,e,g								
						Yağlıdere Deresi	a,e								
						Alucra Çayı	a,c,e								
						İnciğez Deresi	a,e								
						Görece Deresi	a,e								
						Gelevera Deresi	a,e,g								
						Eynesil Deresi	a,c,e								
						Keşap Deresi	a,e								

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DiĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
29	GÜMÜŞHANE					Harşit	a,e,g,h								
						Kelkit	a,d,e,g,h								
30	HAKKARİ					Akarsular	a,b,c,e	Havzalar	a,b,c,e	Yeraltı suları	a,b,c,e			Diğ er alıcı su ortamları	a,b,c,e
31	HATAY	Akdeniz (İskenderun Körfezi)	a,e,f,h												
32	İSPARTA			Eğirdir Gölü	a,b,c,d,e,g,h			Eğirdir Gölü Havzası	a,b,c,d,e,g,h						
				Beyşehir Gölü	a,b,c,d,e,g,h			Karacaören Baraj Gölleri Havzası	a,b,c,d,e,g,h						
				Kovada Gölü	a,b,c,d,e,g,h			Beyşehir Gölü Havzası	a,b,c,d,e,g,h						
				Karacaören-I Baraj Gölü	a,b,c,d,e,g,h										
33	MERSİN					Gülnar	b,h			Yeraltı suları	b,h				
						Göksu	b,c,d								
34	İSTANBUL	İstanbul Boğazı	b	Büyükçekmece	b,h	Akalan	b,h	Alibeyköy İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i	Danamandıra Kuyuları	h				
		Marmara Denizi	b,e,g,h	Küçükçekmece	b	Lozan	b	B.Çekmece İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i	Beyciler Kuyuları	h				
		Karadeniz	b,e,g	Terkos	b	Eşkinoz	b	Sazlıdere İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i	Gümüşyaka (Çerkezköy) Kuyuları	h				
				Ömerli	b	Örencik	b	Düzdere Havzası	d,e,h,i	Hallaçlı Kuyuları	h				
				Sülüklü Göl	b	Kestanelik	b	Çilingöz Deresi Havzası	d,e,h,i	Çatalca Köy Kuyuları	h				
						Örcünlü	b	Kuzuzlu Havzası	d,e,h,i	Silivri Köy Kuyuları	h				
						Yazlık	b	Kazandere Havzası	d,e,h,i	Asya Yakası Köy Kuyuları	h				
						Subaşı	b	Elmalı Dere Havzası	d,e,h,i						
						Çanakça	b	Sultanbahçe Dere Havzası	d,e,h,i						
						Siğır Suat	b	Papuçdere Havzası	d,e,h,i						
						Oktalı	b	Ömerli İçmesuyu Havzası	b,d,e,g,h,i						
						Boyalık	b	Elmalı İçmesuyu Havzası	b,d,e,g,h,i						
						İhsaniye	b	Darlık İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i						
						Başak	b	Yeşilvadi İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i						
						Haramidere (Ambarlı)	b,h	İsaköy İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i						

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler		
	İSTANBUL (DEVAMI)					Ayamama (Ataköy)	b,h	Sungurlu İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i								
						Bostan(Gümüş yaka)	b	Kabakoz İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i								
						Çanta(Çanta)	b	Hasanlar İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i								
						Yumuşak(Şile)	b	Melen İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i								
						Islak(Şile)	b	Terkoz İçmesuyu Havzası									
						Kabakoz(Şile)	b										
						Şabanlı (Şile)	b										
						Selik (Şile)	b										
						Tuğla (Beykoz)	b										
						Üvezli (Şile)	b										
						Satmazlı (Şile)	b										
						Soğanlık (Şile)	b										
						Kumca (Şile)	b										
						İmrenli (Şile)	b										
						Boya (Şile)	b										
						Kervansaray (Şile)	b										
						Kurfalı (Şile)	b										
						Yeniköy (Şile)	b										
				Yeniköy (Şile)	b												
				Oruçoğlu (Şile)	b												
				Sahilköy(Şile)	b												
				Riva Paşaköy	b,h												
35	İZMİR	Ege Denizi	b,e,f,g	Belevi Gölü	b,e,g			Bakırçay Havzası	b,e,g			Çeşme Ilıca Kaynağı	b,e,g	Gediz Deltası	b,e,g		
								Küçük Menderes Havzası	b,e,g								
								Gediz Havzası	b,d,e,g,h								
36	KARS					Kars Çayı	b										
						Aras Nehri	b										
37	KASTAMONU	Karadeniz	a,b,f			Gökırmak	a,b,d,e,g,h	Kızılırmak Havzası	a,b,d,e,g,h								
						Devrekani	a,b,d,e,g,h	Batı Karadeniz Havzası	a,b,d,e,g,h								
						Devrez	a,b,d,e,g,h										
						Araç	a,b,d,e,g,h										
						Soğanlı	a,b,d,e,g,h										
						İlgaz	a,b,d,e,g,h										
38	KAYSERİ					Kızılırmak	a,b,d,e,h	Kızılırmak Havzası	a,b,d,e,h								
						Zamantı	a,b,d,e,h	Seyhan	a,b,d,e,h								
						Sarız Çayı	a,b,d,e,h	Ceyhan	a,b,d,e,h								

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	Diğer Alıcı Su Ortamları	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
	KAYSERİ (DEVAMI)							Develi Kapalı	a,b,d,e,h						
39	KIRKLARELİ	Karadeniz	a,b,e,g	Göller	a,b,c,d,e,g	Akarsular	a,b,d,e,g	Havzalar	a,c,e,g	Yeraltı suları	a,c,e,g				
40	KIRŞEHİR			Seyfe Gölü	b,c,e	Kızılırmak	a,b,c,e,g	Kızılırmak	a,b,c,e,g	Yeraltı suları	a,b,c,e,g			Diğer alıcı su ortamları	a,b,c,e,g
				Hirfanlı Baraj Gölü	a,b,c,e	Kılıçözü Deresi	a,b,c,e,g								
41	KOCAELİ	Deniz	a,b,d,e,f,g,h	Göller	a,b,d,e,f,g,h	Akarsular	a,b,d,e,f,g,h	Havzalar	a,b,d,e,f,g,h,i (Yapışmanın yasaklanması)	Yeraltı Suları	a,b,d,e,f,g,h	Jeotermal Kaynaklar	a,b,d,e,f,g,h		
42	KONYA			Akşehir Gölü	a										
				Beyşehir Gölü	a,b,e,g										
				Tuz Gölü	a,b,e										
				Akgöl	a										
				Apa Barajı	a,b,e										
				Çavuşçu Gölü											
				Suğla Gölü	g										
43	KÜTAHYA							Porsuk	a,d,e,g,h						
								Susurluk	a,d,e,g,h						
								Gediz	a,d,e,g,h						
44	MALATYA			Karakaya Barajı	d,e,h	Tohma Çayı	d,e,h			Fırat Dicle Havzası	a,c,d,e,h	İspendere Şifalı İçme Suları	h		
				Sürgü Barajı	d,e,h	Sultansuyu	d,e,h								
				Medik Barajı	d,e,h	Kuruçay	d,e,h								
				Polat Barajı	d,e,h	Abdulharap Suyu	d,e,h								
				Sultansuyu Barajı	d,e,h	Beyler Deresi	d,e,h								
				Sülüklü Göl	c,d,h	Aliğa Deresi	d,e,h								
				Dipsiz Göl	c,d,h	Mamıkhan	d,e,h								
				Ahır Gölü	c,d,h	Kozluk Çayı	d,e,h								
				Sülük Gölü	c,d,h										
				Yusuf Gölü	c,d,h										
				Büyük Göl	c,d,h										
				Karagöl	c,d,h										
				Sorkun Gölü	c,d,h										
45	MANİSA			Gölmarmara Gölü	a,b,c,d,e,g,h			Gediz	a,b,c,d,e,g,h						
				Demirköprü Barajı	a,b,c,d,e,g,h			Bakıçay	a,b,c,d,e,g,h						
				Avşar Barajı	c,e,h										
				Sevişler Barajı	c,e,h										
46	K.MARAŞ			Menzelet Baraj Gölü	c,e	Ceyhan Nehri		Ceyhan	d,e,g,h			Ilıca(Süleymanlı)			
				Sır Baraj Gölü	a,e	Aksu Çayı						Hartlap			
				Kartalkaya Baraj Gölü	a,e							Döngele			

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	Diğer Alıcı Su Ortamları	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
47	MARDİN					Karasu-Beyazsu	a,e,g,h								
						Karasu (Reşan)	d,e,g,h								
						Savur Çayı	a,e,g,h								
						Şeyhan Çayı	e,g,h								
						Cırcıp Suyu	e,g,h								
						Dumluca	d,e,g,h								
48	MUĞLA	Güllük Dalyan Ağızı ve Güllük Körfezi	e,h			Bafa Gölü	e,h			Milas Dımdım Mevkii	e				
		Salih Adası, Kazıklı Limanı, Boğaziçi	e,h			Yuvarlak Çay	e,h								
		Kızılburun İçmeler	a,e,h			Eşen Çayı	e,h								
		İnceburun Gümbet	a,e,h			Yanıklar Çayı	e,h								
49	MUŞ			Hamurpet	c,d,h	Murat	c,d,h	Fırat-Dicle	c,d,h					Sazlıkbaşı (İron) Sazlığı	c,d,h
						Karasu	c,d,h							Bulanık Şorğöl Sazlığı	c,d,h
50	NEVŞEHİR					Kızılırmak	a,b,c,d,e,g,h	Kızılırmak	a,b,c,d,e,g,h						
51	NIĞDE													Akkaya Barajı	b,e,g,h
52	ORDU	Karadeniz	a,b,f			Akarsular	a,c,e,g,h							Diğer Alıcı Su Ortamları	a,c,h
53	RİZE	Karadeniz	a,b,e,f												
54	SAKARYA	Karadeniz	b,e	Sapanca Gölü	a,c,d,e,h	Sakarya Nehri	a,b,c,d,e,g			Yeraltı suları	a,c,d,e,g	Kuzuluk	c,d,e	Acarlar Longozu	c,d
						Mudurnu Çayı	a,b,c,d,e,g								
55	SAMSUN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
56	SİİRT					Botan	a,b,d,e,g,h	Fırat-Dicle	a,b,d,e,g,h	Hesko	a,c,d,e,h				
						Kezer	a,b,d,e,g,h								
						Başur	a,b,d,e,g,h								
57	SINOP	Batı Karadeniz	a,b,d,g			Kızılırmak	a,b,d,g	Batı Karadeniz Havzası	a,b,d,g	Yeraltı suları	a,b				
58	SİVAS			4 Eylül Barajı	c,d,e,h	Kızılırmak	a,b,c,d,e,h			Tavra Vadisi	a,b,c,d,e,h	Sıcak Çermik	a,b,c,d,e,h		
				Hafik Gölü	a,b,c,d,e,h	Yeşilirmak	a,b,c,d,e,h			Göydün Kaynağı	a,b,c,d,e,h	Soğuk Çermik	a,b,c,d,e,h		
				Tödürge Gölü	a,b,c,d,e,h	Kelkit	a,b,c,d,e,h			Seyfe Kaynağı	a,b,c,d,e,h	Balıklı Çermik	a,b,c,d,e,h		
				Teçer Gölü	a,b,c,d,e,h	Yıldız Irmağı	a,b,c,d,e,h			Kaynarca Kaynağı	a,b,c,d,e,h	Ortaköy Alaman Çermiği			
				Ulaş Gölü	a,b,c,d,e,h	Fadım	a,b,c,d,e,h			Çayboyu Kaynağı	a,b,c,d,e,h	Akçaağıl	a,b,c,d,e,h		
				Büyükgöl Gölü	a,b,c,d,e,h	Teçer Irmağı	a,b,c,d,e,h								
				Loça Gölü	a,b,c,d,e,h	Tohma Çayı	a,b,c,d,e,h								
				Çimenyenice Gölü	a,b,c,d,e,h	Çaltı Irmağı	a,b,c,d,e,h								
		Kaz Gölü	a,b,c,d,e,h												

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DIĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler		
59	TEKİRDAĞ	Marmara	a,e,f,g,h	Türkmenli Göleti	e,h	Ergene Nehri	c,g,h	Ergene Havzası	g,h	Çorlu	g,h						
		Karadeniz	e,g,h	Yatır Göleti	h	Çorlu Deresi	c,g,h	Marmara Havzası	f,g,h	Malkara	g,h						
				Karaiğdemir Gölü	h	Şerefil Deresi	c,g,h			Hayrabolu	g,h						
60	TOKAT			Zinav Gölü	a,b,c,e,g	Yeşilirmak	a,b,c,e,g	Yeşilirmak Havzası	a,b,c,d,e,g	Çamlıbel-Sulusaray	a,b,c,e,g	Sulusaray	a,b,c,e,g				
				Kaz Gölü	a,b,c,e,g	Kelkit Çayı	a,b,c,e,g			Zile	a,b,c,e,g	Reşadiye	a,b,c,e,g				
				Göllüköy	a,b,c,e,g	Tozanlı Çayı	a,b,c,e,g			Tokat-Turhal	a,b,c,e,g						
										Almus çevresi	a,b,c,e,g						
										Niksar	a,b,c,e,g						
61	TRABZON	Karadeniz	a,b,c,e,f,g,h	Uzungöl	a,b,e			Dere Havzaları	a,b,c,e,g,h								
				Sera Gölü	a,e												
62	TUNCELI			Hızır Gölü	c,d,g	Munzur Çayı	a,b,d,e,g,h			Yeraltı Suları	a,b,c,d,e,g,h						
				Sülük Gölü	c,d,g	Pülümür Çayı	a,b,d,e,g,h										
				Nar Gölü	c,d,g	Tahar Çayı	c,d,e,g,h										
				Şer Gölü	c,d,g	Mercan Çayı	c,d,e,g,h										
				Buyurbaba Gölü	c,d,g	Peri Suyu	c,d,e,g,h										
				Koç Gölü	c,d,g	Singeç Deresi	c,d,e,g,h										
				Şekerpınar Gölü	c,d,g	Havaçor Çayı	c,d,e,g,h										
				Düldül Gölü	c,d,g	Büyükdere	c,d,e,g,h										
				Kuzu Gölü	c,d,g	Karolar Çayı	c,d,e,g,h										
				Keşiş Gölü	c,d,g												
				Dilincik Gölü	c,d,g												
				Kara Göl	c,d,g												
				Kuru Göl	c,d,g												
				Mancık Gölü	c,d,g												
				Kırmızı Göl	c,d,g												
				Barajlar Gölü	c,d,g												
				Çimli Göl	c,d,g												
				Kızgın Göl	c,d,g												
				İsmailin Gölü	c,d,g												
				Kare Göl	c,d,g												
		Çiftegöller	c,d,g														
		Kırmızı Göller	c,d,g														
		Hızır Göller	c,d,g														
		Gök Gölü	c,d,g														
		Memoçayırı Gölleri	c,d,g														
63	ŞANLIURFA			Mercan Gölleri	c,d,g												
				Hallitür-Rahman Gölü	a,c	Diphisar Kaynağı/Ş.urfa	a,c										
				Ayn-ı Zeliha Gölü	a,c	Karatepe Kaynağı/Ş.urfa	a,c										
				Atatürk Baraj Gölü	a,c	Sırrın Deresi / Şanlıurfa	a,c										

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
ŞANLIURFA (DEVAMI)						Bahçecik Kaynağı / Hilvan (Atatürk Barajı Kuyruk Suları Altında Kalmıştır)	a,c								
						Gürgür Kaynağı / Hilvan (Atatürk Barajı Kuyruk Suları Altında Kalmıştır)	a,c								
						Hamdun Çayı / Hilvan	a,c								
						Gölebakan Kaynağı / Hilvan	a,c								
						Oymaağaç Kaynağı / Hilvan	a,c								
						Bulaklı Kaynağı / Birecik	a,c								
						Çiçekalan Kaynağı / Birecik	a,c								
						Ayran Kaynağı / Birecik	a,c								
						Fistiközü Kaynağı / Birecik	a,c								
						Gözeli Kaynağı / Halfeti	a,c								
						Kelefiz Kaynağı / Bozova	a,c								
						İnbaşı Kaynağı / Bozova	a,c								
						Büyükgöl Kaynağı / Bozova	a,c								
						Küçükgöl Kaynağı / Bozova	a,c								
						Kahnik Deresi / Bozova	a,c								
					Hacıhıdır Deresi / Siverek	a,c									

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
ŞANLIURFA (DEVAMI)						Hacıkamil Deresi / Siverek	a,c								
						Çamurlu Kaynağı / Siverek	a,c								
						Bekirağa Kaynağı / Siverek	a,c								
						Çaylarbaşı Kaynağı / Siverek	a,c								
						Özenpınar Kaynağı /Siverek (Yağış anında akışa geçer)	a,c								
						Karahisar Deresi / Viranşehir (Yağış anında akışa geçer)	a,c								
						Kartal Deresi / Viranşehir (Yağış anında akışa geçer)	a,c								
						Duali Köprüsü / Viranşehir	a,c								
						Abanköy Deresi / Viranşehir (Yağış anında akışa geçer)	a,c								
						Arıcan AĞI /Akçakale	a,c								
						Aslanbaba Deresi / Ceylanpınar (Yağış anında akışa geçer)	a,c								
						Aliyetelli Deresi / Ceylanpınar (Yağış anında akışa geçer)	a,c								
						Büyük Dere / Ceylanpınar	a,c								
						Gölyatağı Deresi / Ceylanpınar (Yağış anında akışa geçer)	a,c								

TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
	ŞANLIURFA (DEVAMI)					Habur Deresi / Ceylanpınar	a,c								
						Akbulut Deresi / Ceylanpınar (Yağış anında akışa geçer)	a,c								
64	UŞAK					Gediz Nehri	a,e,g	Büyük Menderes	a,b,e,g						
						Banaz Çayı	a,e,g	Gediz	a,e,g						
						Hamam Çayı	a,e,g								
						Dokuzsele Deresi	a,b,e,g								
65	VAN			Van Gölü	a,b,c,d,e,f			Van Gölü Havzası	a,b,c,d,e,f						
66	YOZGAT			Kirazlı Göleti	a,b,c,d,e,g,h	Delice Irmak	a,b,c,d,e,g,h	Gelingüllü Barajı	a,b,c,d,e,g,h	Çatalkaya	a,b,c,d,e,g,h	Boğazlıyan	a,b,c,d,e,g,h		
						Çekerek Irmağı	a,b,c,d,e,g,h	Uzunlu Barajı	a,b,c,d,e,g,h			Yerköy	a,b,c,d,e,g,h		
								Yahya Saray Barajı	a,b,c,d,e,g,h			Sorgun	a,b,c,d,e,g,h		
												Sarıkaya	a,b,c,d,e,g,h		
67	ZONGULDAK	Zonguldak (Merkez)	a,b												
		Kilimli - Çatalağzı	e,g												
		Alaplı İlçesi	e,g												
68	AKSARAY			Tuz Gölü	e	Melendiz Çayı	e								
69	BAYBURT					Çoruh Nehri	a,b,e,g								
70	KARAMAN			Göller	a,b,e,h	Akarsular	a,b,e,h	Havzalar	a,b,c,e,g	Yeraltı Suları	a,b,c,g			Diğer alıcı su ortamları	a,b,g
71	KIRIKKALE					Kızılırmak	a,b,e,g,h								
						Delice Çayı	e,g,h								
						Çoruhözü Deresi	e,g,h								
						Okun Deresi	e,g,h								
72	BATMAN			Gercüş-Kırkat Göleti	a,c,e	Dicle Nehri	a,c,e								
				Kozluk-Ceffan Göleti	c,e	Garzan Çayı	a,c,e								
						Batman Çayı	a,c,e,g								
						Sason Çayı	a,c,e								
73	ŞIRNAK			İdil-Dirsekli Göleti	a,d,e,h	Dicle Nehri	a,d,e,g,h								
						Kızılsu	a,d,e								
						Nerdüş Çayı (Çağlayan)	a,d,e								
						Hezil Çayı	a,d,e								
						Habur Çayı	a,d,e								

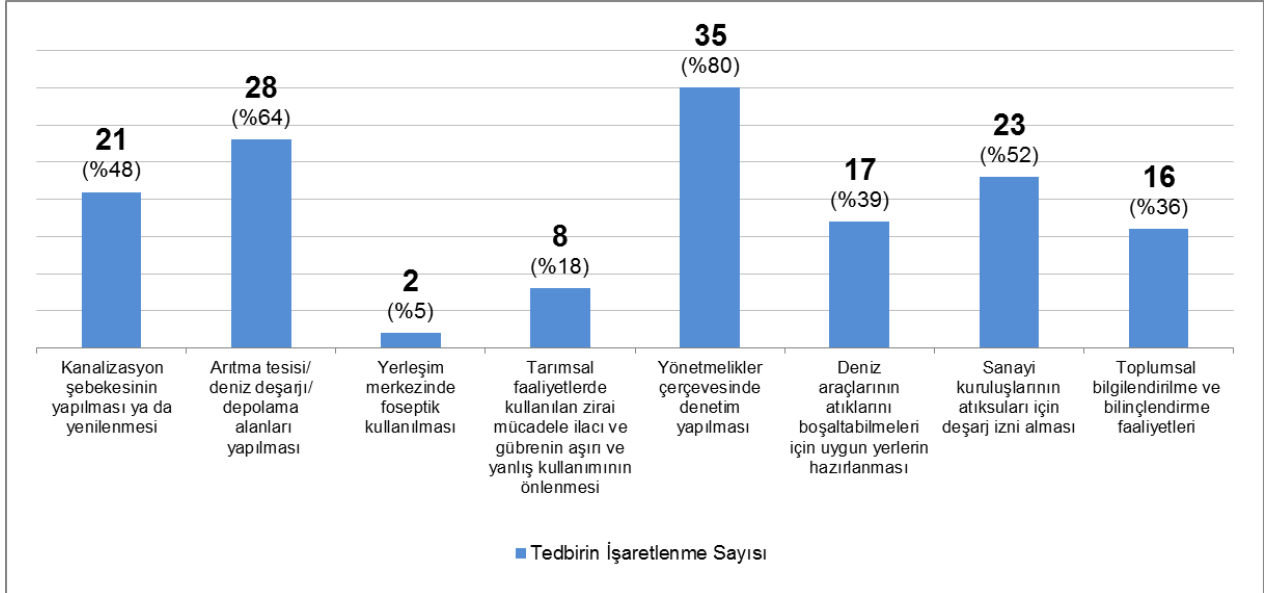
TABLO:II.9. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DiĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	
74	BARTIN	Bartın Limanı	f			Bartın Çayı	b,e,g									
		Amasra Limanı	f													
		Kurucaşile Limanı	f													
75	ARDAHAN			Çıldır	a,e,h	Kura	a,b,c,e,h	Ardahan	a,b,c,e,h							
				Aktaş	a,e,h	Kür	a,c,e,h	Çıldır	a,c,e,h							
						Kayınlık	a,c,e,h	Göle	a,c,e,h							
						Türkmen	a,c,e,h	Posof	a,c,e,h							
						Posof	a,c,e,h									
76	İĞDIR					Aras Nehri	a,c,h	Aras Havzası	a,c,h							
						Orta Karasu Çayı	a,c,h									
						Aşağı Karasu	a,c,h									
77	YALOVA	Marmara Denizi	a,b,e,f,g													
78	KARABÜK					Filyos Çayı	a,b,e,g,h									
						Soğanlı Çayı	a,b,e,g,h									
79	KİLİS									Sinnep	a,e					
										Akpınar	a,e					
											Arpakesmez	a,e				
											Ömerağa Bahçesi	a,e				
											Hanönü	a,e				
80	OSMANIYE					Hamis Çayı	c,e	Ceyhan Havzası	c,e					Savrun Çayı	c	
						Sabun Çayı	c,e							Aslantaş Barajı	c	
81	DÜZCE	Karadeniz (Akçakoca Sahili)	e,g	Efteni Gölü	e,g	Küçük Melen Çayı	e,g	Melen Havzası	e,g							
				Topuk Göleti	e	Büyük Melen Çayı	e,g									
				Kuru Göl		Asar Suyu	e,g									
						Aksu Deresi	e,g									
						Uğur Suyu	e,g									
						Karaca Deresi	e,g									

Hakkari, Kırklareli, Kocaeli, Karaman, Ordu ve Bursa'da bulunan alıcı su ortamları için isim belirtilmemiş olup genel ifade edilmiştir

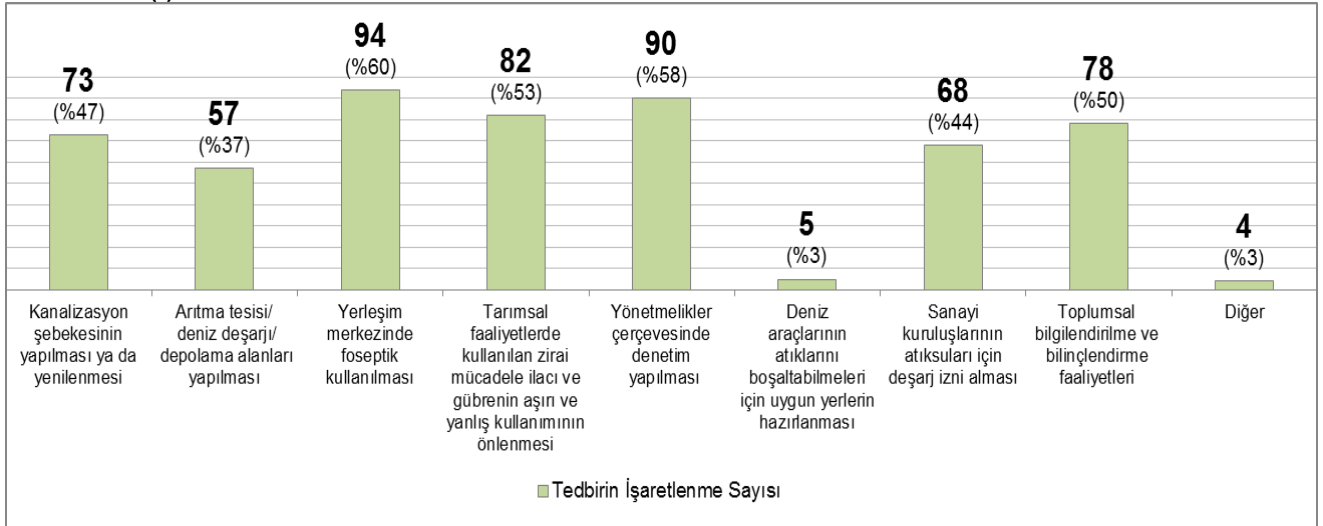
Tablo:II.9.'daki verilerle oluşturulan, su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alıcı su ortamı olarak denizlerde, göllerde, akarsularda, havzalarda, yeraltı sularında, jeotermal kaynaklarda ve diğer alıcı su ortamlarında alınan tedbirler sırasıyla **Grafik:II.26, 27, 28, 29, 30, 31 ve 32**'de verilmektedir. Grafiklerin incelenmesinden genelde en çok alınan tedbirin yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması olduğu görülmektedir. Göller/göletlerde ve diğer alıcı su ortamlarında “yerleşim merkezlerinde fosseptik kullanılması” tedbiri ön plana çıkmaktadır.

GRAFİK:II.26. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI SU ORTAMI OLARAK DENİZLER İÇİN ALINAN TEDBİRLER (*)

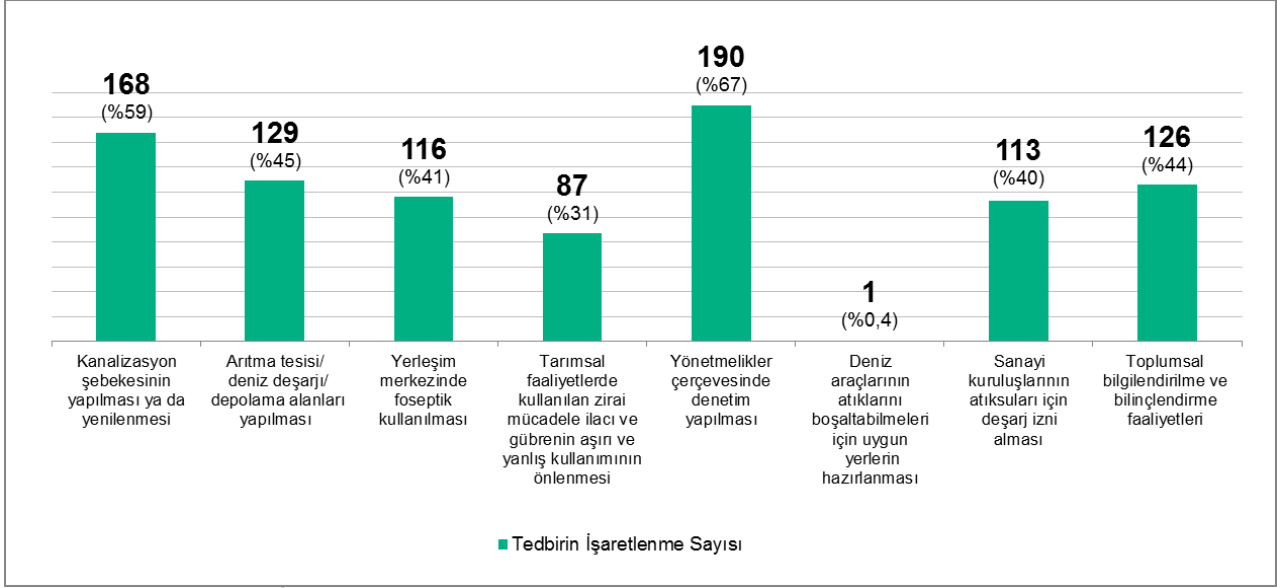
(*) Tablo:II.9.'da, 26 adet İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünce kendi il sınırlarında alıcı su ortamı olarak toplam 44 deniz ortamı ve mevki için işaretleme yapılmıştır.

GRAFİK:II.27. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI SU ORTAMI OLARAK GÖLLER İÇİN ALINAN TEDBİRLER (*)

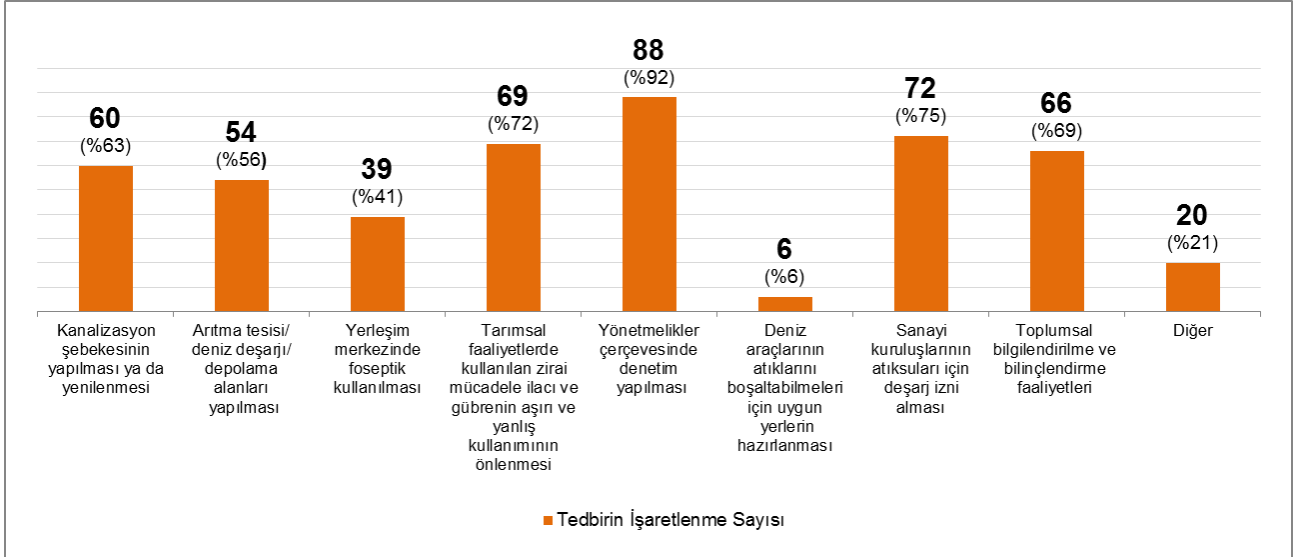
(*) Tablo:II.9.'da, 44 adet İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünce kendi il sınırları içerisindeki alıcı su ortamı olarak toplam 156 göl/gölet ve baraj için işaretleme yapılmıştır.

GRAFİK:II.28. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI SU ORTAMI OLARAK AKARSULAR İÇİN ALINAN TEDBİRLER (*)

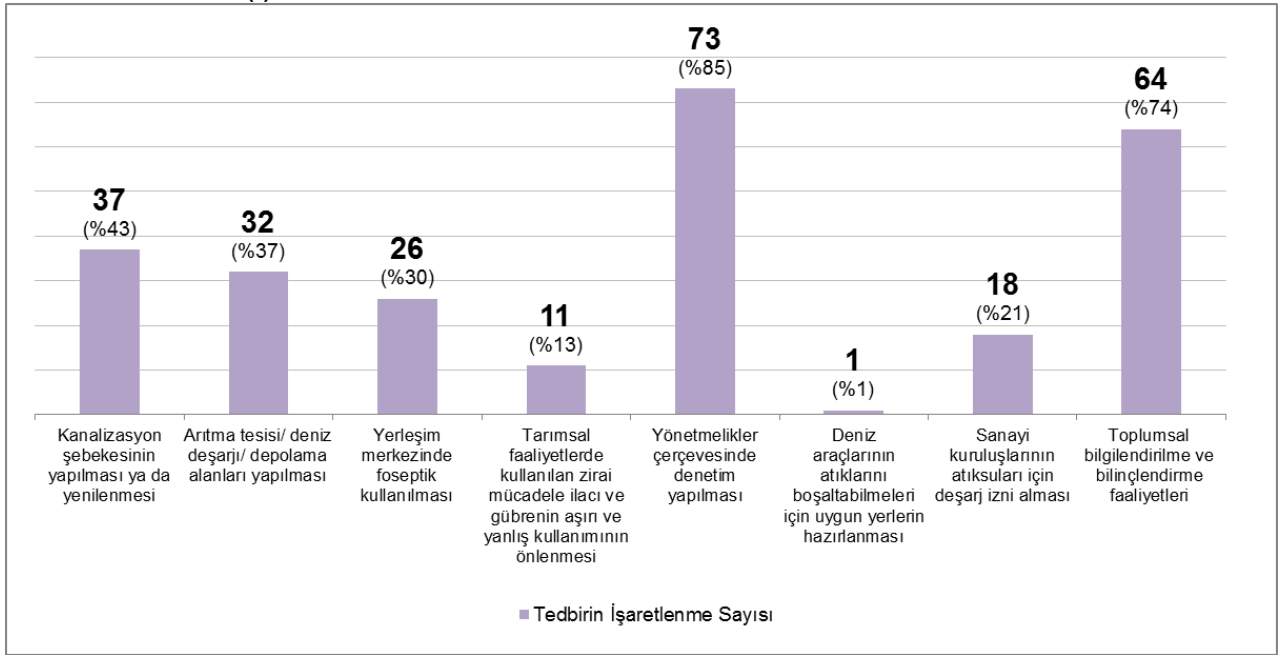
(*) Tablo:II.9.'da 61 adet İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü kendi il sınırları içerisindeki alıcı su ortamı olarak toplam 285 akarsu için işaretleme yapılmıştır.

GRAFİK:II.29. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI SU ORTAMI OLARAK HAVZALAR İÇİN ALINAN TEDBİRLER (*)

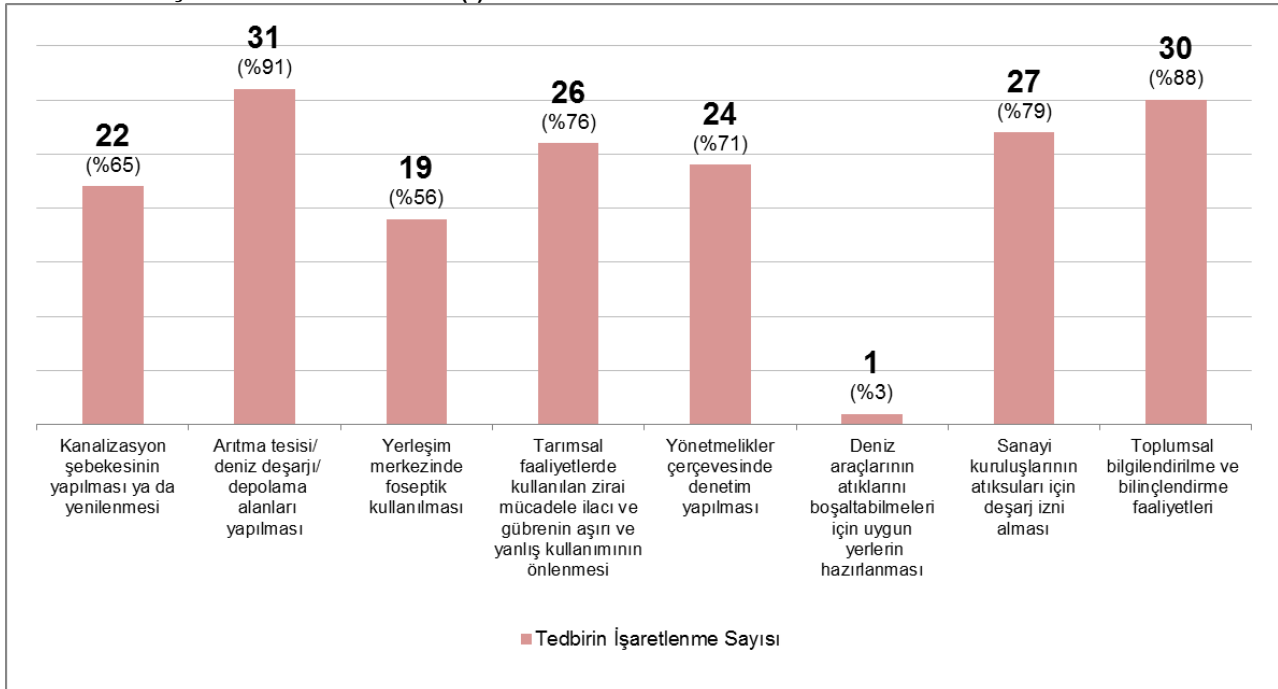
(*) Tablo:II.9.'da 43 adet İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü kendi il sınırları içerisindeki havza alıcı su ortamı olarak toplam 96 ortam için işaretleme yapılmıştır.

GRAFİK:II.30. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI SU ORTAMI OLARAK YERALTI SULARI İÇİN ALINAN TEDBİRLER (*)

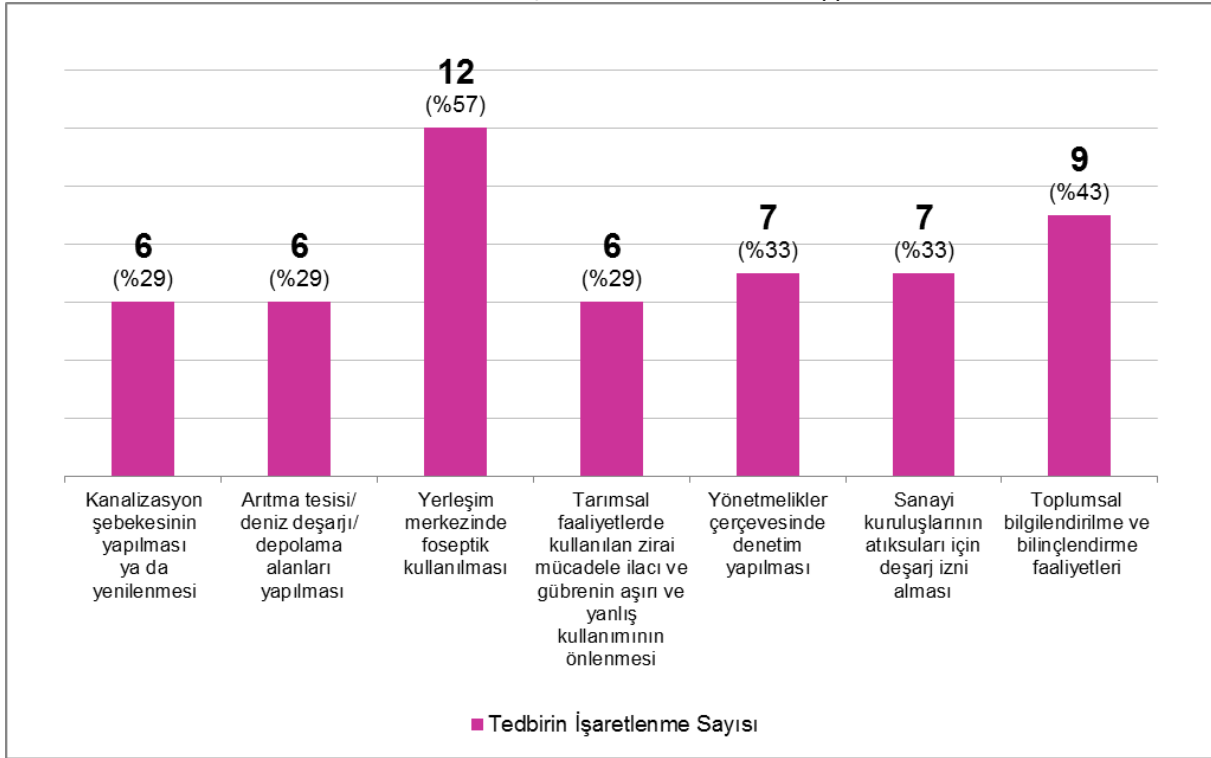
(*) Tablo:II.9.'da 23 adet İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne kendi il sınırları içerisindeki yeraltı suyu alıcı su ortamı olarak toplam 86 ortam için işaretleme yapılmıştır.

GRAFİK:II.31. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI SU ORTAMI OLARAK JEOTERMAL KAYNAKLAR İÇİN ALINAN TEDBİRLER (*)

(*) Tablo:II.9.'da 11 adet İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne kendi il sınırları içerisindeki alıcı su ortamı olarak toplam 34 jeotermal kaynak için işaretleme yapılmıştır.

GRAFİK:II.32. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI SU ORTAMI OLARAK TABLO:II.9.'DA DİĞER OLARAK BELİRTİLEN ALICI SU ORTAMLARI İÇİN ALINAN TEDBİRLER (*)

(*) Tablo:II.9.'da 14 adet İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünce kendi il sınırları içerisindeki diğer alıcı su ortamı olarak nitelendirilen toplam 21 adet alıcı su ortamı için işaretleme yapılmıştır.

II.3. TOPRAK KİRLİLİĞİ

Tablo:II.10.'da il sınırları içerisinde toprak kirliliğine neden olan kaynaklar önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4... şeklinde numaralandırılmıştır. Numaralandırma yapılırken bütün maddelerin numaralandırılması zorunlu tutulmayıp, sadece o il için geçerli olan kaynakların numaralandırılması istenmiştir.

TABLO:II.10.TOPRAK KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN KAYNAKLAR (Önem Sırasına Göre)

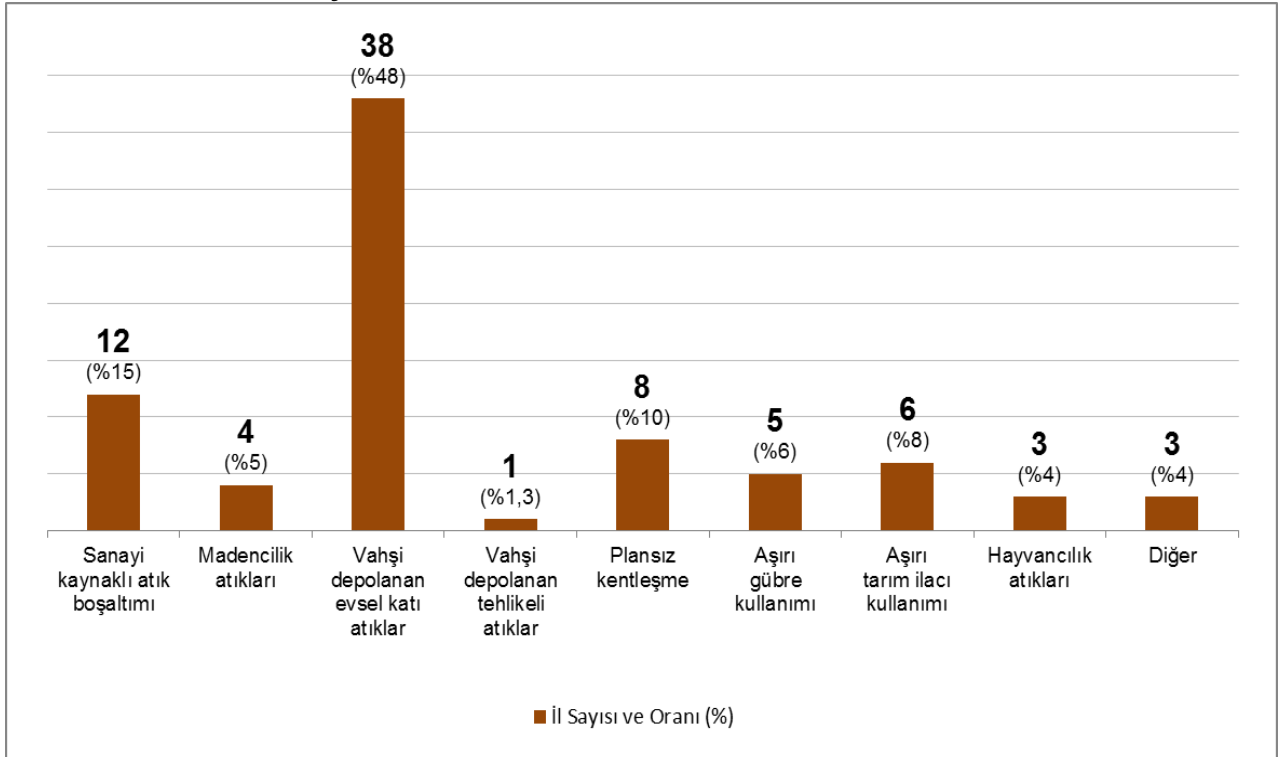
Sıra No	İLLER	Sanayi kaynaklı atık boşaltımı	Madencilik atıkları	Vahşi depolanan evsel katı atıklar	Vahşi depolanan tehlikeli atıklar	Plansız kentleşme	Aşırı gübre kullanımı	Aşırı tarım ilacı kullanımı	Hayvancılık atıkları	Diğer
1	ADANA	1	5	2	6	4	3			
2	ADİYAMAN	5	6	1		4	2	3	7	
3	A.KARAHİSAR		3	4		2			1	
4	AĞRI			1		2	3		4	
5	AMASYA	4	6			3	1	2	5	
6	ANKARA	8	7	1	2	3	4	5	6	
7	ANTALYA	4	3	2		1				
8	ARTVİN			2						1 (Yol ve Baraj Çalışması)
9	AYDIN	1	7	3	8	5	4	6	9	2 (Jeotermal Sular)
10	BALIKESİR	3	4	1	5	6	8	7	2	
11	BİLECİK	4	1	2		5			3	
12	BİNGÖL		2	1		6	4	5	3	
13	BİTLİS			2		1	4	5	3	
14	BOLU			2			1			
15	BURDUR	5	1	2	6	4	8	7	3	
16	BURSA		6	4			1	2	5	3 (Yanlış sulama teknikleri, Sulama suyu kriterleri)
17	ÇANAKKALE	1	5	2		6	3	4	7	
18	ÇANKIRI			4	5	6	1	2	3	
19	ÇORUM	7	6	5	8	4	2	3	1	
20	DENİZLİ	4	6	5	3	7	2	1	8	
21	DIYARBAKIR	3		1			4	2		
22	EDİRNE	4		1				2	3	
23	ELAZIĞ			1			2		3	
24	ERZİNCAN		3	2		1				
25	ERZURUM			3		1	4		2	
26	ESKİŞEHİR	2	1							
27	GAZİANTEP	1	2	8	3	6	5	4	7	
28	GİRESUN			1		2			3	
29	GÜMÜŞHANE			1			2	3	4	
30	HAKKARI			2						1 (Evsel Atıksuların arıtılmadan deşarj edilmesi)
31	HATAY	1	7	2	4	8	5	6	3	
32	ISPARTA	8	4	3	7	6	2	1	5	
33	MERSİN	4	6		1	5	3	2		
34	İSTANBUL	2		1	3	4	5	6		
35	İZMİR	1		3		2	5	4		
36	KARS	6	4	1		3	5		2	
37	KASTAMONU	6	5	1	8	7	3	4	2	
38	KAYSERİ			1		3	2	4		
39	KIRKLARELİ	6	7	3	8	5	4	2	1	
40	KİRŞEHİR			1			2	4	3	
41	KOCAELİ	1	7	2	6	3	4	5		
42	KONYA	1		3			2			
43	KÜTAHYA	4		1	6	2	3	5		
44	MALATYA					3	2	1		
45	MANİSA	4		2	3	1	5	6		
46	KAHRAMANMA RAŞ	3	7	4	5	2	6	1	8	
47	MARDİN	5	8	1	2	6	3	4	7	
48	MUĞLA		6	4		3	2	1	5	
49	MUŞ			1		3	2	4		
50	NEVŞEHİR	3		1			4		2	
51	NİĞDE			1		2	3			
52	ORDU	3		1	2	4	5	6		
53	RİZE			1			2			
54	SAKARYA	2		1	4	6	3	5	7	
55	SAMSUN	3	5	1	7	6	2	4	8	

TABLO:II.10.TOPRAK KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN KAYNAKLAR (Önem Sırasına Göre) (DEVAMI)

Sıra No	İLLER	Sanayi kaynaklı atık boşaltımı	Madencilik atıkları	Vahşi depolanan evsel katı atıklar	Vahşi depolanan tehlikeli atıklar	Plansız kentleşme	Aşırı gübre kullanımı	Aşırı tarım ilacı kullanımı	Hayvancılık atıkları	Diğer
56	SIİRT		3	1		2	4	5	6	
57	SINOP	5	2	1	8	7	3	4	6	
58	SIVAS	5	1	2	5	6	3	7	4	
59	TEKİRDAĞ	1	4	3	2	8	7	6	5	
60	TOKAT	5		1	6	2	4	3	7	
61	TRABZON	2	3			1				
62	TUNCELI		2	1	3				4	
63	ŞANLIURFA	3		2					4	1 (Petrol kirliliği)
64	UŞAK	2	4	1	3	6	7	8	5	
65	VAN			1		2			3	
66	YOZGAT	1	2	3		5	6	7	4	
67	ZONGULDAK	5	2	4		1			3	
68	AKSARAY	1		2		4			3	
69	BAYBURT					1				
70	KARAMAN	3	7	6	8	4	2	1	5	
71	KIRIKKALE	1		4			3	2		
72	BATMAN		2	1		3	5	6	4	
73	ŞIRNAK			1		3	6	5	4	2 (Evsel atıksuların artırılmadan desarj edilmesi)
74	BARTIN			1						
75	ARDAHAN			1		3	2		4	
76	İĞDIR			1		2	3		4	
77	YALOVA	Konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.								
78	KARABÜK			1				2		
79	KİLİS			1						
80	OSMANİYE	4	5	3			1	2	6	
81	DÜZCE	4		1	3				2	

Grafik:II.33.'de, il sınırları içerisindeki toprak kirliliğine neden olan en önemli kaynaklar (1 ile numaralandırılan) il sayısı ve oranı (%) olarak gösterilmektedir. Grafiğe göre, 38 ilimizde vahşi depolanan evsel katı atıklar, 12 ilimizde ise sanayi kaynaklı atık boşaltımı toprak kirliliğine neden olan en önemli kaynaklar olmuştur. Mersin ilinde ise vahşi depolanan tehlikeli atıkların toprak kirliliğinin oluşumunda en etkili kaynak olması dikkat çekicidir. **Harita:II.4.**'de il sınırları içerisindeki toprak kirliliğine neden olan en önemli kaynaklar gösterilmektedir.

GRAFİK:II.33. İL SINIRLARI İÇERİSİNDE TOPRAK KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN EN ÖNEMLİ KAYNAKLAR

Tablo:II.11.'de il sınırları içerisinde toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla alınan tedbirler önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4... şeklinde numaralandırılmıştır. Numaralandırma yapılırken bütün maddelerin numaralandırılması zorunlu tutulmayıp, sadece o ilde alınan tedbirlerin numaralandırılması istenmiştir.

TABLO:II.11.TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA İL SINIRLARI İÇERİSİNDE ALINAN TEDBİRLER (Önem Sırasına Göre)

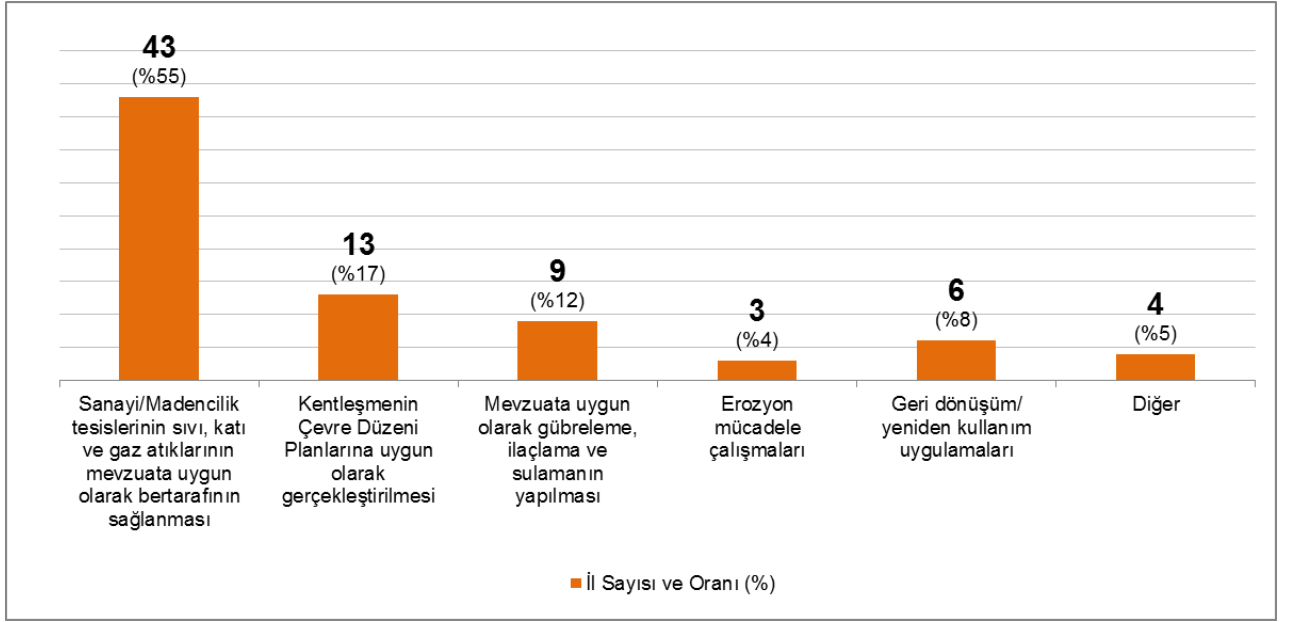
Sıra No	İLLER	Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	Erozyon mücadele çalışmaları	Geri dönüşüm/ yeniden kullanım uygulamaları	Diğer
1	ADANA	1	4	3		2	
2	ADIYAMAN	1	2	3	4	5	
3	A.KARAHİSAR	4	5	2	3	1	
4	AĞRI			1	2		
5	AMASYA	1	4	5	3	2	
6	ANKARA	4	1	2	5	3	
7	ANTALYA	4	2	3		1	
8	ARTVİN		1		2		
9	AYDIN	1		2			3 (İzleme /denetim faaliyetleri)
10	BALIKESİR	1	4	3	5	2	
11	BİLEÇİK	1	4	3	5	2	
12	BİNGÖL	1		3		2	
13	BİTLİS		1	2			
14	BOLU	4	1	5	3	2	
15	BURDUR	1	2	3	4	5	
16	BURSA	3	1	2	4	5	
17	ÇANAKKALE	1	3	2	4	5	
18	ÇANKIRI	4	2	1	3	5	
19	ÇORUM	2	3	4	5	1	
20	DENİZLİ	1	5	2	4	3	
21	DİYARBAKIR	2				1	
22	EDİRNE	1	2			3	
23	ELAZIĞ	1				2	
24	ERZİNCAN	2		1			
25	ERZURUM			2	1	3	
26	ESKİŞEHİR	1					
27	GAZİANTEP	1	3	2	5	4	
28	GİRESUN	3			4	2	1 (Katı atık düzenli depolama tesisi inşası)
29	GÜMÜŞHANE	1	2	4	3	5	
30	HAKKARİ						1 (Kanalizasyon şebekesinin yapılması), 2 (Evsel katı atıkların depolanması)
31	HATAY	1	4	3		2	
32	ISPARTA	1	2	4		3	
33	MERSİN	1	2	3	5	4	
34	İSTANBUL	2	1	4	5	3	
35	İZMİR	1	3	2			
36	KARS	4	2		1	3	
37	KASTAMONU	1	3	4	5	2	
38	KAYSERİ	5	4	3	1	2	
39	KIRKLARELİ	2	3	1	5	4	
40	KİRŞEHİR			1	2	3	
41	KOCAELİ	1				3	2 (Düzenli depolama alanlarının artırılması)
42	KONYA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.					
43	KÜTAHYA	2	5	4	3	1	
44	MALATYA	1			3	2	
45	MANİSA	2	1	5	3	4	
46	K.MARAŞ	1	5	4	2	3	

**TABLO:II.11.TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA İL SINIRLARI İÇERİSİNDE ALINAN TEDBİRLER
(Önem Sırasına Göre) (DEVAMI)**

Sıra No	İLLER	Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	Erozyon mücadele çalışmaları	Geri dönüşüm/ yeniden kullanım uygulamaları	Diğer	
47	MARDİN	5	4	1	3	2		
48	MUĞLA	2	3	1	5	4		
49	MUŞ			1	2			
50	NEVŞEHİR	1		4	3	2		
51	NİĞDE	1				2		
52	ORDU	1	2	3	5	4		
53	RİZE	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.						
54	SAKARYA	1	5	2	4	3		
55	SAMSUN	3	2	1	5	4		
56	SİİRT	1	2	3	4			
57	SİNOP	2	1	3	4	5		
58	SİVAS	1	4	3	5	2		
59	TEKİRDAĞ	1	2	4	5	3		
60	TOKAT	1	4	3	5	2		
61	TRABZON	3	4		2	1		
62	TUNCELİ	1	3			2		
63	ŞANLIURFA					2	1 (Petrol kirliliğinin önlenmesi))	
64	UŞAK	1	5	4	2	3		
65	VAN	1	2					
66	YOZGAT	1	3	4	5	2		
67	ZONGULDAK	2	1	4	5		3 (Evsel atık düzenli depolama tesisi)	
68	AKSARAY	1	2			3		
69	BAYBURT	1		2	3	4		
70	KARAMAN	1	4	3	5	2		
71	KIRIKKALE	1	4	2		3		
72	BATMAN	1	2	3				
73	ŞIRNAK		3			2	1 (Evsel katı atıkların depolanması)	
74	BARTIN		1					
75	ARDAHAN		1	2		3		
76	İĞDIR		1	2				
77	YALOVA	Konu ile ilgili yeterli bilgi edinilememiştir.						
78	KARABÜK	1	5	2	3	4		
79	KİLİS	1			3	2		
80	OSMANİYE	2	1	4	3			
81	DÜZCE	1	2					

Grafik:II.34.'de, toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde alınan en önemli (**Tablo:II.11.**'de 1 ile numaralandırılan) tedbirler il sayısı ve oranı (%) olarak gösterilmektedir. Konya, Rize ve Yalova illerinden konuyla ilgili bilgi edinilemediğinden değerlendirme 78 il üzerinden yapılmıştır. 43 ilde toprak kirliliğinin önlenmesinde sanayi/madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması alınan en önemli tedbir olurken, 13 ilde kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi en önemli tedbir olmuştur. Geri dönüşüm ve yeniden kullanım uygulamalarının çok yaygın olmadığı görülmektedir.

GRAFİK:II.34. TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA İL SINIRLARI İÇERİSİNDE ALINAN EN ÖNEMLİ TEDBİRLER

(*) Konya, Rize ve Yalova illerinden konuyla ilgili bilgi edinilemediğinden değerlendirme 78 il üzerinden yapılmıştır.

Harita:II.5.'de toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde alınan en önemli (**Tablo:II.11.**'de 1 ile numaralandırılan) tedbirlerin illere dağılımı gösterilmektedir.

HARİTA:II.5. TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA İL SINIRLARI İÇERİSİNDE ALINAN EN ÖNEMLİ TEDBİRLER

Toprak Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Birinci Öncelikli Tedbirler

- Veri yok
- Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması
- Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi
- Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması
- Erozyon mücadele çalışmaları
- Geri dönüşüm/yeniden kullanım uygulamaları
- Diğer